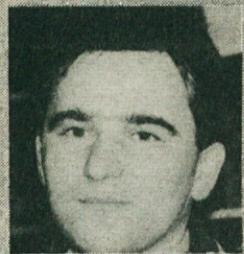

Izbiranje "naj" ljudi

Že Prešeren je vedel, da "lepše od Urše bilo ni nobene". V tem primeru je veliki poet verjetno izrazil svoje osebno mnenje in ne mnenje Prešerna kot člana strokovne žirije za izbor miss. Če bi bilo tisto veselo popoldne, o katerem v verzih poročila Prešeren, danes, bi v program veselice verjetno uvrstili tudi izbiranje najlepše od vseh najlepših deklet. Če v Prešernovem času Slovencem mogoče še ni stopilo v glavo, da morajo organizirati različne izbore "naj" ljudi, se je da zdaj to že zgodilo. Od izbiranja najlepših in sploh najboljših Slovencev, oblečenih in golih, so izbore razširili na najbolj pozitivne in najbolj negativne osebnosti leta, na izbor najlepšega dojenčka in še bi se našlo kaj, kar je postalo stvar javne obravnave. Slovenija je odprla vrata raznim izborom "naj" ljudi v istem času, ko prisega, da so osebni podatki njenih državljanov nedotakljivi. Izbori "naj" ljudi sicer služijo razvedrilu, niso namenjeni smešnosti ljudi, prej so izrekanje zahvale za različne podvige. Lahko pa se izrodijo. Tako kot se veselijo Združeno kraljestvo peha za intimnimi podrobnostmi svoje docela razglašene kraljevske rodbine, tako se slovenska škodoželjnost lahko zapikuje v podobne zadeve pri svojih izbranih. Toda ali ni namen takih izborov prav tovrstna zabava zehajočih množic?

TADEJ BURAZER, trgovec iz Črnomlja: "Med osebnostmi leta ljudje prevečkrat glasujejo za politike, menim pa, da bi jih morali izbirati med vsemi drugimi ljudmi, le med politiki ne. Veliko ljudi je, ki so naredili mnogo dobrega, a zanje zve le malokdo. Zaslužili pa bi si vsaj moralno priznanje. Drugače je pri izboru športnikov leta, ki so si prigarali uspehe. Nekateri izbori, kot na primer za otroka leta, pa so zelo neokusni."

MILJA CIMERMANČIČ, bolničarka iz Bereče vasi pri Metliki: "Ti izbori se mi zdijo precej brezsmiselni, čeprav nekatere ljudi privlačijo. Mediji hočejo z izbori pridobiti publiciteto, na mnogih prireditvah pa hočejo z različnimi izbori pritegniti obiskovalce. Vsakdo, ki razpiše izbor, želi biti izvirni. Tisti, ki ga izberejo za "naj" osebnost, bi moral biti idealen. Takšnih ljudi pa ni. Najbolj zaslužni navadno ostanejo v anonimnosti."

VERA ZEVIK, šivilja, zdaj gospodinja iz Bojsnega pri Brežicah: "Načeloma nimam nič proti izbiranju takih in drugačnih "naj" osebnosti. Kar se tiče izbora najlepših deklet, se mi zdi, da je kar v redu, res pa bi morali postaviti neke meje glede starosti. Izbiranje najlepšega dojenčka pa se mi zdi vprašljivo, saj je vsak najlepši, vsaj za svojo mamo. Zanimiva se mi zdi radijska osebnost leta, saj slišiš različna mnenja."

FRANC ŽUPEVC, kmetovalec iz Podvrha pri Zabukovju: "Ne moti me, če so take akcije. Če se izbira osebnosti leta, je to dobro, da ljudje vidijo, kdo malo izstopa. Pri izboru mis se vidi, katera je najlepša. No, včasih sem že razmišljal, da se dela krivica. Zakaj izbirajo samo lepe ženske, naj bi tudi med nami moškimi zbirali najlepše. Izbiranje najlepšega dojenčka pa se mi zdi izredno, saj je lahko problem. Tisti, ki ima zdravega otroka je vesel, kdo drug pa zagrenjen."

LEOPOLD KREVS, vodja nadzornišva na železnici v Trebnju: "Izbiranje pomeni delati izjemo. Izbor je omejen. Nekateri ljudje v hribih ne vedo za take izbore. Nimajo šansa, da bi se jih udeležili, ker so pri strani. Tak človek sploh nima možnosti, da bi se v javnosti pokazal, čeprav zasluži. Ni rečeno, da niso kje po vaseh še lepše od mis, pa se zanje ne ve. Mis gre na tečaje, da se zna obnašati. Obnašanje - to pa so tudi točke na tekmovalcu."

MILENA ŠKUFCA iz Ribnice: "Denar bi morali nameniti za bolj pametne stvari, kot je izbiranje najlepših deklet, otrok itd. Za to gre veliko denarja. Ali ni škoda? Je pa v vsakem kraju kar veliko starejših in bolnih, ki se jih nihče ne spomni, kar pa ni prav. Tudi jaz sem že tri leta na bolniški. Sicer je res, da je potrebna tudi zabava, vendar naj bi zabavne prireditve prirejali v skromnejšem obsegu."

MIMICA IVČIČ, občinska uslužbenka iz Kočevja: "Tudi v Sloveniji moramo s svetom v korak in tam je veliko takih tekmovalcev za najlepše, najboljše in podobno. Jaz se na tako tekmovalstvo ne bi prijavila, nimam pa nič proti, če se drugi. Če kdo meni, da je lep, naj tekmuje. Veliko jih je, ki radi pogledajo kaj lepega, in tudi jaz sem med tistimi, ki radi pogledajo lepo žensko, še raje pa..."

ANITA BAJNIK z Dob: "Organizatorji bi morali bolj misliti, kaj in kako organizirati takšna tekmovalstva. Izbor za najlepše dekle mi je všeč, a bi moral biti na višji stopnji, da ne bi bil ponižujoč za tekmovalke. Izbor za "naj" dojenčka je "krut", saj so dojenčki prav tako ljudje, ne pa igrače, in ne morejo odločati, ali bi sploh sodelovali. Izbor osebnosti leta pa je preveč enostranski, veljati bi morala drugačna merila."

STANE SKUŠEK, vodja restavracije v Šmarjeških Toplicah: "Vse kaže, da bo lepota tekmovalstva prirejala že vsaka slovenska vas. Kaj bo izbranega, pa bo odvisno od denarja, ne od lepote. Podobno je z vsemi vrstami tekmovalj, ki jih prirejajo različne skupine ljudi. K takšnemu stanju precej prispevajo radijske, časopisne in televizijske hiše, ki kar tekmujejo v raznem izbiranju. Kaj se bo skuhalo, pa vedo samo nekateri."

Šolstvo in zdravstvo na plačilnem dnu

Septembrsko občinsko povprečje 61.744 tolarjev

NOVO MESTO - Septembra letos je bilo v novomeški občini zaposlenih 21.307 ljudi, kar je 23 več kot avgusta; v devetih mesecih letošnjega leta pa je bilo v občini povprečno zaposlenih 21.505 ljudi, kar je 1.321 ali 5,8 odst. manj kot v enakem obdobju leta 1993. V gospodarstvu novomeške občine je bilo septembra zaposlenih 16.337 ljudi, v negospodarstvu 5.168 ljudi. V negospodarstvu se je število zaposlenih v letošnjih devetih mesecih v primerjavi z enakim lanskim obdobjem zmanjšalo za več kot 8 odst., v negospodarstvu pa se je povečalo za skoraj 4 odst.

Septembra je povprečni čisti osebni dohodek v novomeški občini znašal 61.744 tolarjev, in sicer v gospodarstvu 58.982 tolarjev in v negospodarstvu 70.870 tolarjev. V devetih mesecih pa je bil povprečni čisti osebni dohodek v občini 58.319 tolarjev (v gospodarstvu 56.033 in v negospodarstvu 66.060 tolarjev). V Sloveniji pa je znašal povprečni mesečni čisti osebni dohodek v devetih mesecih 57.911 tolarjev (v gospodarstvu 55.400 in v negospodarstvu 66.040 tolarjev).

Septembra so imeli najvišji povprečni čisti osebni dohodek zaposleni v finančnih in drugih poslovnih storitvah - 80.655 tolarjev, sledijo jim zaposleni v javni upravi, skladih in združenjih - s 77.520 tolarji, v gozdarstvu - s 77.006 tolarji ter kmetijstvu in ribištvi - s 74.414 tolarji; na 5. mestu so zaposleni v izobraževanju in kulturi - 73.814 tolarjev in šele na 7. mestu zaposleni v zdravstvu in socialnem varstvu - 64.654 tolarjev. Najnižje čiste osebne dohodke septembra pa so imeli zaposleni v obrti in osebnih storitvah - 39.671 tolarjev, zaposleni v stanovanjsko-komunalni dejavnosti so dobili povprečno 50.135, delavci v gostinstvu in turizmu pa 51.903 tolarjev.

A. B.

ZABOJNIKI ZA ODPADKE ZA ŽIVE ALI MRTVE?

KOČEVJE - V vaseh kočevske občine je premalo ali pa sploh nič zabojnikov za odpadke, v eni izmed KS pa so zabojnike namestili predvsem na pokopališčih, kot da so namenjeni le mrtvim. Na zadnji seji občinskega izvršnega sveta sta tudi samo dva člana, kar je bilo premalo, glasovala za nakup kontejnerjev za KS Draga, ki sodi zdaj v občino Loški potok. Za 5 kontejnerjev za to KS je zaprosil novi potoški župan. Večina izvršnikov je menila, da ne bi bilo prav, če bi Dragarjem zabojnike kupili, ostalim vsem v občini pa ne.

AIDS GROZI
kaj se čakamo?

Doma dražje, tujina cenejša

Še enkrat dražji telefonski impulz v notranjem prometu - Telefoniranje v tujino do 41 odst. cenejše

LJUBLJANA - S 16. decembrom, ko so, kot smo na kratko že poročali, začele veljati nove cene v poštnem in telekomunikacijskem prometu, se je Slovenija po ekonomski plati približala svetu tudi z uveljavitvijo novega tarifnega sistema. Cena impulza brez prometnega davka je po novem 2,60 SIT. Zaradi podaljšanja tarifnih intervalov in zmanjšanja števila območij v notranjem in mednarodnem prometu je cena impulza v notranjem prometu sicer nekoliko višja, v mednarodnem prometu pa občutno nižja. V krajevnem prometu, ki vključuje tudi promet med centralami istega vozlišča, bo časovni interval tarifnega impulza trajal 300 sekund (doslej 60 oz. 180 sekund), v drugem območju, to je promet med vozlišči iste omrežne skupine, 60 sekund (doslej 45), v prometu med centralami različnih omrežnih skupin pa 40 sekund (doslej od 20 do 36 sekund). Polovična tarifa bo veljala vsak dan od 19. do 7. ure ter ob nedeljah, državnih praznikih in z zakonom dela prostih dneh. V mednarodnem prometu bodo

Šentjerneju najslabše napovedi

Občina Škocjan majhna, a finančno uspešna - Tudi v občini Semič dobro finančno stanje - Od "starih" občin v pozitivnem smislu izstopa Metlika, v negativnem pa Črnomelj

NOVO MESTO - Z novim letom so začele tudi dejansko samostojno delovati nove občine, vendar pa za nekatere nove, predvsem manjše občine ni povsem jasno, kako se bodo preživljale. Agencija RS za plačilni promet, nadziranje in informiranje, podružnica Novo mesto, je zbrala nekaj informacij o velikosti, finančni uspešnosti in trdnosti novih občin v regiji.

Podlaga tej informaciji so letni obračuni pravnih oseb s področja gospodarstva regije za leto 1993, narejeni po zakonu o računovodstvu. Informacija lahko služi le kot okvir, saj so podatki precej zastareli, zajeti pa niso obrtniki.

V občini Šentjerneji je letne obračune predložilo 37 pravnih oseb z 850 zaposlenimi. Skupaj so ustvarili 1.886 milijonov tolarjev prihodkov, 6 milijonov bruto dobička in 190 milijonov tolarjev izgube, kar je 3,3 odst. izgube iz prvotne občine. Delež trajnega kapitala v prejšnjem občinskem okviru pa je znašal pol odst. Podatki iz leta 1993 kažejo, da je občina majhna, s slabim finančnim izidom in stanjem.

V občini Škocjan je letne obračune predložilo 7 pravnih oseb s 143 zaposlenimi, 1,076 milijoni tolarjev prihodka, 68 milijoni tolarjev bruto dobička in 30 milijoni izgube, kar je 0,4 odst. izgube prejšnje občine in 2,6 odst. bruto dobička. Podatki kažejo, da je občina sicer zelo majhna, vendar finančno uspešna in trdna.

V občini Semič je letne obračune predložilo 24 pravnih oseb s 1.431 zaposlenimi, 3.846 milijoni tolarjev prihodkov, 13 milijoni tolarjev bruto

• S slabimi zakoni in dobrimi uradniki se še vedno da vladati. Ob slabih uradnikih pa nam nič ne pomagajo niti najboljši zakoni. (Bismarck)

dobička in 3 milijoni tolarjev izgube. Občina je majhna, z relativno veliko zaposlenimi in sorazmerno dobrim finančnim izidom in stanjem.

Po ustvarjeni akumulaciji je bila v najboljšem položaju občina Škocjan

Ginekologinja preobremenjena, a ni denarja

Za dodatno zaposlitev ginekologinje ni možnosti

SEVNICA - Zdravnica, ki je sedaj zaposlena v ginekološkem dispanzerju sevnškega zdravstvenega doma v rednem času presega dogovorjeni fizični obseg dela, zato bi bilo za vsako povečanje števila pregledov potrebno zagotoviti dodatna sredstva, odgovarja direktor sevnškega zdravstvenega doma dr. Željko Halapija na poslansko vprašanje Silve Fric o možnostih za morebitno kadrovsko ojačanje ginekološkega dispanzerja z namenom, da bi skrajšali čakalno dobo. Halapija pojasnjuje, da so sestavni del pogodbe

s 57 milijoni tolarjev, sledita občina Semič s 11 milijoni tolarjev in občina Šentjerneji s 6 milijoni tolarjev. Po gospodarskih zmogljivostih so preostale občine v regiji (Novo mesto, Trebnje, Črnomelj, Metlika) večje od novonastalih. Zelo različen pa je njihov finančni položaj: v pozitivnem smislu najbolj izstopa občina Metlika, v negativnem pa občina Črnomelj.

T. GAZVODA

ZD Sevnica z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) tudi enotni kadrovski normativi za vso Slovenijo. Trenutno v Sloveniji uporabljajo "korigirane" minimalne normative. Po teh lahko ZD Sevnica zaposli 0,86 ginekologa. Glede na dosedanj obseg dela se je vodstvo ZD uspešno dogovorilo z ZZZS, da mu je priznalo celega ginekologa, kar je t.i. ciljni normativ, ki naj bi ga v Sevnici dosegli leta 2000, to pa pomeni, da tudi po tem času v Sevnici ne bo mogoče zaposliti več kot enega ginekologa, razlaga direktor ZD Halapija.

To pa preprosto povedano pomeni, da bodo morala dekleta in žene v občini z nadpovprečno velikim številom zaposlene ženske delovne sile, tudi v prihodnje in vse pogostejše iskati pomoč ginekologov po VIP (beri: vezah in poznanstvih), bodisi v Trbovljah ali kje drugje.

P. P.

Večji izvoz v "pravo" tujino

Lani se je dolenjsko gospodarstvo manj zadolževalo - Manj investicij in manjše plače

NOVO MESTO - Po podatkih novomeške podružnice Agencije za plačilni promet, nadziranje in informiranje (nekdanja SDK) je bila industrijska proizvodnja v dolenjski regiji (občine Novo mesto, Trebnje, Črnomelj, Metlika) v 10 mesecih lanskega leta za 5,2 odst. večja kot leta 1993.

Za blagovno menjavo s tujino so na voljo podatki za osem mesecev lanskega leta. V tem obdobju se je izvoz blaga iz regije (podatki zajemajo tudi izvoz v dele nekdanje Jugoslavije) povečal za dobro četrtino, uvoz za slabih 14 odst. Povečuje se zlasti izvoz v "pravo" tujino - povečanje znaša skoraj 30 odst. - medtem ko se je izvoz v republike nekdanje Jugoslavije zmanjšal za dobro desetino. Izvoz v republike nekdanje Jugoslavije ima le 8,6-odst. delež, uvoz pa le 4-odst. delež celotnega uvoza. Skupaj je vrednost izvoženega blaga iz dolenjske regije v 8 mesecih lanskega leta znašala 591,8 milijona dolarjev, uvoz pa so za 466 milijonov dolarjev. Pokritje uvoza z izvozom je torej bilo 127 odst., kar je precej bolje kot v Sloveniji. Delež dolenjske regije v celotnem slovenskem izvozu se je povečal od 11,86 odst. na dobrih 14 odst., uvoz pa od 9,7 na 10,4 odst.

Podatki govore, da se je lani dolenjsko gospodarstvo manj zadolževalo pri bankah, vzroki za to pa so lahko dragi krediti pa tudi slaba boniteta gospodarstva. Se pa povečuje število

podjetij s področja gospodarstva, ki imajo težave z likvidnostjo. Januarja lani je imelo s področja gospodarstva več kot 5 dni blokiran žiro račun 93 pravnih oseb z 11.205 zaposlenimi in v povprečnem znesku 842 milijonov tolarjev, novembra pa že 192 pravnih oseb z 8.648 zaposlenimi in v povprečnem znesku 1,6 milijarde tolarjev. Med tistimi z blokiranimi žiro računi je vse več zasebnih podjetij. Teh je bilo januarja 45, novembra pa že 139, vendar kar 86 od teh ni imelo zaposlenih.

Z žiro računov so v 10 lanskim mesecih za investicije izplačali blizu 1,9 milijarde tolarjev, kar je pol odst.

vseh izdatkov, več kot 90 odst. teh izplačil je imelo gospodarstvo; so pa bila izplačila za investicije v 10 lanskim mesecih za 11 odst. manjša kot v enakem obdobju leta 1993.

Za javno porabo je bilo v 10 mesecih lanskega leta z žiro računov vseh pravnih oseb izplačanih 18,7 milijarde tolarjev, kar je za skoraj 14 odst. več kot v prvih 10 mesecih leta 1993. So pa izplačila za javno porabo v rasti za blizu 5 odst. zaostala za rastjo cen na drobno. Izplačila čistih plač v regiji pa so se v tem obdobju povečala za 18,2 odst., kar pomeni, da so se čiste plače v povprečju realno zmanjšale, saj so se cene na drobno v tem obdobju povečale za 20, cene življenjskih potrebščin pa za več kot 21 odst. Plače so le v gospodarstvu sledile inflaciji.

A. B.

Mariborsko pismo

Petarde so preglasile župana Križmana

V novem letu nič novega

MARIBOR - Mariborčani so tokrat lahko ponovno silvestrovali pod vedrim nebom na Trgu svobode v centru mesta tako, kakor je to navada v velikih evropskih mestih. Leto poprej so namreč organizatorji te prireditve skupaj s takratnimi mestnimi oblastmi silvestrovanje na prostem v štajerski metropoli odpovedali, zlasti zaradi bojzani pred pokanjem petard in vandalizmom.

Organizatorji silvestrovanja so obljubljali, da so tokrat ukrenili vse, kar je potrebno, da bo silvestrovanje na Trgu svobode potekalo kulturno in v prijaznem okolju. Iz varnostnih razlogov se je silvestrovanje na prostem začelo letos šele ob 0.30, za javni red in mir pa naj bi poleg policistov skrbeli še najeti varnostniki in celo organizirani navijači mariborskih nogometašev, imenovani Viole.

Vendar vsi varnostni ukrepi niso nič pomagali. Na Trgu svobode so ves silvestrski večer in prve ure novega leta pokale petarde tako kakor na kakšni fronti, zato je bilo na trgu tudi temu primerno obis-

kovalcev. Kakor za stavo pa so začele pokati petarde, ko je malo pred eno uro ponoči zbranim spregovoril novi mariborski župan dr. Alojz Križman, ki je v predvolilni kampanji Mariborčanom obljubljal, da bo poskrbel za javni red in mir v mestu. Tako so zbrani v stari in dobro znani atmosferi s štajerskih veselic le s težavo slišali županovo obljubo, da bo naredil Maribor dugačen, kar je v danih okoliščinah zvenelo precej šaljivo, če ne že kar utopično. Nato je župan zbranim Mariborčanom, ki so dobili prvi kozareček rujne kapljice ob "puščankah" zastoj, nazdravil s skodelico s srčkom, ker mu, kakor je malce užaljeno dejal, nekateri (omenil je tudi časnik Večer) štejejo kozareček.

Sicer pa v Mariboru v novem letu ni nič drugače, kakor je bilo v starem. Tako se denimo delavci tovarne težke industrijske konfekcije Avto TAP, ki so začeli stavkati za novembrske plače že nekaj dni pred novim letom, za svoje pravice naprej borijo tudi letos. Tudi mestni svetniki, ki jim lani na svojem prvem zasedanju ni uspelo izbrati predsednika, bodo morali z volitvami predsedujočega nadaljevati letos. Blizu 20 tisoč brezposelnih v Mariboru in 32 tisoč brezposelnih v regiji, ki jim lani ni uspelo najti zaposlitve, išče delo in zaposlitev naprej tudi v letošnjem letu. Zdi se, da kljub vsem obljubam pred lokalnimi volitvami le malo Mariborčanov verjame, da bo v tem letu kaj drugače in kaj boljše kakor v minulemu letu 1994, ki bo v zgodovini gospodarskega razvoja mesta zapisano kot eno najtežjih.

TOMAŽ KŠELA

KMETIJSTVO

ZETOR 4340 - TRAKTOR LETA

SLOVENJ GRADEC - Revija Kmetovalce, glasilo kmetijskih svetovalec Slovenije, je za najboljši traktor v letu 1994 razglasila traktor znamke Zetor, model 4340. Ta laskavi naziv si je češki izdelek pridobil med 45 konkurenti iz različnih držav, med njimi so bili tudi traktorji z bolj slavnimi imeni.

SPREJETA DVA POMEMBNA ZAKONA

LJUBLJANA - Državni zbor je na decembrski seji sprejel dva zelo pomembna zakona: o veterinarstvu in zdravstvenem varstvu rastlin. Glede reorganizacije v veterinarstvu, ki je vzbudila val ogorčenja zaradi predvidene ukinitve nekaterih dosedanjih zavodov oz. veterinarskih postaj, so poslanci pustili vladi dovolj proste roke, tako da še ni mogoče dokončno reči, kakšna bo rešitev. Glede predloga, da bi v novem zakonu omilili zahteve po strokovni izobrazbi ljudi, ki se ukvarjajo s prometom sredstev za varstvo rastlin, državni zbor ni pustil. Za promet z zaščitnimi sredstvi bodo po novem odgovorni diplomirani agronomi, prodajati pa jih bodo smeli tudi kmetijski tehniki.

O VPLIVU PREHRANE KRAV

VAVTA VAS - Novomeška enota ljubljanskega Kmetijskega zavoda vabi v torek, 10. januarja, ob 19. uri na predavanje o vplivu prehrane krav na vsebnost beljakovin in toščice v mleku, ki bo v prostorih osnovne šole Vavta vas. Predaval bo inž. Stane Bevc s Kmetijskega zavoda v Novem mestu. Po predavanju bo občni zbor Govedorejskega društva Straža.

sejmišča

BREŽICE - Na redni sobotni sejem, ki je bil zadnji dan lanskega leta, so prodajalci pripeljali 105 do tri mesece starih in 60 starejših prašičev. Mlajših so prodali 80 po 290 do 330 tolarjev, starejših pa 25 po 220 do 280 tolarjev kilogram žive teže.

kmetijski nasveti

Evropski krompirjev izziv

Dolenjci znajo pridelati dober krompir, ne znajo pa ga prodati. To se je pokazalo sedaj, ko ni več nekdanjega jugoslovanskega trga in ko se je treba spoprijeti z mnogo zahtevnejšo evropsko konkurenco, ki zna ustreči okusu in žepu vsakega gospodinjstva. Če slovenski pridelovalci ne bodo bistveno spremenili predvsem priprave krompirja za trg, bodo v tej tekmi dokončno propadli.

Slovenija porabi na leto 60 do 70 kg krompirja na prebivalca, kar znaša skupno manj kot 150.000 ton. Naš skupni pridelek je najmanj dvakrat večji. To pomeni, da mora pol pridelka v tujino ali pa da močno zmanjšamo pridelavo. Na to pridelovalci ne pristajajo, saj kljub katastrofalno slabim cenam, bistveno ne zmanjšajo s krompirjem zasajenih njivskih površin, v panju, da bo že nekako šlo. Upoštevati pa je tudi treba, da se Slovenija ne more neprodušno zapreti pred svetom in da tudi tuj krompir prodira k nam. Računajmo, da ta čas kar desetino vsega potrebnega krompirja Slovenija uvozi v obliki predelane krompirja, sodobno pripravljenega za uporabo.

Našim pridelovalcem ne preostane nič drugega, kot da se tudi sami prilagodijo zahtevam trga. Ta se je zadnja leta močno spremenil. Naši ljudje vse manj kupujejo krompir za zalogo v obliki ozimnice, marveč se z njim oskrbujejo sproti in po potrebi. To pa pomeni, da kmet ne more več prodajati svojega pridelka pretežno v razsutem stanju in za trg povsem neobdelanega. Sodobna gospodinja se otepa nepotrebne dela, odpadkov in umazanije in želi napol pripravljene krompir za kuhinjo. Temu mora biti prilagojena tudi embalaža. Velike vreče so stvar preteklosti, sodobno (celo vakumsko) pakiran krompir je očističen in opran, kalibriran, sortno čist in v primerno majhnih količinah, ki jih zahteva sveža poraba.

V vsem se je treba podrediti zahtevam trga. Ta zdaj že odklanja predebel krompir in zahteva celo gomolje, ki so izenačeno debeli le 28 do 40 mm ali kvečkemu 45 do 55 mm. Kako naj tem zahtevam ustrežijo naši kmetovalci, ki imajo izjemno debel krompir, značilen za nekatere sorte. V prihodnje bo treba več skrbni posvetiti izboru sort, saj tujina našim pridelovalcem že prerokuje, da z dezirjem in santejem ne bodo prišli v Evropo...

Inž. M. LEGAN

Prvi belokranjski strojni krožek

Ustanovili so združenje za medsosedsko pomoč - Strojni krožek - Vodja je postal Andrej Jaklič s Krasinca - Računajo na 200 do 300 stalnih članov

KRASINEC - Konec decembra je bilo v Metliki ustanovljeno združenje za medsosedsko pomoč - strojni krožek Bela krajina, ki zajema vse tri belokranjske občine. Zanj so se odločili zato, ker tisti, ki se ukvarjajo s kmetijstvom, vse pogostejše tarnajo nad velikimi stroški pri nakupu in vzdrževanju kmetijske mehanizacije. Takšne težave imajo zlasti na manjših kmetijah, ki v Beli krajini prevladujejo.

Tako so prišli v Beli krajini na misel, da ustanovijo strojni krožek, s pomočjo katerega bodo lahko uporabljali stroje na večini kmetij, zmanjšali stroške mehanizacije, povečali dohodek na kmetiji ter izboljšali kakovost opravljenega dela. Ne nazadnje se bo tako med člani okrepila tudi medsosedska pomoč, zlasti v primeru bolezni in nesreč. Predsednik krožka je postal Peter Starašinič s Krasinca, vodja pa Andrej Jaklič iz iste vasi. Jaklič, ki je čisti kmet na manjši kmetiji, že sedaj spoznava, da bi potreboval marsikatero uslugo strojnega krožka. "Ko bo delo strojnega krožka steklo, bi bil lahko zaposlen nekaj ur na dan. Izračunali smo, da bi moralo biti v krožku 200 do 300 članov, da bi bil

Andrej Jaklič

vodja lahko zaposlen poln delovni čas. Glede na to, da je v Beli krajini več kot 2.000 kmetij, to niti ni nemogoče," pravi Jaklič. Ob ustanovitvi je bilo v krožku 40 članov, vendar je Jaklič prepričan, da se bo njihovo število spomladi, ko se bodo začela dela na polju, precej povečalo. Člani so lahko tudi tisti občani, ki potrebujejo zgolj usluge, in ne le tisti, ki imajo proste zmogljivosti na kmetijskih strojih. Cena opravil bo namreč za člane ugodnejša. Vsi pa se lahko prijavijo pri kmetijskih svetovalecni službah v Metliki ali Črnomlju ali pri Jakliču.

Delo v strojnem krožku je zamišljeno kot dopolnilna dejavnost na kmetiji in zaslužek, ki ne bo presegal 50 odst. dohodka na kmetiji, ne bo obdavčen. "Sicer pa s temi krožki nismo odkrili nič novega, saj so že vrsto let dobro utečeni v marsikateri evropski državi, a tudi v Sloveniji jih je že okrog 20," je povedal Jaklič.

M.B.-J.

Kmetje proti narodnemu parku

Predlog poslancev, naj bi bila skoraj vsa Kočevska narodni park, med ljudmi še vedno močno odmeva

KOČEVJE - Na Kočevskem ljudje kar naprej razpravljajo o predlogu poslancev, naj bi bila takorekoč skoraj vsa Kočevska narodni (nacionalni) park. Prisluhnimo, kaj pravijo o parku nekateri kmetje:

JOŽE HOBIČ, Nemška Loka, predsednik kmečke zadruge in ovčarjskega društva: "Kmetje smo proti narodnemu parku. Govorice o narodnem parku so izmišljotina, saj so prisotne težnje na narodnem parku. Pred odločitvijo o parku je treba jasno povedati: kaj bo z ljudmi, ki bodo znotraj parka, kaj bo s tistimi na robu parka in kaj s turisti, ki si bodo prišli park ogledovat... Če bodo naši ljudje videli, da jim park zagotavlja lepšo budočnost, bodo zanj, sicer pa ne."

STANE MLAKAR, Kočevje: "Menim, da imajo prizadevanja za ustanovitev narodnega parka za končni cilj podaljšanje zaprtega območja na Kočevskem."

MIRO KRAJEC, Dolga vas: "Če želi Ljubljana ali kdorkoli slišati jelenji rok, naj pride na Kočevsko, vendar naj za užitek tega poslušanja plača toliko, kot je vreden jelen! Ne bomo kmetje na Kočevskem za Ljubljano in druge brezplačno redili jelenov."

TONE ŠKRJANEC, Šalka vas:

LAHKO BI PRODAJALI STEKLENIČENO VODO

TREBNJE - Če bi se oglašili kupci, bi Trebnje lahko prodajalo stekleničeno vodo, kajti v severnem delu občine so bogata nahajališča kakovostne pitne vode. S hidrogeološkimi raziskavami so ugotovili, da so samo v tem predelu zaloge tolikšne, da bi zadostovale za oskrbo cele občine.

"Jaz pa mislim, da si nekateri ljubljanski gospodje želijo na Fridrihštajnu postaviti svoje kočje, vikende. Tja nameravajo stari jagri voditi mlade punce..."

JOŽE TURK, Stari Log: "Predlagam, naj narodni park obsega le pragozdove in obore za divjad."

JOŽE OBLAK, kmetijski svetovalec: "Če v narodnem parku ne bo ljudi, potem tudi divjadi ne bo. Organizirajmo razpravo o parku in nanjo povabimo poslance, predvsem pa dr. Lea Šešerka!"

J. P.

Se res začne lov dedičev na zaščitene kmetije?

Ob razveljavitvi zakona

Na pobudo nekaterih dedičev kmetij, med njimi tudi Martina Sajeta iz Gaborja pod Gorjanci, je Ustavno sodišče Slovenije ob koncu minulega leta razveljavilo zakon o dedovanju kmetijskih zemljišč in zasebnih kmetijskih gospodarstev, ki je bil sprejet že daljnega leta 1973 in dopolnjen leta 1986. Sodišče je razveljavitev utemeljilo z ustavnopravnimi razlogi, za usklajitev z ustavo pa je državi določilo rok enega leta, to je do 10. decembra 1995.

Za ustavne sodnike so bila sporna določila o zaščiteni kmetiji, ker niso skladne z ustavnimi določbami, ki zagotavljajo pravico do osebne lastnine in dedovanja. Za velike kmetije in veleposrsestva, ki bodo po ukinitvi agramem maksimumu sčasoma spet nastala tudi pri nas, zakonska zaščita ni več potrebna, drugače pa je s srednjevelikimi (družinskimi) kmetijami, ki bi ob nadaljnji drobitvi ekonomsko propadle. V tem primeru je zaradi socialne vloge lastnine (ne pa iz drugih razlogov, ki jih predvideva dosednji zakon) zakonska zaščita kmetije oz. njenega prevzemnika še potrebna, menijo ustavni sodniki. Pri tem se sklicujejo na enako ravnanje v sodobnih razvitih državah. Po novem bo treba najprej določiti spodnjo in zgornjo mejo velikosti zaščitene kmetije, šele potem jo bo mogoče zavovarati pred drobljenjem, ki bi nastalo zaradi dedovanja.

To je pravni vidik zadeve, ki se razlikuje od agrarnoekonomskega. Kot je znano, je slovenska kmetija v povprečju kar štirikrat manjša od evropske, zato bo v Evropski uniji nekonkurenčna. Ta majhnost in razdrobljenost posesti je največja rakovna rana slovenskega kmetijstva, odprava oz. zmanjšanje zaščite kmetij pa jo bosta še stopnjevala. Zato lahko pričakujemo, da se bo kmetijska stroka na razsodbo sodišča negativno odzvala, ko se bo začel "lov dedičev na zaščitene kmetije", o čemer se v javnosti že govori. Zato je naloga zakonodajalca, da to prepreči in da v vsakem primeru ščiti prevzemnika kmetije, kar je bil osnovni namen tudi doslej veljavnega zakona.

M. LEGAN

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Odločujoča je soodvisnost gojenja in rezi

Človek mnogim živim bitjem s svojo dejavnostjo spreminja pogoje življenja. Z uporabo prevelikih količin mineralnih (umetnih) gnojil pa lahko usodno posega v naravna dogajanja. Svojo samovoljo uveljavlja tudi pri oblikovanju gojitvenih oblik in pri vsakoletni rezi vinske trte. Premalo pa se že pri obnovi zaveda, da so rodovitnost tal, gojitvena oblika in rez trte usodno povezane in je od njih odvisen uspeh gojenja. Tako na primer napačne razdalje pri sajenju trte ni mogoče popraviti ne z gnojenjem z umetnimi gnojili, ne z gojitveno obliko, ne z vsakoletno rezjo.

Zato je nadvse potrebno, da se zavedamo povezanosti med obremenitvijo in ustvarjanjem zaloge hranil v lesu za nemoteno odganjanje v prihodnjem letu. Prevelika obremenjenost zmanjša nastavek v prihodnjem letu, zlasti če so vremenske razmere neugodne in je prehrana trte slaba in neusklajena. Upoštevati pa moramo tudi, da se težave iz leta v leto kopičijo, posledice pa so ne samo slabša rodnost, ampak tudi različne, prej neznahe bolezni.

Iz tega lahko sklepamo, da je možno doseči trajnejši uspeh sa-

mo z upoštevanjem vseh medsebojnih vplivov, med njimi zlasti rezo trte. Nikakor nas pri rezi ne sme voditi želja po doseganju povprečno načrtovanega ali celo čim večjega pridelka pri enem trstu.

Z rezjo (upoštevati moramo seveda tudi zeleno rez in redčenje nastavka) usklajujemo obremenitev trsa v tekočem letu in njegovo življenjsko oz. rastno moč. V času rezi lahko o moči trsa sklepamo samo na osnovi števila, dolžine in predvsem debeline dobro razvitih enoletnih rož. Rozga je ustrezno razvita, če ima popolnoma dozorelih vsaj 15 oces. Na vsako v preteklem letu dovolj razvito rozgo pri rezi povprečno pustimo 1,2 - 2 ocesi, kar je odvisno od debeline pogankov oz. bujnosti trsa. Rozga debelejša od svinčnika (to je 7 - 10 mm), ni zaželjena. Zato dajemo pri rezi prednost manj debelim rozgam.

Moram pa poudariti, da je pri izbiri rozge treba upoštevati tudi njen ustrezen položaj na trsu, njeno klenost in debelino. Najlažje presojava primernost rozge po debelini trsa: če ta presega polovico premera celotne rozge, je že zaradi tega neprimerna. Klenost pa presojava po občutku: če je pri rezanju les dovolj klen, škarje kar zapojejo, če ni, pa ga drobijo in mečkajo.

(Nadaljevanje prihodnjič)

JOŽE MALJEVIČ

KONJE ŽEGNALI TUDI V KAPELAH

KAPELE - Na Štefanovo nedeljo so letos tudi v Kapelah pri Brežicah poskrbeli za žegnanje konj pri farni cerkvi. Za prireditve so se odločili konjerejci občine Brežice, največ pa so seveda pomagali domačini - Kapelci. Na žegnanje, ki ga je opravil brežiški župnik, so pripeljali okrog 20 konj in že napovedali, da bodo žegnanje opravili tudi naslednje leto.

SREČANJE KMETIC

SEVNICA - Sevnška zveza kmetic je pred časom organizirala v Boštanju letno srečanje članic. Udeleženkam sta predavala dr. Jurij Pesjak in Helena Mrzlikar, kulturni program pa je pripravila boštanska osnovna šola. Za pogostitev je poskrbelo društvo kmetic iz Boštanja.

ZADRUŽNA ZVEZA SLOVENIJE SPOROČA

Tudi letos zadružne šole

Danes se izteka rok za prijavo - Skupno 7 sklopov predavanj - Nujno izostriti zavest o pomenu znanja

V začetku decembra lani je upravni odbor Zadružne zveze Slovenije sklenil, da tudi v zimskem obdobju 1994/95 pristopimo k izvedbi "zadružne šole", ki je namenjena kmetom, članom zadrug, članom upravnih in nadzornih odborov zadrug, strokovnim delavcem in direktorjem zadrug. Pripravili smo več izobraževalnih sklopov: o nastanku, načelih, pomenu in načinih delovanja zadrug, o upravljanju in vodenju zadrug ter ožja strokovna področja, kot so pravo, trženje, računalniška obdelava podatkov... Zagotoviti nameravamo resnično kakovostno izobraževanje z vrhunskimi predavatelji iz znanosti in prakse.

Skupaj smo pripravili 7 sklopov predavanj z naslednjimi temami: Nastanek, načela, pomen in delovanje

zadrug, Upravljanje zadrug, Vloga zadrug v lastninsko preoblikovanih podjetjih, Ocena kreditne sposobnosti zadrug, Marketing, promocija in tržne strukture v zadrugi, Delo z elektronsko oglasno desko - Info-sistemom ZZZ, Gozdarstvo in trženje gozdnih sortimentov.

Podroben opis programov smo posredovali vsem zadrugam in jih pozvali, naj vse slušatelje prijavijo do 5. januarja. Enodnevnega predavanja bodo od srede januarja do pozne pomladi v Ljubljani, če pa bo dovolj prijavljenih, bomo posamezno temo organizirali tudi kje drugje v državi, tudi na Dolenjskem.

MARTIN NOSE, dipl. oec.

NOVO MESTO NI NAJDRAŽJE

LJUBLJANA - Po podatkih Zavoda republike Slovenije za statistiko, ki mesečno spremlja cene 50 izdelkov v štirih slovenskih krajih, Kopru, Ljubljani, Mariboru in Novem mestu, je najcenejši Maribor, saj se ponša kar s polovico najcenejših proizvodov v naši državi. Vendar ne smete biti razočarani, saj je Novo mesto takoj za štajersko prestolnico. V Novem mestu lahko najceneje kupimo 16 izdelkov, med njimi tudi izdelke iz moke, mesne izdelke, jedilno olje, moške in ženske čevlje. Tudi kdor opremlja stanovanje, lahko nekaj izdelkov najceneje kupi prav v Novem mestu, na primer kavč, štedilnik, emajlirane lonce, krožnike in žarnice. Srečo imajo tudi ženske, saj je vodna ondulacija s pranjem las najcenejša prav tu. Manj sreče imajo ljubitelji špinace, limon, govedine, sira trapista, piva in domače svinjske masti, saj so ti izdelki v Novem mestu v primerjavi z drugimi tremi kraji najdražji.

DOLENJSKI LIST

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Čokolada za boljšo voljo

Od Kolumbovih odkritij na ameriški celini spada med najpomembnejše odkritje kakavovca, ki v svojih strokih nosi številna hranljiva semena. Nekoč so kakavova zrna mleli, mešali z vodo in pili grenko, poziljavajočo pijačo. Indijanci so kakavovo pijačo imenovali božanski napoj. Kakavova zrna so služila tudi za hrano in kot plačilno sredstvo pri blagovni menjavi. Ko so kasneje, na španskem dvoru dodali grenki pijači še sladkor, je nastal kakav, ki je takoj postal priljubljena pijača premožnih družin širom Evrope.

Sprva so uporabljali kakav kot zdravilno pijačo, zato ga je bilo mogoče kupovati le v lekarnah in po zelo visoki ceni. Prve tovarne čokolade so nastale v Evropi konec 18. st., z njimi pa tudi mnoge tehnologije predelave kakavove surovine. Med prve sodi izstiskanje masčobe iz kakavovih zrn, pridobivanje kakavovega prahu in kakavovega masla, ki je osnova za pripravo čokolade. Konec 19. stol., so v Švici izdelali stroj za gnetenje kakavove mase, ki je le tako postala gladka, to-

pljiva in primerna za oblikovanje. Danes je znanih veliko oblikovalcev čokoladnih dobrot, ki spravijo ljudi v dobro voljo, jih pomirjajo in celo blago zasvojijo.

Pri pripravi različnega peciva čokolado združimo ali zmleljemo, največkrat pa stalimo. Posamezne kose ali čokoladni prah talimo previdno, ker se pri visoki temperaturi masa rada smodi ali se sprime v kepice. Talimo je v segreti peči ali v vodni kopeli. Posode s čokolado ne pokrivamo in masi ne dodajamo vode, ker se sesiri in nastane gneto, ki jo lahko zmehčamo z dodatkom rastlinske masčobe ali s surovim maslom. Tekočina, ki jo dodajamo čokoladi, naj ima enako temperaturo, sicer se izloči kakavovo maslo ali se sprime v kepe.

Okusna je ZAMRZNJENA ČOKOLADNA PENA, ki jo napravimo iz 125 ml mehko stepene smetane, v katero zamešamo stopljeno čokolado, in s tem napolnimo posodice iz alufolije ter zamrznemo. Peno postrežemo z biskvitnim pecivom.

Vajeti trdno v rokah desnice

Na prvi seji sveta mestne občine Novo mesto si je desna koalicija razdelila vse pomembne funkcije

NOVO MESTO - Zadnji sredo v lanskem letu, 28. decembra, se je na prvi seji sestal svet mestne občine Novo mesto. Že na prvi seji se je pokazalo, da hoče imeti zmagovita desna koalicija vajeti trdno v svojih rokah. Vse pomembnejše funkcije v občinskem svetu so si namreč (očitno že pred sejo) razdelili v koaliciji desnih strank.

Predsednik sveta je postal Janez Mežan (SDSS), njegov protikandidat je bil Adolf Zupan iz LDS; podpredsednik sveta je postal edini član Narodnih demokratov v svetu Lojze Zupančič, ki je "opravil" s Cirilom Klemenčičem (ZLSD). Predsednik komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja je Franci Bačar (SKD), komisije za pripravo statuta občine in poslovnika pa Jože Kregar (SLS). V.d. sekretarke občine je postala Martina Vrhovnik, občanka nove občine Šentjernej.

Seveda je z desne strani tudi župan Franci Konec (SKD). Na seji je Koncic ponovil svoj predvolilni program, po katerem se bo boril proti državnemu centralizmu in zapostavljenosti Dolenjske, si prizadeval za dolenjsko regijo oziroma pokrajino dolenjskih in belokranjskih občin, za razvoj obrti, malega gospodarstva in podjetništva, za zmanjševanje socialnih razlik, za celovit razvoj podeželja in kmetijstva, za čisto in zdravo okolje, kakovost življenja, za razvoj kulture, šolstva in športa in turizma. Napovedal je tudi racionalizacijo občinske uprave.

A. B.

Uspešna in trdno zasidrana banka

Poslovna enota SKB Novo mesto med najuspešnejšimi v Sloveniji - Lani 80, letos že 90 milijonov DEM bilančne vsote - Nova ponudba potrošniških posojil

NOVO MESTO - V lanskem letu je novomeška poslovna enota SKB banke za petino preseгла načrtovane rezultate in je ob koncu leta dosegla 80 milijonov nemških mark bilančne vsote, kar to poslovno enoto uvršča na tretje mesto med med desetimi v Sloveniji.

Novomeška poslovna enota SKB pokriva Dolenjsko, Belo krajino in Posavje, po starem 7 občin, sedaj pa še tri nove: Škocjan, Šentjernej in Semič. V okviru poslovne enote delujejo 3 ekspoziture in 4 agencije in razen v novih treh občinah nimajo enote le v Črnomlju. Lani je PE Novo mesto plasirala nad 42 milijonov mark kratkoročnih in dolgoročnih naložb, kar je lep prispevek te enote SKB banke k financiranju tekočega poslovanja in razvojnih projektov njihovih komitentov. Lani so znižali aktivno realno obrestno mero od 17 na 14,5 odst., letos pa naj bi prišla pod 12 odst., če bo podpisan sporazum bank o pasivnih obrestnih merah.

Lani spomladi se je sedež PE preselil v nove prostore, te dni se bo v nove prostore preselila agencija Sevnica, in to v trgovsko-poslovni center Sevnica. "To je prvi primer, ko SKB banka sledi ameriškim trendom in manjšo bančno enoto seli v blagovno nakupovalni center," pravi direktor PE Novo mesto Karel Vardijan. "Med drugimi novostmi bomo letos odobrvali potrošniške kredite v vseh ekspoziturah in agencijah naše poslovne enote; vloge za odobritev kratkoročnih kreditov za pravne osebe, se pravi za podjetnike

in manjša družbena podjetja, bomo sprejemali tudi v ekspozituri Krško; pripravljamo aktivnejšo ponudbo vrednostnih papirjev, bankomate bomo usposobili tudi za hitre pogoje, uvajamo računalniške informacije in še kaj," našteva Vardijan.

Poleg tega nameravajo letos urediti poslovne prostore za agencijo v Brežicah, v načrtu je nakup novih prostorov v Trebnjem, če bo tržna analiza pokazala upravičenost naložbe, pa bodo ob koncu leta odprli še ekspozituro v Črnomlju. Skupna vrednost teh naložb bo okoli milijon mark.

Za letos v PE Novo mesto načrtujejo povečanje tržnega deleža. "Z zanimivo in konkurenčno ponudbo tako med občani kot med podjetniki bomo pridobili nove poslovne stranke," napoveduje direktor. "Naš cilj je povečanje bilančne vsote na 90 milijonov mark." Pred dnevi so prišli z novo ponudbo potrošniških posojil za občane in obrtnike, in to po obrestni meri R + 12 odst. Posojilo je brez depozita za potrošniško blago do 3 let in za avtomobile do 4 let, za obrtnike pa so posojila do 5 let za nakup osnovnih sredstev. Pogoj za pridobitev posojila je poslovno sodelovanje z banko in nakup deviz pri banki za

plačilo v tujino.

V tem letu naj bi bila SKB banka v Sloveniji vodilna in dobičkonosna banka, njena bilančna vsota naj bi preseгла 2 milijardi nemških mark.

A. B.

ZMAGOVALCI

NOVO MESTO - Ob polnočnici je kapiteljski pridigar namenil misel ali dve tudi volitvam, češ da se ljudje nimajo zdaj kaj bati, saj so zmagali naši. Nekateri navzoči reveži so to razumeli že kot napoved, da bo v Novem mestu kmalu raj na Zemlji in se zelo prestrašili. Adam in Eva sta bila namreč skoraj gola in bos.

ROTARIJANSKI DEDEK MRZ - Novomeški Rotary klub, ki ima 150 članov, je dedku Mrazu naročil, naj posebej obdari novomeške trojčke in četverčke. Dedek Mraz je otroke povabil na grad Otočec in jim tja prinesel darila. V Novem mestu in okolici so trojčki v štirih družinah, četverčke pa imajo v eni. (Foto: A. B.)

Krka štipendira in izobražuje

Dve tretjini zaposlenih na tečajih in seminarjih

NOVO MESTO - Krka načrtuje do leta 2000 zaposliti večje število diplomiranih farmacevtov, kemikov, mikrobiologov pa tudi medicincev, veterinarjev in ekonomistov. Ker se v podjetju zavedajo, da željenega števila diplomantov ne bodo dobili, če ne bodo spodbujali študentov k us-

merjanju v omenjene poklice, so letos podelili kar 55 štipendij, predvsem bodočim farmacevtom, kemikom in ekonomistom, medtem ko so Krkina Zdravilišča podelila 7 štipendij za študij fizioterapije in delovne terapije. Novih in starih štipendistov v Krki je sedaj 127, večina pa tako ali drugače že sodeluje s Krko.

Poleg štipendiranja Krka zelo dobro skrbi tudi za dodatno izobraževanje in izpopolnjevanje zaposlenih. Tudi letos je Krkin izobraževalni center pripravil zajetno brošuro s programi, ki segajo na različne ravni računalniškega in jezikovnega izobraževanja ter seminarje in predavanja o vodenju in organiziranju dela ter skrbi za kakovost. Med letošnjimi novostmi velja omeniti predvsem programe s področja neposrednega vodenja, poslovnih znanj in kulture komuniciranja. V različne oblike izobraževanja se bo vključilo več kot 2.000 krkašev, kar pomeni skoraj dve tretjini vseh zaposlenih.

I. V.

POLOŽILI VENEC NA GROB JURJA LEVIČNIKA

NOVO MESTO - Ob 5. obletnici smrti Jurja Levičnika, enega od očetov nekdanje Industrije motornih vozil Novo mesto, so položili venec na njegov grob na pokopališču v Smarju pri Šentjerneju. Ob polaganju venca, kjer je bila navzoča tudi Levičnikova vdova Bosiljka, se je sešlo več kot trideset Levičnikovih prijateljev in nekdanjih sodelavcev.

GASILSKA OPREMA SE STARA

NOVO MESTO - Oprema, s katero razpolagajo in odhajajo na intervencije gasilci prostovoljnih gasilskih društev z novomeškega območja, je že precej zastarela. To velja še posebej za avtomobile, saj so nekateri stari že več kot 20 let. V Občinski gasilski zvezi Novo mesto, v okviru katere deluje poleg 6 industrijskih gasilskih društev kar 55 prostovoljnih gasilskih društev, sicer z zadovoljstvom ugotavljajo, da so gasilska društva kljub omejenim sredstvom z opremo še vedno delavna.

ŽUPANOVA URA

NOVO MESTO - Franci Koncic ima uro, ki mu jo je podaril visoka živalna Švicar Alfred Herbert, ko je bil nedavno na obisku v Novem mestu. Župan ima torej švicarsko uro, k polnočnici na Kapitlju pa je vseeno zamudil.

DVORIŠČE SE JE UDRLO - Na dvorišču domačije Jožeta Žagarja iz Jablane pri Mirni Peči se je že pred leti ugreznila in nastala jama se veča. Premikanje tal mogoče že ogroža stanovanjsko hišo tik ob ugreznini, česar sicer še nihče ne ve zagotovo, saj strokovnjaki še niso z vrtnanjem raziskali tal. Novomeški izvršni svet je doslej že dal denarno pomoč za popravilo, vendar je odobrenih sredstev premalo za vse nujne ukrepe. Ne da bi raziskali tla, se verjetno ne bodo lotili temeljitega popravila poškodovanih objektov, saj ne vedo, ali se ugrezanje lahko nadaljuje kljub vsem ukrepom ali se pojavi kje drugje na dvorišču. O ugrezanju dvorišča in nastali škodi pri Žagarjevih je pred časom znova razpravljal izvršni svet, katerega je na jama v Jablanu tokrat opozoril Franci Koncic, predsednik občinske skupščine. Izvršni svet je pripravil še pomagati Žagarjevim, vendar občina ne bo plačala vseh stroškov popravila in zavarovanja zemljišča. Sneg je sicer jama "saniral", vendar je v resnici videti taka, kot kaže fotografija. (Foto: L. M.)

Novomeška kronika

PETARDE I - V glavnem so opozorila in pozivi proti divjaški navadi metanja petard v Novem mestu zalegli. Letošnji konec leta je bil precej mirnejši in prav zato tudi lepši kot prejšnja leta. Nekaterim pa se je nemetanje petard tudi lepo izplačalo. Radio Krka je na Silvestrovo uvedel nekakšno nagradno akcijo. Obkljubljali so lepe nagrade za tiste, ki bodo na radio prinesli največ petard. "Zmagovalec" je postal možak, ki je pritoril kar 400 petard. Pa to še ni vse: še 400 jih je imel v "rezervi", če bi jih kdo prinesel več. Pa mu jih, žal, ni bilo treba dati. Možak je za nagrado dobil - sedežno garnituro. Najboljši nakup petard doslej. Bogve, če ga ni proslavil z metanjem petard.

PETARDE II - Tistih 2.000 petard manjka, kolikor jih je baje radio Krka zbral in zmetal v Krko, pa se očitno ni prav nič poznalo v novomeškem blokovskem naselju proslulega imena Plava laguna. Tam je cel večer in celo novoletno noč pokalo kot v Čedenju. Kot v Bosni ni moč reči, kajti tam je premirje. Kaže pa, da so se vsi ratoborni zemljaki za to noč zatekli v novomeško Plavo laguno. Morda pa tam ne lovijo radia Krke, sicer bi nagrade, poleg sedežne garniture še fotoaparat, pisalna miza in športni dres gotovo pristale v Plavi laguni, tam pa bi imeli ljudje, še posebej nosečnice, mir.

VILAFRANCA - Vilafranca del Penedes je španska občina, ki lepo in prijateljsko sodeluje z novomeško. Župan te prijateljske občine je novomeškemu županu Franciju Konciliji za božič poslal pismo in ga obvestil, da bo ta španska občina preko novomeške še pomagala beguncem iz Bosne. V slovenskem prevodu tega y angleščini napisanega pisma, ki so ga dobili mediji, je ime tega mesta oziroma občine napisano štirikrat, od tega trikrat napačno: Villafranka, Villafranca, nazadnje, ko je prevajalcu že skoraj uspelo, ga je "zmanjkal" v zadnjem delu: Vilafranca del penedes. Zanimivo bi bilo primerjati, kolikokrat ga pri pisanju Novega mesta pokronajo Španci.

KOVAČIČ - Miloš Kovačič res ni Urška Hrovat, vendar je za Novo mesto, Dolenjsko pa tudi Slovenijo vsaj tako zaslužen kot ta sicer prijetna in okretna smučarka. Ko Kovačiču na prvi seji mestnega sveta po pravici ni bilo prav, da je vse funkcije pobasala vladajoča koalicija, in je opozoril, da se to ne bo dobro končalo, je novopečeni funkcionarski svetnik začuden vprašal: "Kdo pa je ta človek?" Ko je zvedel, da gre za Kovačiča, pa ne za "tistega ministra brez pristošila", ampak za krkaša, ni mogel "razknjižiti", v katerem tozdu naj bi ta človek delal. Potem se pa čudijo, da ime nekega španskega mesta napišejo napačno!

Ena gospa je rekla, da se je novo leto res lepo začelo. Z Glavne trga so odstranili kramarske stojnice. Da bi se tudi končalo tako!

V času od 21. do 27. decembra 1994 so v novomeški porodnišnici rodile: Jožica Gorenčič iz Dol. Nemške vasi - Sabino, Mateja Starič iz Vel. Brusnic - Nino, Anica Alegrjo iz Krškega - Simonu, Marija Nučič iz Dol. Brezovice - Nino, Anica Kaplan z Dol. Mokrega Polja - Anito, Irena Kašič z Mirne - Tanjo, Barbara Jenkole Žigante iz Krškega - Niko, Darinka Saje iz Podgore - Jožico, Bernarda Bregač iz Šentjerneja - Urško, Zdenka Plut iz Cerovca - Valentino, Silvija Goršin iz Dol. Gradišča - Miha, Damjana Rudman z Vrha pri Ljubnu - Davidu, Marija Čobanovič iz Črmošnjic - Urško, Andreja Skebe z Žvirč - Andraža, Ana Gruden iz Dobruške vasi - Natašo, Martina Štupar iz Velikega Lipovca - Luka, Jožica Perme iz Šmarjete - Katjo, Sonja Prešeren iz Šmarjete - dekllico, Branka Gajmerac iz Bereče vasi - dekllico, Petra Urek iz Ar-novega sela - dečka.

Iz Novega mesta: Brigita Može iz Ulice Slavka Gruma 12 - Martinu, Štefka Mihalič iz Vavpotičeve 7 - Katjo, Apolonija Glavan iz Cesarjeve ulice 18/a - Mitja, Mateja Čimprič iz Krajčeve ulice 19 - Žiga.

Čestitam!

SALOMONOV OGLASNIK

NAJVEČJA TRŽNA IZBIRA ZA NAKUP IN PRODAJO

DOLENJSKI LIST

utzem mevsq sn zslpo žsV

tel. 068/323-610
fax: 068/322-898

Ste pravkar ustanovili podjetje ali pa ga ustanovljate? Imate vpeljeno dejavnost, s prodajo pa niste zadovoljni?

Želite predstaviti vašo dejavnost, a ne veste kako?

Marketing

DOLENJSKI LIST

pozna rešitve,
primerne za vašo dejavnost in vaš žep!

Za tisk vam pripravimo:

znak podjetja
vizitke
dopise
propagandna sporočila vseh vrst in poskrbimo
za objave
v časopisih, revijah, na radiu, TV, itd.

Z našo pomočjo je uspeh
v vaših rokah!

DOLENJSKI LIST

marketing

tel. (068) 323-610
fax: (068) 322-898

Pokličite nas, obiskali vas bomo!

IZ NAŠIH OBČIN

Zapletalo se je samo pri volitvah tajnika

Inž. Lavrič, podžupan Loškega potoka, dr. Rus predsednik občinskega sveta

LOŠKI POTOK - Lahko bi dejala, da je bila prva seja novoizvoljenega občinskega sveta, ki je bila 23. decembra 1994, zgodovinska, saj je minilo več kot 35 let, odkar je bila nekdanja občina z dekretom ukinjena in so se Potočani selili, priključevali zdaj k tej, zdaj k drugim in končno zadnjih 30 let vedrili v ribniški občini.

Svet je po sprejetju začasnega poslovnika izvolil za predsednika sveta dr. Petra Rusa in za podpredsednika inž. Janka Debeljaka.

Za podžupana je bil predlagan inž. Maks Lavrič, svetnik iz KS Draga. To mesto je bilo Dragarcem nekako obljubljeno že v predvolilni kampanji in ga je svet soglasno potrdil. Nekoliko se je zapletlo pri izvolitvi tajnika, ko je bila predlagana Anica Debeljak, ki je zaposlena kot računovodja v osnovni šoli in ima na tem področju velike izkušnje. Padli so očitki, da bi to mesto moral zasesti nezaposlen človek, in izražen je bil sum, da so bila mesta že prej dogovorjena. Zaplet sta pojasnila župan Janez Novak in predsednik sveta Peter Rus. Svet je pojasnilo sprejel in potrdil za tajnika občine Anico Debeljak. Za pripravo statuta so bili izvoljeni: Janez Bambič, KS Loški potok, Anton Žagar, KS Draga, in Anica Debeljak.

Sicer pa je bilo sproženih več vprašanj, ki zadevajo gospodarstvo, še zlasti nejasno stanje v Riku, vprašanje cestne infrastrukture in druga nujna opravila. Sprejet je bil osnutek žiga in določen začasni naslov občine. Kdaj bo imela občina lastne prostore, pa bo potrebno počakati še nekaj mesecev, ko bo preurejena poslovna stavba kmetijske zadruge.

A. KOŠMERL

Ribniška dilema: kdo bo županu določil plačo?

Župan Janez Rus, predsednik sveta Jože Tanko, podpredsednik Marjan Hočevar

RIBNICA - Na prvi seji novega občinskega sveta Ribnica so nekateri hoteli določiti županu Janezu Rusu tudi plačo. Popustili so šele, ko jim je bilo pojasnjeno, da so plače županom določene z zakonom.

Za predsednika občinskega sveta so določili zasebnega podjetnika Jožeta Tanko, ki je bil tudi eden izmed kandidatov za župana. Za podpredsednika sveta pa so izvolili upokojenega inž. Marjana Hočevarja. Nadalje so izvolili komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja (predsednica Olga Tanko) in komisijo za pripravo statuta in poslovnika (predsednik Vinko Zajc). Seveda pa so še prej potrdili mandate vsem 20 izvoljenim svetnikom. Še vedno pa se ne ve, če je župan lahko hkrati svetnik ali pa je treba njegovo svetniško mesto izpopolniti z drugim svetnikom. Tajniške posle nove občine bo do izvolitve tajnice opravljala Dragica Abrahamsberg, tajnica stare občinske skupščine.

J. P.

POTRJENE SMERNICE

KOČEVJE, KOČEVSKA REKA - Kočevski občinski izvršni svet je že potrdil urbanistične in arhitekturne smernice za 9 naselij na območju Kočevske Reke. To je še posebno pomembno zato, ker je bilo to območje več desetletij zaprto in tako urbanistična bela lisa. Gre za naselja Koče, Mlaka, Primoži, Rogati Hrib, Ravne, Inlauf, Borovec ter Gornja in Dolnja Briga. Smernice so strokovna podlaga za izdelavo prostorsko-ureditvenega načrta in pripomoček službi za izdajanje lokacijske dokumentacije.

PODJETNIŠKA CONA V KOČEVJU - Ob cesti med Kočevjem in Bregom nastaja podjetniška cona, ki jo nekateri imenujejo tudi obrtniška cona. Dograjena je že mizarska delavnica, zdaj pa sta v gradnji še dve prostornejši in višji hali, ki bosta last več obrtnikov. V obeh bodo organizirali proizvodnjo, trgovino ali pa še kaj drugega. Nekateri politične stranke pa že menijo, da je v Kočevju dovolj takih poslovnih prostorov, ker je nekaj večjih podjetij propadlo, in da so take gradnje nepotrebne, kar so zapisale tudi v svoje volilne programe. (Foto: J. Primc)

S projektom Phare do nove Lisce

Ekipa Lisce je ob nadzoru tujih in ob pomoči domačih strokovnjakov dokončala projekt Phare - Spoznali trge in konkurente - Program sprememb za izboljšanje konkurenčnosti

SEVNICA - Sevniška Lisca je bila izbrana v okviru programov prestrukturiranja slovenskega gospodarstva za poseben projekt Phare, s katerim naj bi izboljšala svojo konkurenčno sposobnost. Projekt, ki nosi naziv Lisca 99, so pod taktirko posebne ekipe Lisce, z nadzorom strokovnjakov iz tujine in s pomočjo slovenskih svetovalcev začeli letos aprila in ga zaključili konec novembra.

Projekt je podjetju pomagal spoznati njegove trge, neposredne konkurente in še neizkoriščene tržne priložnosti, ki jih ne kaže zanemariti. Z njim so prišli do pomembnih spoznanj, si postavili izhodišča ter na tej osnovi zastavili cilje in svojo pot naprej.

Po temeljitih analizah stanja so si za nalogo postavili povečati obseg prodaje za 15 odstotkov, pri tem predvsem povečati prodajo na nemškem in češkem trgu, zvišati delež lastne proizvodnje in podvojiti delež prodaje lastnih blagovnih znamk. Bolje naj bi tudi načrtovali prodajo in temeljitje usposobili kadre za nastop na trgu.

V tem času so izdelali strategijo za nastop na dveh izbranih trgih (Nemčija, Češka) in pripravili akcijski načrt za prihodnje leto. Mnogo aktivnosti je tako torej že v teku. Med drugim so zastavili razvoj sistema načrtovane prodaje in se pri tem posvetili predvsem prilagodljivosti pri naročilnih in prodajnih. V podjetju se bodo najprej lotili odpravljanja zastojev v procesu od prejema naročil do dobave kupcem. Drugače se bodo organizirali na področju komercialne, kjer bodo geografsko načelo pri prodaji spremenili prodajo po tipih poslov. S projektom so ugotovili tudi potrebe podjetja po kadrih, ki jih

Zazidalni načrti postali odveč

O pomenu prostorskih ureditvenih pogojev (PUP) v ribniškem predelu R 7 govori inž. Peter Levstik, ki je v občini najbolj seznanjen z vsem tem gradivom

RIBNICA - Sklep o javni razgrnitvi osnutka sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin srednjeročnega plana občine Ribnica in osnutek prostorsko-ureditvenih pogojev (PUP) za območje R 7 Ribnica so sprejeli na zadnji seji izvršnega sveta pravkar (pre)minule občinske skupščine Ribnica. Inž. Peter Levstik, ki je pri pripravi teh dokumentov največ delal, je za naše bralce obrazložil pomen tega dokumenta.

PUP R 7 zajema mestno naselje Ribnica od Brega do Hrovače in predvideva nekatere bistvene spremembe pri urejanju mestnega naselja, zato je treba hkrati spremeniti srednjeročni plan občine. Tako je v PUP vključeno tudi območje vojnašnice, ki je bilo doslej bela lisa, in še nekatera druga območja, ki so jih doslej urejali z delnimi zazidalnimi načrti, poslej pa jih bodo z enotnimi PUP.

Po osnutku PUP naj bi bila povsod

Napotki svetnikom

Z zadnje seje občinskega izvršnega sveta Kočevje

KOČEVJE - Na zadnji seji občinskega izvršnega sveta je bila glavna točka dnevnega reda poročilo o opravljenih večjih investicijskih delih v minulem štiriletnem obdobju in predlog, katera dela je treba nadaljevati, dokončati ali nanovo začeti. Seznam je dolg skoraj 6 gosto tipkanih strani. Poročilo naj bi, kot je bilo rečeno v razpravi dopolnili tudi z oceno, koliko je bilo opravljeno delo vredno in iz katerih virov financirano. O Kočevskem naravnem parku ni

• **ŽUPAN - POKLICNO ALI NE?** - Na prvi seji novega občinskega sveta Kočevje, na katero niso vabili novinarjev, so potrdili mandate izvoljenim svetnikom in županu Janku Vebru. Odločitve o tem, če bo novi župan opravljal dolžnost poklicno, je prepuščena svetu, ki bo o tem sklepal prihodnjic. Prihodnjic bodo izvolili tudi predsednika občinskega sveta. Izvolili pa so komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja (predsednik Franc Bartolme) in komisijo za pripravo statuta in poslovnika (predsednik Alojz Ivančič). Prva seja je bila očitno zanimiva, sodeč po govoricah. Na osnovi govoric lahko sklepamo, da so nekateri spet skušali s starimi strankarskimi prepri, ki so pripeljali do blokade dela minule občinske skupščine, vendar so se unesli. Vprašanje je, za kako dolgo...

v poročilu nič rečenega. Pojasnjeno je bilo, da je tik pred izidom druga številka glasila "Kočevski naravni park", ki "je izjemno dobra". Predsednik Mihael Petrovič pa je menil, da je kljub zelo različnim mnenjem o tem parku potrebno nadaljevati razpravo o njem. Če se bomo prebivalci Kočevske izogibali tej razpravi, bodo o parku odločali le drugi, ki ne poznajo dovolj Kočevske.

Novi kočevski župan Janko Veber je menil, da so predlogi izvršnega sveta dobrodošli. Prizadeval se bo, da bo novi občinski svet deloval kot delovna skupina, in ne kot politično telo, ki bo igralo razne politične igrice.

J. P.

potrebujejo, če hočejo doseči zastavljene cilje. Pripravili so tudi dolgoročni program sprememb v podjetju, predvsem načrt posodabljanja teh-

• **Kaj se bo razvilo iz zastavljenega projekta izboljšanja konkurenčnosti podjetja Lisca, je zdaj odvisno od konkretne izvedbe. Predvsem morajo še določiti upravitelja projekta, časovno opredeliti naloge in za vsako od njih vedeti, kdo bo nosilec. Gotovo je, da bo uresničevanje zastavljenih ciljev programa v podjetje prineslo vrsto sprememb.**

nologije in proizvodnje. Ugotovili so tudi, da je potrebno več timskega dela in boljšega komuniciranja znotraj podjetja.

B. D.-G.

v mestu dovoljena gradnja ali sprememba namembnosti pritličnih prostorov v lokale razen v strogo stanovanjskih soseskah (na primer Mlaka itd.), kjer bo možno imeti le izrazito mirne obrti (šivilstvo itd.), ne pa hrupnih (bifeji itd.). Take rešitve PUP pa so v nasprotju s sedanjim srednjeročnim planom, zato je treba tudi njega spremeniti.

V kasarni so skoraj vse zazidane površine namenjene obrti in industriji. Za isto so namenjeni prostori, ki jih zdaj zaseda begunski center, seveda, ko bodo izpraznjeni. Še vedno je del prostorov namenjen tudi za po-

PROSIL ZA ODLOŽITEV PLAČILA

KOČEVJE - Podjetnik Majerle iz Črnomlja, ki gradi obrat v industrijski coni pri Predgradu, je zaprosil kočevski izvršni svet za odlog plačila posojila, ki ga mu je odobril ta organ. Izvršni svet mu je odlog odobril, a le pod pogojem, če predloži jamstvo, da bo posojilo res vrnil. Temu podjetniku so namreč že nekajkrat odložili odplačevanje posojila.

NAJUGODNEJŠI POPULUS

KOČEVJE - Zazidalni načrt za novo stanovanjsko sosesko P5/S14 Mestni log-Dolga vas, 2. faza, bo izdelal Populus iz Ljubljane. Tako so sklenili na zadnji seji občinskega izvršnega sveta, ko so izbirali najugodnejšega ponudnika. Populusova ponudba je bila pod 2 milijona tolarjev, Urbanističnega inštituta Ljubljana nad 2 milijona, rekord med ponudniki pa je bil novomeški Pionir, ki je zahteval skoraj 5 milijonov tolarjev.

trebe območnega štaba slovenske vojske, ki pa bo kmalu preseljen v primernejše prostore. Del območja kasarne s športnimi objekti pa bo še vedno namenjen za športne namene.

Po stari zamisli je bilo novo naselje Hrastje predvideno vse do Dolenjih Lazov. Po novem pa bo vmes gozdni predel, da se naselji ne bi združili in bi postali ena sam dolga vas.

Pri srednjeročnem planu je predvidena še sprememba trase ceste Žlebič-Sodražica v Sušju in še ponekod. Ta sprememba pa bo osnova za razlastitev parcel, po katerih bo potekala nova trasa.

J. PRIMC

PRVA SEJA V OSILNICI

OSILNICA - Na prvi seji občinskega sveta so izvolili Jožeta Štimca za predsednika občinskega sveta in za predsednika komisije za pripravo statuta in poslovnika, Mirjam Šercer pa za podpredsednico občinskega sveta. Željko Knaps pa je predsednik komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.

NI PROSTIH SOCIALNIH STANOVANJ

KOČEVJE - 280 vlog za dodelitev stanovanj ima v obravnavi služba za stanovanjske zadeve občine Kočevje. Večina prosilcev izpolnjuje pogoje za dodelitev socialnega stanovanja, takih novih stanovanj pa po letu 1988 sploh niso več gradili. So pa s prenovno dveh stavb na Trgu zbora odposlancev v Kočevju pridobili 16 službenih in profitnih stanovanj. Vendar je občina že po predpisih dolžna zagotavljati socialna stanovanja.

"Barve niso bile pomembne"

SEVNICA - "Bilo mi je v ponos biti ena izmed vas," je na sprejemu lani pred novim letom rekla med drugim Breda Mijović, predsednica skupščine občine Sevnica. Poleg te, s čustvi podprte izjave je bilo na sprejemu slišati še kar nekaj besed v podobno pohvalnem tonu.

Breda Mijović je kot gostiteljica v uvodnem nagovoru dejala, da se jim je v Sevnici uspelo dvigniti nad medsebojno obračunavanja, zato so lažje delali v korist očitnega razvoja sevnške občine. Tako kot naklonjeni javnosti se je za pomoč in podporo predsednica zahvalila tudi svoji družini. Ker je v drugem krogu volitev za župana zasedla 2. mesto, se je na prednovoletnem sprejemu dotaknila tudi nove občine, na katere krmlijo bodo drugi. Novemu svetu občine je zaježela "veliko modrosti".

Da Sevnica ni izkrmavala v medstrankarskih obračunih, se je dalo razumeti tudi besede Tonija Korena, ki je v barvitom slogu sešel uspehe in zadrege iz časa predsednikovanja Brede Mijović. Koren je vzel za miselno izhodišče svojega nagovora Sovretovo sliko Ljubljansko barje. Precej izvirno je v

nadaljevanju menil, da se da tudi Sevnico zadnjega skupščinskega mandata pogledati kot sliko. Sliko Sevnice je ustvarilo celotno dogajanje v Sevnici. Po malem so jo delali vsi, ne samo občinarji. Tako kot je Sovre skušal s čopičem nanesti na svoje platno ravno prave odmerke barv, so se Sevnčani - od občinskih uslužbencev do neopazanih aktivistov - z gradbenimi in vsakršnimi akcijami ter družbenim delovanjem in dejavnostmi trudili vnesti v sliko Sevnice kar največ harmonije. Toni Koren je izrazil prepričanje, da sicer v Sevnici "barve niso bile pomembne". Breda Mijović je ob koncu izročil Sovretovo sliko. Da sprejem ni ostal brezbarven, je verjetno hote poskrbela Almira Mlakar Božovič, direktorica Agencije, nekdanje SDK Krško. Preden je Božovičeva v imenu posavskih ustanov izročila Bredi Mijović šopek, je prvi dami sevnške občinske skupščine iskreno čestitala, češ kljub zamenjavi političnega sistema v Sloveniji niso zamenjala svojega političnega obraza. Mijovičeva se namreč niti ob kandidaturi za župansko mesto ni odpovedala svoji levičarski usmeritvi.

M. LUZAR

SLIKE - Na sprejemu, ki ga je Breda Mijović priredila v sevnškem gradu, so za pravi začetek poskrbeli trobentači delavske pihalne godbe pri GD Sevnica. V kulturnem programu je Rudi Stopar predstavil svojo poezijo in to tudi podaril Mijovičevi namesto voščilnice. Na fotografiji: Toni Koren izroča Bredi Mijović Sovretovo sliko. (Foto: L. M.)

Drobne iz Kočevja

ČE BI BIL JAZ... - Sneg je spet presenčil. Prve dni so bile glavne ceste sicer splužene, stranske pa vse še danes niso in kaže, da bo sneg odstranilo šele vreme. Neki gasilec se je oni dan hudoval zaradi slabo spluženih cest: Če bi bil jaz, tisti, ki odloča, bi takoj z brezposelnimi in tistimi na čakanju organiziral javna dela, in sicer čiščenje in odvažanje snega z mestnih ulic.

MANJ POKANJA - Za praznike je bilo občutno manj pokanja. Nekateri pripisujejo zaslugi ostrejšim ukrepom policistov, drugi pa snegu, ki je dušil poka.

ŽIVINA NA SMUČIŠČU - Na zadnji seji občinskega izvršnega sveta je bilo opozorjeno, da je potrebno usposobiti kočevsko smučišče v Dolgi vasi. Že poleti pa naj bi se na njem pasla živina, da se ne bi zaraščalo.

HVALA ZA ČESTITKE - Vsem politikom, županom, poslovnem, kulturnikom itd., ki so se ob praznikih s čestitkami spomnili novinarjev, hvala in enake želje.

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

- Katere novoletne čestitke si bil najmanj vesel?
- Tiste iz Komunale o novem obračunu komunalnih storitev.

Ribniški zobotrebc

MANJ POKANJA - Za praznike je bilo v Ribnici precej manj pokanja petard kot v minulih letih, ko je najbolj pokalo ob polnočnici in to v okolici cerkve. Tokrat je na sveti večer počila le ena petarda, in še ta precej daleč od cerkve. Tisti, ki jo je vrغل, se je takoj opravičil policistom.

SNEGA NISO ODVAŽALI - Je pa bilo tudi še minuli teden po Ribnici precej nereda zaradi neodpeljanega snega z ulic in večine pločnikov pa tudi s parkirnih prostorov. Zasebniki so v glavnem svoje delo pošteno in lepo opravili, ne pa za to delo zadolžene službe, ki so bile že v novembru trikrat opozorjene od policistov, naj pravočasno izdelajo načrte pluenja, čiščenja in odvoza snega. Zato bodo nekatere odgovorne predlagali v kaznovanje.

JASNA MEJA CESTNIH PODJETIJ - Tudi v demokraciji je enako vidna meja med cestnim podjetjem Ljubljana in Novo mesto, kot je bila v enoumju. Tako je bila že v vikendu pred božičem magistralna cesta od meje pri "vahnitici" proti Ljubljani kopna, proti Ribnici in Kočevju pa zasnežena, zaledenela, polna lukenj v ledu itd. Policisti pravijo, da za tako stanje ni krivo cestno podjetje Novo mesto, ki se je je držalo predpisa, da ni treba pluziti, dokler ne zapade nad 10 cm snega.

Sevniški paberki

ODJUGA - V Sevnici je pred novim letom nastopila močna odjuga. To se je poznalo tudi v poštni stavbi, kjer je bilo osebe zaradi močno ogretyh prostorov lahko kar v kratkih rokavih. Če je pošta precej pokurila in bo zato veliko dala za drva, bo pa ljudstvu v plaščih znamke podražila.

CESTE - Breda Mijović je rekla po prvih dveh dneh lanskega prednovoletnega sneženja, da v Sevnici ceste še niso očiščene, kot bi morale biti. Že ve, kaj pravi. Ampak morala bi pred tem obiskati na primer Novo mesto, pa bi bila med sevnškimi komunalci in drugimi čistilci cest kljub vsemu presrečna.

STOLI - Ob novoletnem koncertu je bila sevnška dvorana nabito polna, kar govori o tem, da so organizatorji naredili dobro prireditve. Tik pred začetkom so v dvorano, v kateri se je že takrat gnetlo ljudi, prispeli predsednica občinske skupščine, dekan in drugi pomembni Sevnčani. Predsednica je sedla na predsednikov stol, drugim pa so naredili prostor tako, da so dvignili s stolov otroke, ki so prišli v dvorano dovolj zgodaj, da so imeli kam sesti. Mladež je vstala šele potem, ko so ji to rekli organizatorji koncerta. Ne vedo ti otroci, da je treba odstopiti stol! Mogoče pa predsednici in velmože ni nihče iz ljudstva vstal zato, ker so še premalo pozna. Z ljudstvom in jih premalo pozna.

SMETI - Na zadnji lanski četrtrek so bili mali priročni smetnjački po Sevnici zvrhani in značilna nesnaga žejnega in prehlajenega prednovoletnega obdobja je ležala marsikje tudi že po tleh. Tako je bilo celo ob najbolj prometnih pločnikih, ki so bili očitno že dolgo časa kopni. Komunalci so verjetno mislili, da se bo sneg obdržal malo dlje časa in da bo dlje prekrival smeti, pa so malo odložili skrb. Ker sta v mestu vsaj dve vrsti smetnjačkov, povejmo, da so bili pozabljeni predvsem tisti okrogli. Mogoče je bil kdo zvrhan in okrogel pred njimi.

VOLITVE PREZGODAJ - Sneg je v krški občini ljudem močno zagodel. Groza pa ne bi bila tako velika, če bi tisti, ki so dolžni skrbeti za čiščenje cest, svoje delo pravočasno in predvsem temeljito opravili. Tako je bilo negodovanja veliko, med drugim pa je padlo tudi nekaj pripomb na račun volitev. Te so bile očito kakšen teden prezgodaj, saj bi bile v nasprotju s primeru ceste prav gotovo bolj očiščene.

KONEC SVETA - Verjetno se ne bo konec sveta zgolj zato, ker je z delom zaključil Svet posavskih občin. Res pa je, da za zdaj še ni znano, kako se bodo posavske občine povezovala v prihodnje in če se sploh bodo. Njihove predhodnice so to poskušale vrsto let, marsikdaj so bile neuspešne in so se večkrat brezplodno prerekale med sabo, kot pa sodelovale. Navsezadnje se je izkazalo, da je bilo tako povezovanje kljub vsemu boljše kot nobeno, in je le precej pripomoglo k ugotovitvi regije Posavje. Regije, za katero se zdaj, po dolgih letih prerakanja, sploh ne ve, če bo obstala.

KRŠKO - Krško ni več, kar je bilo nekdaj, saj mu je gospodarstvo močno opešalo. Kljub temu mu moramo priznati, da še vedno ostaja pomembno, a na nekem drugem področju. K sreči z gospodarstvom ni hkrati propadel tudi Kulturni dom, v katerem so še v dobrih časih zgradili veliko in malo dvorano ter še nekaj pripravnih prostorov. Krško tako ostaja, pravzaprav znova postaja, mesto kongresov, programskih konferenc, pomembnih okroglih miz in posvetov.

Novo v Brežicah

NI TEŽAV - Komu dodeliti najem neprofitnih stanovanj, se sprašujejo po širni Sloveniji, le v brežiški občini za zdaj ne. Pa pri tem ne gre za to, da bi oni že imeli pravilnik, ki ga drugod še ni. Nimajo ga in zato se bo po vsej verjetnosti tudi njihov predstavnik udeležil okrogle mize pri sosedih. Znanje in informacije, ki jih bo prinesel od tam, mu ne bodo kaj prida koristile, vsaj nekaj časa še ne. V Brežicah namreč nimajo kaj dajati v najem, saj stanovanj že lep čas ne gradijo.

PREVEČ JIH JE - Le čemu bi jih gradili, razen v izjemnih primerih, ko jih nujno potrebujejo za oskrbnika stadiona ali kakšnega naklonjenega sposobnega pravnikarja, če pa je stanovanj še preveč! Morda je res povprečno število stanovanj na enega prebivalca veliko, toda povprečje ne pomaga kaj dosti, kajti še nihče ni izumil takšnega sistema, po katerem bi se premožnejši imetniki odpovedali stanovanju, če imajo hišo ali več stanovanj hkrati. Brežičani si tudi ne morejo nič pomagati s 500 nekdajnjimi vojaškimi stanovanji, ki so dobila takega ali drugačnega lastnika. Nekaj med njimi jih je še praznih, a tudi te skrbno čuva vojska - zase. Stanovanja torej res so, in čeprav jih je gradila družba, občina, ali, če se bolje sliši, mi vsi skupaj, so jih poceni kupili samo eni, vsi ostali so se obrisali pod nosom, da o mladih družinah, ki bi nujno potrebovale streho nad glavo, sploh ne govorimo.

KAJ ŠE BO - Iz novega občinskega sveta pa še nekaj bo. Tudi iz nekaterih svetnikov. Že na prvi seji so svetniki podprli predlog, naj občinska uprava pripravi vse potrebno, da bodo državo prepričali, kako nujno potrebno je, da nekatere večje državne funkcije ostanejo tudi v brežiški občini. Brežice imajo carinske izpostave in mejo, Krško ima carino, Brežice imajo vojsko in je bodo še več imele, Krško vojsko upravo. In tako naprej. Ideja je dobra, vprašanje je le, če so se le lotili na pravi način. Njihovi krški kolegi to opravijo na elegantnejši in učinkovitejši način.

V času od 10. do 23. decembra so v brežiški porodnišnici rodile: Mihaela Levičar iz Presladola - Davida, Ljudmila Šneberger iz Bukoška - Matjaža, Darja Radič iz Presladola - Sandija, Majda Gražl iz Krškega - Grega, Bernarda Runtas iz Otoka - Lucijo, Mojca Lopatič iz Dol. Pirošice - Grega, Margita Cizelj iz Dolenje vasi - Kajo, Zvonka Jarkovič z Velike Doline - Matjaža, Suzana Morina iz Brežic - Endrija, Vesna Zierer z Razborja - Nino, Ljubica Novoselič iz Nove vasi - Andrejo, Marjeta Glovčič iz Brežic - Manco, Metka Rozman iz Kališevca - Primoža, Stefica Stefanovič iz Cemehovca - Danijela, Alenka Kraševc iz Vel. Mraševega - Nejca, Jožica Žibert iz Gor. Škopice - Saro, Milena Prgommet iz Cirja - Martina, Renata Vizlar iz Dol. Boštanj - Zana.

Čestitamo!

IZ NAŠIH OBČIN

Do posavske deponije še daleč

Predlaganih 8 lokacij za bodočo regijsko deponijo komunalnih odpadkov - Zdaj so temeljito analizirali stanje ter ugotovili, koliko je odpadkov in kakšni so

KRŠKO - Pred malo manj kot letom dni so predsedniki izvršnih svetov treh posavskih občin podpisali pogodbo za izdelavo projektne naloge, ki bo predlagala skupni koncept ravnanja z odpadki v tej regiji in pripeljala do regijske deponije. Nalogo so prevzela tri podjetja, o poteku projekta pa je izvršnim svetom v decembru poročal vodja projekta mag. Krešimir Fink.

Projektna naloga je Posavce stala skoraj 9 milijonov tolarjev, izvajalci pa so temeljito analizirali sedanje stanje na področju ravnanja z odpadki, predlagali bodoči sistem zbiranja in ravnanja z odpadki, organizacijo izvajalcev zbiranja, določili kriterije za izbor lokacije regijske deponije odpadkov, pretehtali ekonomske vidike takega odlaganja, predvideli obseg investicij, obratovalne stroške in ceno na eno gospodinjstvo oz. eno tono odpadkov.

Izvajalci so na koncu po večjih fazah izločanja na podlagi posebnih kriterijev izbrali 8 možnih lokacij za deponijo, ki pa so ostale v tajnosti. Pred dokončno odločitvijo bo namreč treba narediti še temeljitejšo geološko raziskavo teh območij, poleg tega pa ustvariti ugodno javno mnenje. Kot ugotavlja poročilo namreč ljudje niso pripravljeni sprejemati odpadkov v svojo sredo. Če jih že bodo, jim je treba na račun slabšega življenja ponuditi boljšo infrastrukturo, delovna mesta, kolektivno oskrbo ali druge vrste nadomestila.

Koncept ravnanja z odpadki predvideva postopno uvajanje ločenega

zbiranja odpadkov in njihove obdelave, kar naj bi v končni fazi pripeljalo do 75-odstotnega zmanjšanja odpadkov. Za te bo še vedno potrebna deponija. V nalogi so ugotovili količine, sestavo in lokacije odloženih komunalnih in tudi posebnih odpadkov v vseh treh občinah, saj sedaj niti podjetja, ki odvažajo in zbirajo odpadke nimajo pregleda nad tem. Na osnovi popisa so izvajalci ugotovili, da

bo v Posavju potrebno zagotoviti 725.000 kubičnih metrov prostora na primerno urejenem odlagališču. Raziskati bi bilo treba vplive sedanjih odlagališč in za vsako posebej pripraviti projekt sanacije.

Posavski prebivalec letno povprečno proizvede 230 kilogramov odpadkov, vsaj v letu 1994 se je tako pokazalo. Med njimi je veliko kartonske embalaže, časopisov in papirja, plastike in tudi posebnih odpadkov.

Zdaj jih odvažajo tri podjetja: krško z odvozom pokriva že 62 odstotkov gospodinjstev, sevniško in brežiško podjetje pa 49 odstotkov. Projekt predvideva, da bi v prihodnosti uvedli ločeno zbiranje komunalnih odpadkov na izvoru, poenotili odvoz odpadkov in ustanovili javni holding za izvedbo strokovnih in razvojnih nalog na tem področju.

B. D.-G.

• Jasnemu nebu in smejočim se gospodom ne bi smel nihče zaupati. (Pregovor)

• Staremu zajcu ni treba kazati poti v zelnik. (Pregovor)

SVET POSAVSKIH OBČIN ZAKLJUČIL MANDAT

KRŠKO - Na 9., zadnji seji sveta posavskih občin, ki je bila prejšnjo sredo, so prisotni svoje delo zaključili s sklepom, da jim s koncem leta 1994 poteče mandat, zato bo naloga novih občinskih svetov oz. županov, da se odločijo o nadaljnji usodi tega posvetovalnega in usklajevalnega organa za vse tiste zadeve, ki so skupne vsem trem občinam in presegajo le občinske interese.

SADJARJI V BOJU PROTI SUŠI - Dolina ob potoku Močnik je bila nekdaj vinogradiško območje brežiških graščakov, danes pa je bolj kot po vinu znana po sadju. Številni vaščani so se namreč pogumno odločili za sodobne naseade in si, čeprav pogosto na manjših površinah, zagotovili nov vir za preživljanje. Da ne bi bili preveč odvisni od muh narave, so začeli graditi namakalni sistem. Na sliki pogled preko sadovnjakov v Orlukovi Gori na akumulacijo ob cesti. (Foto: B. D.-G.)

Po krstu kombija jih je obiskal še dedek Mraz

Spet novoletno srečanje duševno prizadetih

BREŽICE - Brežiško društvo za pomoč duševno prizadetim je sredi decembra v prostorih OŠ Brežice priredilo družabno srečanje staršev in njihovih otrok ter odraslih oseb z motnjami v razvoju. Predsednica društva Zinka Bogovič je predstavila delovanje društva in opozorila na probleme, ki pestijo invalide te kategorije oz. njihove starše. Nakazala je potrebo po razvojemnem oddelku za najmlajše predšolske otroke, delavnic pod posebnimi pogoji in po varstveno-delovnem centru.

Pod vodstvom svojih tovarišev so v kulturnem programu nastopili učenci brežiške šole s prilagojenim programom in pevski oktet "Kranjci". Sledil je krst novega kombija, ki ga je društvu za nedoločen čas da Sožitje - Zveza društev za pomoč duševno prizadetim Slovincem. Kombi je z nalepkami Sožitja slovesno okrasil Tomaž Jereb, direktor Zveze.

Pravo vzdušje je pripravil dedek Mraz, ki je s pomočjo humanitarnih prispevkov sponzorjev obdaril otroke OŠ s prilagojenim programom in odrasle zmerno ali težje prizadete osebe, ki so v domači oskrbi. Za tiste, ki na srečanje niso prišli, so člani društva pripravili obdaritev na

domu. Vesel družabni večer je ob pogostitvi pričaral harmonikar Jože Škoberne.

Starši, otroci in odrasli prizadeti - vseh je bilo okoli 140 - so doživljali prijetne trenutke v družbi, kjer ni bilo čutili, da bi kdo opazoval njihovega otroka. V njihovem imenu se društvo zahvaljuje za denarne in blagovne prispevke vsem sponzorjem: PPV, AFP, trgovini Črnoga, Drezga, Štajercommerce, gostilni Kramer, ITI, pizzeriji Cvetkovič, gostilni Humek, Jožetu Žnideriču, bistroju Suzana Hotko, gostilni Humek in avtomehaniki Škoflek iz Dobove; optiki Rimc, Posavju, Technochemu, Kmečki zadruzi, Vinu, Promarketu, cvetličarni Colarič, skupščini občine in DZS iz Brežic; tekstilni galanteriji Butara, montaži plinskih instalacij Komočar in avtoservisu Tomše iz Krške vasi, Koloniale - veletrgovini iz Maribora, gostilni Les Čatež, Termam Čatež, podjetju VLEK iz Loč, Veržalu z Velikega Obreža, Oblikovanju gumijastih izdelkov iz Mihalovca in Imperialu Krško.

Društvo se zahvaljuje tudi OŠ Brežice za prostor in ozvočenje, učiteljem Šole s prilagojenim programom za lepo pripravljeno razstavo izdelkov predšolskih in šolskih otrok ter kulturni program, Vrtcu Brežice za pomoč pri delu, Jožici Bostič, oktetu Kranjci, harmonikarju Jožetu Škobernetu, kmečkim ženam iz Bukoška, kuharicam OŠ in Vrtca v Brežicah ter Centru za socialno delo Brežice, ki je prevzel upravljanje vozila, ter Soferju Sandiju za skrb in varno vožnjo.

IZVRŠNI ODBOR DRUŠTVA

30 LET BREŽIŠKEGA DRUŠTVA LIKOVNIKOV

BREŽICE - Prihodnji četrtek, 12. januarja, bo 19 članov Društva likovnikov iz Brežic razstavilo svoja dela v galeriji Posavskega muzeja. Razstava bo odprta v počastitev 30-letnice obstoja društva. Njegovi člani so v treh desetletjih priredili 44 samostojnih razstav, nastopali skupaj z likovniki Posavja in sodelovali na številnih drugih razstavah po Sloveniji in Hrvaški. Društvo je vključeno v Zvezo kulturnih organizacij in Zvezo likovnih skupin Slovenije, ki prireja tudi strokovne tečaje za usposabljanje likovnikov. Društvu veliko pomagajo ZKO Brežice, nekatera podjetja, ustanove in posamezniki.

BOJAN HORVATIČ

Zadružniki lastninijo Šentlenart

Čigav bo predelovalni obrat v Šentlenu, danes še last Vina Brežice, po zadružnem lastninjenju, bo odločilo sodišče - Hočejo zadružniki več, kot jim gre?

BREŽICE - Podjetje Vino Brežice je konec decembra oddalo svoj program lastninjenja, in to kljub zapletom pri zadružnem lastninjenju. Sporno premoženje - predelovalno klet v Šentlenu - so izločili iz programa lastninjenja. V podjetju pravijo, da so v to prisiljeni, sicer bi šlo vse premoženje v državni sklad.

Podjetje je prišlo na spisek za zadružno lastninjenje, čeprav je imelo v letih, ki se upoštevajo kot kriterij le 0,84 odst. zadružnega poslovanja. Tako je bilo Kmečki zadruzi Bizelsko dodeljeno 45 odstotkov predelovalne kleti v Šentlenu, podjetju Vino pa naj bi ostale samo gole polnilnice za brezalkoholne pijače. Vino se je zoper odločitev pritožilo, vendar so se zadeve zaplete, saj se je pozneje pojavila kot upravičenka v lastninjenju še Vinogradniško-vinarska zadruga Bizelsko Brežice (bivši kooperanti). Ta je zahtevala celotno premoženje v Šentlenu, tudi polnilnice brezalkohola, ki se je po njenem tolmačenju gradilo z denarjem kooperantov. Vse to je sprožilo nov upravni postopek, in ker se tri vključene strani ne morejo dogovoriti, je zadeva zdaj na sodišču.

Komu pripada premoženje v Šentlenu s prostori za prevzem grozdja, predelovalno kletjo, skladiščem, dvema polnilnicama za brezalkoholne pijače, inštalacijsko zgradbo in drugimi potrebnimi objekti, bo moralo odločiti sodišče. Pred novim letom so si objekte ogledali tudi predstavniki ministrstva za kmetijstvo, da bi spoznali, kaj se lastnini. V Vini Brežice dokazujejo, da se je Kmetijska zadruga Bizelsko pripojila k Slovenijavini leta 1971 in delovala kot od Vina Brežice ločen obrat. Do združbe obeh obratov v TOZD je

Karl Recer

ŠUTNA PRI PODBOČJU - Cesta od Šutne do Pristave in Dobrave je bila večkrat omenjena v predvolilnem boju. "Če boste volili za nas, vam bomo uredili Bele pote (tako domačini pravijo omenjenemu odseku)," so obljubljali. Od obljub se nikoli ni dalo in se še vedno ne da živeti, zato Bele pote ostajajo več ali manj za normalna osebna vozila neprevozna cesta.

Kot pravi Marjan Petan iz Šutne, so cesto včasih s pomočjo občinskega denarja vsaj redno posipavali z gramozom, zadnji dve leti pa ni nič. Nazadnje so na pot navozili debelo kamenje, potem pa z deli niso nadaljevali, tako da zdaj kamenje štrli iz vozišča. Po cesti se vozijo samo tisti, ki jim ni škoda avtomobila, če pa bi bila urejena, bi koristila

mnogim. Je namreč bližnjica za vaščane Dobrave in Pristave, ki morajo sicer do Šutne 6 kilometrov naokoli čez Podbočje, tu pa imajo le 2 kilometra poti.

Po cesti Bele pote so vozijo krajanji proti Planini, Gradcu in Brezju, kjer imajo mnogi vinograde. Najpogosteje uberejo pot spet po bližnji mimo Petanove hiše. Ta ima nekaj več sreče, saj se ji obeta, da bo že to leto posodobljena in tudi asfaltirana. Za približno kilometer dolg odsek ceste uporabniki že zbirajo denar. 950 tisočakov potrebujejo samo za asfaltiranje, kar bo 76 ljudi težko zbralo, še posebej, ker običajno ne želijo sodelovati vsi uporabniki. Kljub temu lahko spomladi pričakujemo, da bodo domačini začeli z deli na tej cesti.

B. D.-G.

Recer.Pravi še, da je z združitvijo TOZD prevzel tudi zadružno premoženje, ki ga (razen če gre za denacionalizacijo ali podržavljanje) Vino že ves čas nudi upravičencem nazaj, pa ga doslej niso hoteli prevzeti. Tudi za kooperacijo meni, da je bila v preteklosti enostranska, saj so se kooperanti posluževali vseh prednosti (od kreditov do svetovanja), grozde pa so oddajali le takrat, ko ga na črnem trgu niso mogli prodati.

• Vino kljub svojemu imenu veliko večino prometa (85 odst.) ustvari s proizvodnjo in prodajo brezalkoholnih pijač lastne proizvodnje znamke Fiter z licenčno proizvodnjo in prodajo pijač znamke Schweppes. V pravkar izteklem letu je podjetje doseglo za 30 odst. večjo realizacijo kot leto poprej, na področju prodaje Schweppesovih pijač pa je povečanje še večje. Vino ima trenutno 25-odstotni tržni delež v prodaji brezalkoholnih pijač na slovenskem trgu, značilno pa je, da ta delež še narašča.

Zaradi izgube tržišča je podjetje v celoti opustilo predelavo in prodajo namiznih vin brez porenja (nekadaj je imelo največji promet s takimi vini v državi) ter se usmerilo v proizvodnjo vrhunskih in predikatnih vin. Njihov obrat predelave vina je zgrajen za širše območje in ima zato zdaj neizkoriščene zmogljivosti. Tudi iz tega razloga težko pričakujejo lastninjenje in z njim sveži kapital.

B. DUŠIČ-GORNIK

S kulturo pospremili staro leto

Oder v Kulturnem domu Krško je "razgret" od številnih nastopov domačih in gostujočih kulturnikov - Dobro obiskovane prireditve - Istočasno tudi novoletni sejem

KRŠKO - Z bogatim kulturnim večerom, ki so mu nadeli naziv "Pozdrav novemu letu", so v Kulturnem domu Krško zaključili verigo predprazničnih prireditev, ki so spremljale letošnji novoletni sejem v prostorih doma. Velika dvorana je bila nabito polna, pa je še kljub temu nudila možnost, da so dogajanje razporedili na oder, daleč naokrog pod odrom in še tik pred gledalci.

Soorganizatorja prednovoletnega sejma sta bila poleg Kulturnega doma še IR inženiring Krško in Still inženiring Ljubljana. "Opravičujemo se za pomanjkljivosti, vendar smo trdno prepričani, da bomo s potencialom, ki smo ga združili v tem projektu, uspešni in še boljši v prihodnje," je dejal direktor KDK Adolf Moško in se še posebej zahvalil tudi maloštevilnemu kolektivu te ustanove, ki je imel v zadnjih tednih pred iztekom leta čez glavo dela.

In rezultati? Z njimi so najbolj zadovoljni številni obiskovalci posameznih prireditev. V slabih dveh tednih so lahko poslušali učence glasbene šole, moški zbor in ženski oktet iz Brezovice, gledali dramski skupini iz Koprivnice in iz OŠ Jurija Dalmatina, plesalce Plesne šole Krško, plesno skupino Harlekin iz Kostanjevice in folklorno skupino s Senovega. Poslušali so lahko literarno skupino iz Krškega, pevko Stanko Macur,

mešani pevski zbor Viktor Parma, harmonikarje glasbene šole in šole Tonija Sotoška, ansambel Tonija Sotoška, citrarja Petra Ašiča, violinistko Manico Žibret in pianista M. Šušteršiča.

V kulturnem domu so poslušali še 40 X band, Big Band in Dixiland učiteljev GS Krško. Igrala je glasbeno-zabavna skupina Karavan's, pela mlada pevka Moni, pevka Marjetka Podgoršek in Bojan Kaplan, čaral čarovnik Niko in igral pihalni orkester Videm. Poleg množice domačih ustvarjalcev amaterske kulture so v minulih dneh v Krškem gostovali še kulturniki od drugod. Tako je na krškem odru nastopilo SLG Celje, Lutkovno gledališče Maribor, peli pa so Ribniški in Slovenski oktet ter Josipa Lisac.

Prireditelji so z obiskom kulturnih prireditev zadovoljni, zelo dobro pa so bile obiskane tudi predstave za otroke in filmi za mladino. Izvedba tako bo-

gatega programa je bila za delavce kulturnega doma velik zalogaj, morda je bil program celo preveč zgoščen in nekoliko preobremenjujoč zanje. V Kulturnem domu poudarjajo, da ne bi uspeli brez izdatne pomoči sponzorjev, podpore SO Krško, sekretariata za družbene dejavnosti, Zveze kulturnih organizacij in tudi ministrstva za kulturo. Ob zaključku leta ne morejo mimo zahvale vsem obiskovalcem in tistim drugim, ki so se v prostorih doma glasbeno izražali in vadili, sodelovali na simpozijih, konferencah, kongresih in počeli še kaj drugega. Vse to namreč daje vsebino domu in mu pomaga preživeti.

B. DUŠIČ-GORNIK

Muzej uči šolarje

Naravoslovni dnevi, učne ure, delo z zgodovinskimi krožki - Sodelujejo z vrtci

KOČEVJE - Vodstvo kočevskega Muzeja lepo sodeluje s šolami in vrtci. To delo organizira in vodi v imenu Muzeja Irena Škufca, ki nam je povedala:

V tem šolskem letu smo za delo z osnovnimi šolami predvideli naravoslovne dneve, učne ure in še posebno delo z zgodovinskimi krožki. Prvi naravoslovni dan smo že imeli za drugošolce, njegov naslov pa je bil "Od zrna do pogače". Oglevali smo si muzej in pekarno Hram. Učenci so se seznanili s pripravo polja za setev in vsemi opravili od njive do kruha, pa tudi z orodji, ki se uporabljajo pri obdelavi polj, spravilu žita, mlatvi, mletju, in s peko.

Učne ure bodo posvečene predvsem določenim temam, na primer zgodovini kraja, o katerem se uče v šoli. Bodo tako rekoč dopolnili učnega programa. Posvečene bodo tudi raznim razstavam v muzeju, prilagojene pa bodo starosti in predznanju otrok.

Drugi del našega programa pa je delo z vrtci in malimi šolami. Skozi vse šolsko leto so na programu različne teme, kot: kaj je muzej, božič, velika noč, praznovanje, pragozdovi, Indijanci in kavbojci itd. O teh temah se bomo pogovarjali in izdelovali razne izdelke.

Muzej uvaja novost, muzejski abonma, ki bo za šolarja veljal 200 tolarjev na leto in za to stalno vstopnino bo imel šolar neomejeno število brezplačnih vstopov v muzej.

J. P.

VESELO PROTI NOVEMU LETU - Medtem ko so na odru in pod njim plesali plesalci krške plesne šole, je pod njim zaigral tudi krški Big Band, dvignil temperaturo v prostoru, med številnimi obiskovalci pa le redkokateremu niso poplesavale vsaj noge. (Foto: B. D.-G.)

Oblečen kip Pesem svobode

Jurij Souček o Savinških novomeških kipih - Za kip Pesem svobode in Talca pozirala Boris Kralj in Bert Sotlar

V pogovoru na Otočcu decembra 1994 je Jurij Souček povedal tudi anekdoti o obeh Savinških kipih, ki stojita v Novem mestu. Kip Pesem svobode (Pojmo, bratje, pesem o svobodi!), ki stoji ob vhodu na sedanji Prešernov, nekdanji Kidričev trg, je Souček imenoval Poznet. Pod tem imenom je namreč znan med ljubljansko umetniško srenjo, ki je prijateljavalas Savinškom. Jakobu Savinšku je namreč za ta kip poziral igralec Boris Kralj, ki je prav takrat igral v igri nekega irskega dramatika, in to osebo z imenom Poznet. Souček je povedal, da je Kralj poziral gol in da je bil tudi kip sprva gol. Ko pa je prišla v Savinškov atelje ideološka komisija na čelu z Edvardom Kardeljem (v njej naj bi bil tudi Boris Zihertl), je Kardelj ob pogledu na goli kip, ki naj bi predstavljal svobodo, rekel samo: Obleči! In tako je kip, ki danes stoji v Novem mestu, dobil hlače.

Souček je povedal še, da je za kip talca Savinšku poziral Bert Sotlar.

Kip Pesem svobode je bil odkrit 29. oktobra 1953, ob prvem praznovanju občinskega praznika takratne mestne občine Novo mesto. Takrat so odkrili tudi spominsko ložo poleg študijske knjižnice, ki z obema Savinškovima kipoma (poleg teh sta pred ložo še Savinškova doprsna kipa narodnih hero-

jev Borisa Kidriča, političnega komisarja Glavnega štaba NOV in POS, ter Franca Rozmana-Staneta, komandanta Glavnega štaba NOV in POS) predstavlja spomenik padlim in žrtvam med 2. svetovno vojno. Kip talca, prav tako delo Jakoba Savinška, so postavili 22. julija 1953; prav tako kot kip Pesem svobode ga je dal postaviti občinski ljudski odbor Novo mesto. Ureditev celotnega spomeniškega kompleksa na Vrati, z ložo, obnovljeno fasado in vežo študijske knjižnice, s takratnim Kidri-

Pesem svobode

čevim, današnjim Prešernovim trgom ter lokaciji obeh Savinških kipov je delo novomeškega rojaka, pokojnega arhitekta akademika Marjana Mušiča.

Za občinski praznik leta 1955 so na Glavnem trgu pred rotovžem odkrili doprsna kipa Janeza Trdine in Dragotina Ketteja, delo kiparja Jakoba Savinška. Aprila 1956 pa so v veži študijske knjižnice odkrili doprsni kip Mirana Jarca, po katerem so leta 1953 poimenovali novomeško študijsko knjižnico. Tudi ta kip je delo Jakoba Savinška, umetnika, ki je umrl leta 1961, star komaj 39 let.

A. B.

Talec

S pravo knjigo na pot

Serija turističnih vodnikov Poti Slovenije - Urednik in pisec Novomešan Janko Saje

NOVO MESTO - Janko Saje iz Novega mesta se je kot upokojenec in samostojni kulturni delavec lotil zanimivega in obsežnega načrta; skupaj z zasebnim založnikom Jurijem Kastelcem, lastnikom ljubljanske založbe Teo, bosta izdala serijo turističnih vodnikov Poti Slovenije, ki naj bi na turistom najprimernejši način pred-

stavili Slovenijo oziroma vse njene večje in turistično zanimivejše kraje. Saje, ki je glavni urednik zbirke, je začrtal vsebinsko zasnovo za vse vodnike, predstavlja pa se tudi kot pisec, saj ima nalogo, da napiše vse vodnike za območje širše Dolenjske. Prva dva izpod njegovega peresa sta že izšla: pred časom kot prva Kostanjevica, zadnje dneve pred novim letom pa so natisnili tudi vodnik o Novem mestu.

Obe knjigi dovolj zgornjo kažeta, kako je zbirka zasnovana in kaj lahko pričakujemo od naslednjih publikacij. Gre za knjige priročne žepne formate z obiljem barvnih fotografij in s potrebnimi zemljevidi. Vsebinsko je razdeljena na štiri sklope: prvi predstavlja zgodovino kraja, drugi njegove kulture, zgodovinske in naravne zanimivosti, tretji pa je seznam prijetnih in zanimivih izletov v okolico z navedbo zanimivosti, ki si jih je vredno ogledati, in z navedbo dobrih gostišč in gostiln. Vodnik zaključuje najrazličnejši praktični nasveti, ki vedno pridejo prav turistom, še posebej tujim.

"Z založnikom sva pred časom ugovarjala, da imamo pri nas sicer kar precej knjig, ki predstavljajo lepote Slovenije, vendar pravih in uporabnih turističnih vodnikov skorajda nimamo. Slovenija je turistično izredno zanimiva dežela, ima veliko ponuditi tujemu in domačemu gostu, a predstavitev mora bi predvsem uporabna, napisana v prvi vrsti za turista," pravi Janko Saje. Ker je sam navdušen turist in si je ogledal že kar precej sveta, iz lastne izkušnje ve, katere informacije so za turista zanimive, in tudi, kaj naj turist spozna, da bo njegovo potovanje ne samo prijetno ampak tudi bogato doživetje. "Mislim, da takih vodnikov, kot jih pripravljamo v založbi Teo, še nismo imeli. Da ravnamo prav, potrjujejo tudi prvi odzivi. Kostanjevica je skoraj razprodana in bomo najbrž šli v ponatis."

Celotna serija vodnikov bo obsegala okrog 150 knjig, izšle pa bodo v slovensčini, angleščini, nemščini in italijanščini. Vsekakor kar zahteven založniški podvig.

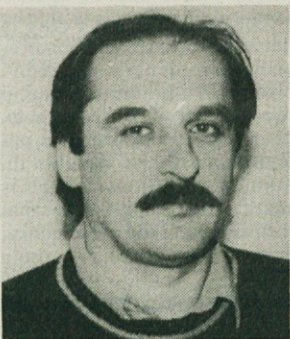
M. MARKELJ

Pesništvo kot izziv za vse

Velik odziv piscev pesmi v Pesniški tribuni pokazal, da nimamo le ozkega kroga elitnih piscev

KRŠKO - Založba Opus iz Krškega je v lanskem letu izdala štiri številke Pesniške tribune, prva je izšla aprila. Revija je namenjena le poeziji, hkrati pa je odprta širšemu krogu piscev, vendar zaradi velikega odziva del pesmi ostaja neobjavljen. V januarju bo izšla peta številka, ki pa bo že poskušala uresničiti ideje novega uredniškega koncepta.

Glavni urednik in direktor podjetja Opus Silvo Mavsar se je za

Silvester Mavsar

• Vsi, ki pišete pesmi ali pa želite naročiti Pesniško tribuno, lahko svoje želje sporočite na naslov: Opus, p.p.71, Krško.

revijo odločil, ker je želel preveriti splošno razširjeno mnenje, da smo Slovenci narod pesnikov. Odziv javnosti je bil zelo velik in je pokazal veliko željo in potrebo po objavljanju. Naročniki in pisci se oglašajo pravzaprav iz vseh koncev Slovenije, vendar pa kot meni Silvo Mavsar, bo potrebno revijo razširiti, da bo imela tudi mentorstvo oz. svetovalno vlogo. Ker številno naročnikov še ne zadošča za kritje stroškov tiska, bo morala založba pritegniti k sodelovanju še več pokroviteljev.

K sodelovanju so povabili že uveljavljene pesnike in kritike, s svojim delom na področju poezije pa so nekaterim avtorjem že našli strokovno pomoč pri ureditvi prve pesniške zbirke. Spomladi bodo organizirali tudi srečanje sodelavcev - piscev, kjer bodo razglasili tudi rezultate tekmovanja za najboljšo pesem.

Založba Opus, ki je hkrati tudi knjigarna in papirnica, v njenih prostorih pa je tudi knjižni klub Sveta knjige za Posavje, bo v kratkem izdala pesniško zbirko z naslovom Samuraj v galeriji pesnika Iva Antiča. Ob tej priložnosti bo v Krškem tudi predstavitev.

T. GAZVODA

Velika knjiga, imenovana Management

Naša ekonomska stroka je s tem temeljnim knjižnim delom, ki so ga napisali najuglednejši avtorji s področja poslovedenja, dobila "magno carto" slovenskega managementa - Knjigo odlikuje lep jezik ter jasno in pregledno podana vsebina

Slovensko gospodarstvo in znanost je pred kratkim dobilo enkratno knjigo. Pri založbi "Didakta" iz Radovljice je namreč izšla za naše razmere tako pomembna in izjemna strokovno knjižna novost, da zasluži nekoliko podrobnejšo analizo in prikaz.

Že obseg knjige (le-ta obsega kar 1.072 strani velikega formata) in njena grafična privlačnost sta enkratni. Dejali bi, da se knjiga lahko kosa z najboljšimi tujimi izdajami in da jih v nekaterih elementih celo presega. Prav prijetno se je počutiti, da bomo sedaj tudi Slovenci lahko pokazali tujcem strokovno knjigo, ki nam je lahko v ponos in v dokaz, da marsikaj zmoremo. Predvsem pa je pomembna vsebina knjige, saj je naša ekono-

omska stroka z njo dobila obsežno in tudi celovito gradivo, ki ne daje samo poglobljenega pregleda splošno veljavnih managerskih dejavnikov, teorij in modelov, temveč prikazuje tudi prispevek našega slovenskega znanja na tem področju. Razveseljuje tudi izredno kakovosten tisk in še zlasti razkošje barv, slik, grafikonov in skic, s katerimi so avtorji dokaj zapleteno in zahtevno tematiko skušali bralcu približati in poenostaviti.

Nikakor ne moremo prezreti skrb vseh avtorjev za sistematičnost in konsistentnost podajanja svojega gradiva. Tako se lahko tudi nekoliko manj strokovno podkovan bralec v knjigi hitro znajde, saj ima vsako poglavje naslednje dele: namen poglavja, vsebina poglavja, povzetek poglavja, vprašanja za razpravo in ponavljanje, vaje, primer za proučevanje, literatura in viri.

Opazna je tudi skrb za jezik in enotno poimenovanje strokovnih izrazov, kar je pri tolikšnem številu avtorjev in tako obsežnem in raznovrstnem delu vsekakor velik dosežek. Zahvala za to, da smo dobili to

"magno carto" managementa, gre predvsem uredniku prof. dr. Stanetu Možini, ki je okrog sebe izbral najboljše slovenske strokovnjake s področja poslovedenja. Da je knjiga na zunaj tako prijetna in strokovno tako bogata in obsežna, je moral opraviti titansko delo, kar bodo znali ceniti naši managerji, podjetniki, študentje in vsi tisti, ki jih široka in zanimiva problematika managementa privlači. Knjiga vsekakor predstavlja vrh njegovega več kot tridesetletnega udejstvovanja pri pisanju strokovnih knjig, učbenikov in člankov.

Ni dovolj, da knjigo samo enkrat preberemo, v njej je toliko podatkov

in informacij, da vabi k večkratnemu prebiranju. Sicer pa je čutiti, da so imeli avtorji knjige tudi ambicijo dati slovenskemu strokovnemu bralstvu enciklopedijo managementa. Vsak pomembni strokovni pojem so namreč posebej prikazali in ga tudi definirali.

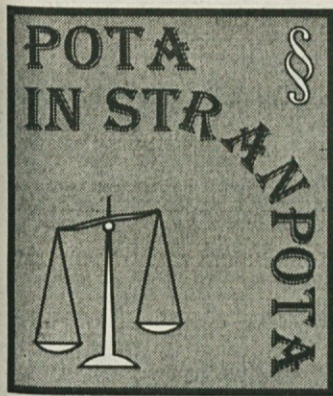
Avtorji knjige so naslednji: dr. Stane Možina, dr. Bogdan Kavčič, dr. Mitja Tavčar, dr. Danijel Pučko, dr. Štefan Ivanko, dr. Bogdan Lipičnik, dr. Jože Gričar, dr. Leon Repovž, dr. Andrej Vizjak, dr. Aleš Vahčić, dr. Veljko Rus in dr. Rado Bohine.

Kljub izredni obsežnosti knjige pa v njej le pogrešamo nekatere sestavine. Tako bi kazalo nekaj več napisati o organizacijskem razvoju ali akcijskem učenju. Verjetno so avtorji stali pred problemom, ali še širiti že itak obsežno knjigo ali pa čez leto ali dve izdati izpopolnjeno izdajo, ki bi nadgradila obstoječo in jo z novimi

dosežki še obogatila in oplemenitila. Upamo, da so se odločili za slednje, kar je nakazano že v samem uvodu in priloženih recenzijah. Kazalo bi tudi sistematično raziskati probleme, ki nastopajo pri nas v praksi ob prehodu na tržno gospodarjenje. Morda bi bilo potrebno tudi nekaj več besed o umetnosti vodenja in izobraževanju jutrišnjih poslovnih delavcev.

Ker je knjiga prava zakladnica teoretičnih znanj in praktičnih izkušenj, jo zelo priporočamo širokemu krogu bralstva. V njej bodo dobili zanimive in koristne podatke ter informacije tako študentje ekonomskih poslovnih usmeritev kakor tudi praktiki različnih profilov našega gospodarstva. Tudi novopečeni podjetniki bodo v knjigi lahko spoznali mnogokatero skrivnost managementa in jo koristno prelili v našo slovensko pot k uspešnosti.

Dr. JANEZ GABRIJELČIČ

dežurni poročajo

V "CIGOBARU" UKRADEL HARMONIKO - Mladotnik iz Osredka pri Krmelju je osumljen, da je 28. decembra zvečer v bifeju "Cigobar" na Hudejah ukradel harmoniko in lastnika S. B. s Hudej oškodoval za okrog 120.000 tolarjev.

OB TORBICO - 30. decembra zvečer je neznanec na parkirnem prostoru v Dobravi vlomil v osebni avto T. U. iz Novega mesta in s police ukradel moško torbo, v kateri so bili dokumenti in vrednostni papirji. Lastnika je s tem oškodoval za 115.000 tolarjev.

VLOMIL V STANOVANJE - V času od 29. do 30. decembra je nekdo v Smrečnikovi ulici v Novem mestu vlomil v stanovanje E. H. in ukradel 22 tisočakov in 5 videokaset. Lastnika je oškodoval za 30 tisočakov.

VLOMIL V TRGOVINO - 31. decembra nekaj po 1. uri je nekdo v Črnomlju v trgovino Utrip in ukradel 8.000 tolarjev, dva avtoradia in dva ojačevalca. Trgovino je oškodoval za 100.000 tolarjev.

OB AKUMULATOR - V času od 30. decembra do 2. januarja je neznan storilec na Hudejah iz osebnega avtomobila odmontiral akumulator in ga odnesel neznano kam. Lastnika B. B. s Hudej je oškodoval za 3 tisočake.

TAT V TRGOVINI - 30. decembra je neznanec z lutke, ki je bila postavljena pred trgovino Mirena v Črnomlju ukradel ženski plašč, jakno in elastične hlače. Trgovino je oškodoval za 21 tisočakov.

KER NI DAL DENARJA, SO MU VZELI MOTOR

STARA BUČKA - 29. decembra popoldan se je 17-letni B. B. iz Stare Bučke peljal s kolesom z motorjem po lokalni cesti Stara Bučka - Stopno. Nekaj metrov pred domom je dohitel tri Rome in 22-letnega A. H. iz Dobruške vasi, ki je fanta ustavil in ga prosil za denar. Ker mu ga ni hotel dati, ga je A. H. porinil v sneg in mu hotel vzeti denarnico, vendar mu je fant pobegnil. Je pa zato A. H. odpeljal kolo z motorjem in s tem fanta oškodoval za okrog 60 tisočakov.

STAVBO, V KATERI BO SODIŠČE, ŠE OBNAVLJAJO - S 1. januarjem je okrogno sodišče tudi v Krškem, vendar pa zhenkrat stavbo, v kateri bo, še obnavljajo. V tej stavbi je bila sodnja tudi v stari Jugoslaviji, po predvidevanjih bo ponovno v uporabi v začetku maja, do takrat pa bodo dejavnosti okrajnega in okrognega sodišča potekale v nadomestnih prostorih. Stroški obnove znašajo 240 milijonov tolarjev. (Foto: T. Gazvoda)

KRONIKA NESREČ

ZBIL PEŠKO IN ODPELJAL - 27. decembra ob 17.45 sta 38-letna Marjeta T. in njen mož Edvard peščila po desnem robu Ptomajske ulice iz smeri Naselja heroja Maroka proti Taborniški ulici. Ko sta na Ptomajski cesti prišla do stanovanjske hiše številka 22, je za njima s fičkom pripeljal 20-letni Alojz K. z Metnega Vrha, ki je zaradi vožnje preblizu roba ceste trčil v Marjeto in jo zbil, nato pa, ne da bi nutil pomoč, odpeljal naprej. V nesreči se je Marjeta lažje poškodovala. Mož Edvard je po nesreči peš odšel za neznanim voznikom in ga izsledil pri gostilni Osovnikar na Taborniški ulici v Sevnici in od tam poklical sevniske policiste. Zoper voznika so napisali kazensko ovadbo, ker v nesreči ni pomagal poškodovanki, srečal pa se bo tudi s sodnikom za prekrške.

Šimčeve smrti ni povzročil pretep

Decembra je v kliničnem centru v Ljubljani umrl 54-letni Alojz Šimc iz Vinje vasi pri Novem mestu - Svojci domnevajo, da zaradi udarcev neznanec pred štirimi meseci

NOVO MESTO - Pred kratkim smo v uredništvu prejeli pismo sestre decembra umrlega 54-letnega Alojza Šimca iz Vinje Vasi pri Novem mestu, ki se je na medije obrnila z željo, da se razkrijejo vzroki za bratovo smrt. Njen brat Alojz naj bi bil 2. septembra lani hudo pretepen, od takrat pa naj bi se njegovo zdravstveno stanje vidno slabšalo. V pismu navaja, da se je tistega večera med 11. in 12. uro zvečer njen brat Alojz vračal skupaj s sosedom Francijem Kastelem domov iz gostilne. Na poti domov naj bi iz grmovja skočili štirje mladoletniki in s koli, ki so jih izpuli v bližnjem vinogradu, zaprli pot. Eden od njih naj bi grobo po glavi pretepel njenega brata in ga zbil na tla. Avtomobil, ki je pripeljal mimo, pa naj bi napadalce razgnal.

Čez pol ure naj bi brat poklical policiste, vendar, kot pravi sestra, njihova preiskava ni prinesla nobenih rezultatov. Alojz naj bi šel naslednji dan k zdravniku, vendar ni čakal na vrsto, saj ga je močno bolela glava, zato se je vrnil domov. Na prigovarjanje vaščanov se je po nekaj dneh ponovno odpravil k zdravniku, vendar ga ta ni poslal na slikanje glave. V pismu še piše, da se je brat potem sam oglašil na policijski postaji z imeni osumljenec, vendar policist na to ni ukrepal. Nato naj bi osumljenci začeli širiti govorice, da je Alojz pijanček in da je sam padel na glavo in

si jo poškodoval. Tisti, ki so bili tisti večer v gostilni Pod lipco, pa naj bi govorili, da so bili storilci naščuvani in da so zato dobili vsak po 1 del viskija za korajžo. "Zdravstveno stanje mojega brata se je v naslednjih mesecih zelo poslabšalo, pričel je zgubljati spomin, vse bolj pa ga je kar naprej bolela glava... Po pripovedovanju vaščanov je šlo njegovo zdravstveno stanje na slabše od dneva pretepa," pravi v pismu sestra Marija. Po bratovi smrti se je oglašila tudi na policiji, kjer pa naj bi bili do nje neprijazni; v pojasnilo so ji dejali, da je brat vinjen padel na tla, ko sta ga ponoči dva mladoletnika prestrašila, kar pa še ni kaznivo dejanje. "Zakaj resnica ne sme priti na dan?" se sprašuje sestra.

Šimčevo smrt so že pred kratkim pojasnjevali v Novicah, kjer so objavili daljši odgovor prof. dr. Vinka Dolence, predstojnika nevrokirurškega oddelka ljubljanskega kliničnega centra in ki ga na kratko povzemamo. Za natančnejše pojasnilo septembrskega dogodka pa smo prosili tudi novomeške policiste.

Alojz Šimc je v začetku decembra prišel v novomeško bolnišnico, od tam pa so ga 9. decembra odpeljali v Ljubljano, kjer je na nevrokirurškem oddelku kliničnega centra 11. decembra umrl. Prof. dr. Vinko Dolenc pravi, da so po preiskavah ugotovili, da ima v glavi petcentimetrski maligni tumor, ki je rastel dobrega pol leta. Poleg tega je Šimc imel spremembe na pljučih, ledvicah in hudo povečana jetra. Pojasnil je, da pri takšnem tumorju pride do psihičnih sprememb in s tem do drugega obnašanja. Dodal pa je, da pacient ni imel nobenih krvavitv v možganski opni, nad

VLOMILEC ISKAL DENAR

KOČEVJE - Vlomilec, ki je pred kratkim obiskal kočevsko avtobusno postajo, je očitno iskal denar. Iz pisarnih miz je pobral vse zasebni denar, ki so ga imeli tam uslužbenci. V bifeju je uničil novo registrsko blagajno, denarja pa v njej ni našel. Glavne blagajne na srečo ni našel, sicer pa v njej ne hranijo denarja. Se pravi, da je naredil podjeto Integral-Stojna le veliko škodo, saj je polomil novo registrsko blagajno, dve pisalni mizi, razbil dve veliki šipi (eno očitno zato, da bi ugotovil, če imajo alarmno napravo), z vlomilskim orodjem poškodoval več vrat in omarico itd. Pri miru pa je pustil računalnike, telefone itd., kar mu bo sodišče štelo v dobro (če bo vlomilec sploh odkrit), sicer pa bo na Dobu gladovno stavkal in zahteval pomilostitev. P-c

OČETU ZAGROZIL, DA GA BO UBIL

STRAŽA PRI RAKI - 31. decembra zvečer je na OKC UNZ Krško poklical 62-letni Leopold B. iz Straže pri Raki, ker mu grozi 32-letni sin Roman z ubojem. Policisti so potem ugotovili, da sta se sprla, pri čemer je sin očetu zagrozil, da ga bo ubil s puško. Oče je sina porinil iz hiše in zaklenil vrata, zatem je odšel v sinovo sobo, kjer je našel za omaro skrito zračno puško, predelano v malokalibrsko puško kal. 5,6 mm, pod lesenimi stopnicami, po katerih se pride na podstrežje hiše, pa je našel še pištolo domače izdelave, prirejeno za streljanje z lovskimi naboji kal. 16 mm, in dva naboja istega kalibra. Policisti so najdeno orožje zasegli in zoper Romana napisali predlog sodniku za prekrške.

OČE NAPADEL SINA

OREŠJE - 27. decembra okrog 22.30 je prišel Franc K. iz Orešja pri Bizeljškem domov vinjen. Odšel je v svojo sobo, vzel pilo za kovino, dolgo 56 cm in široko 4 cm, ter odšel v sobo, kjer je spal njegov sin. Pričel je kričati na sina in mu groziti, da ga bo ubil. Sin se je zbudil in poskušal begniti pred očem, vendar ga je oče s pilo dvakrat udaril po glavi in ga poškodoval. Franc bo moral svoje ravnanje pojasniti sodniku.

ali pod njo ter da udarec z glavo septembra ni bil vzrok za njegovo smrt, Šimc naj bi vzrok za svojo smrt nosil v sebi.

Glede septembrskega dogodka so na novomeški policijski postaji povedali, da so 2. septembra ponoči sprejeli Šimčev klic, da so ga pri cerkvi brez razloga pretepli neznanci. Policisti so se nato odpravili tja, vendar je bil bife Pod lipco že zaprt, sosed pa Kastela niso mogli zbuditi, Šimc pa naj bi bil močno vinjen. Patrulja je na Pogancih preverjala celo avtomobil z Romi, vendar ni odkrila ničesar v zvezi z omenjenim dogodkom. Naslednji dan se je v delo vključil policist - vodja varnostnega okoliša za to območje. 4. septembra zvečer je s Šimcem in Kastelem opravil razgovor, vendar o storilcih nista znala povedati ničesar. Šimc je celo domneval, naj bi to storili štirje vojaki. Tudi Kastelj ni vedel povedati, kdo je udaril Šimca. Policist je opazil, da ima Šimc po obrazu odrgnine, vendar podplutb ni imel. Ker do 4. septembra ni iskal zdravniške pomoči, mu je policist dejal, naj vendar gre k zdravniku. Z nadaljnjim zbiranjem informacij je policist ugotovil, da sta Šimca in Kastela tistega večera prestrašila dva vaščana. Policistu sta dejala, da sta s tem hotela vrniti Šimcu za udarce po hrbtu. Šimc naj bi imel grdo navado, da je rad, ko je prišel v gostilno, koga močno udaril po hrbtu. Ko sta ga prestrašila, je stekel za njima in pri tem padel. Straženje pa ni kaznivo dejanje, zato se v raziskavo dogodka tudi ni vključil urad kriminalistične službe pri novomeški UNZ, pravijo policisti. Tako je pokazala njihova preiskava, vendar policisti dodajajo, naj jim svojci, če vedo o napadu in storilcih kaj več, podatke posredujejo, seveda, če so pomembni, saj si želijo kazniva dejanja razkrivati, ne prikrivati. J. DORNIŽ

Ribniška stranpota

NESREČAMA BOTROVALA SNEG IN LED - 26. decembra je z neprimerno hitrostjo vozil po lokalni cesti Danilo C. in pri Zamostecu trčil v vozilo Alojzija P. (oba sta iz okolice Sodažice). Škode je bilo le za 70.000 tolarjev, nihče pa poškodovan.

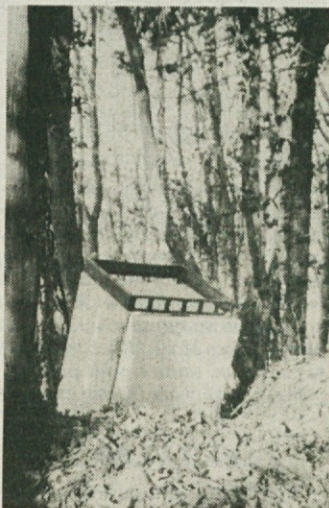
PRETEPA NA PARKIRIŠČU - 23. decembra so na parkirišču v Ribnici Č. Z. in Z. R. iz okolice Kočevja ter Z. J. iz okolice Ribnice pretepli A. R. iz okolice Ribnice. Č. Z. je na tleh ležčega A. R. brcal z vojaškimi škornji v glavo in prsi. Napadalec so policisti prijaviili sodniku za prekrške. A. R. je bil tako poškodovan, da so ga morali prepeljati na urgentni blok Kliničnega centra v Ljubljani. Č. Z. je prejel akontacijo na kazen, saj ga je kaznoval sam bog, da je med pretepom padel in si poškodoval roko, zaradi česar je šel v zdravstveni dom. Ostala pretepača pa sta si pomirila živce in odšla domov.

Prijeli vlomilca v vikende

S. Š. iz Podljudna naj bi vlomil v 43 vikendov in zidanic

NOVO MESTO - V novembbru in decembru je bilo na območju Novega mesta in Trebnjega kar 43 vlomov v vikende in zidanice, od koder je neznan vlomilec odnašal le hrano in pijske, nato pa razmetal stvari po prostorih. Vrednejših premetov ni odnašal, je pa povzročil precej škode, saj je na oknih vikendov in zidanic razbijal stekla, z nasilnimi vstopi pa je pogosto močno poškodoval tudi vrata.

Zaradi pogostih vlomov na teh območjih so delavci Uprave za notranje zadeve Novo mesto poostriili kontrolo v bližini vikendov. Z zbiranjem informacij in s pomočjo krajanov so prišli do podatka, kdo bi lahko ta kazniva dejanja storil, zato je kriminalistična služba zoper osumljenega 31-letnega S. Š. iz Podljudna izdala tiralico. S. Š., ki je novembra lani zaradi podobnih kaznivih dejanj prestal zaporno kazen v KPD na Dobu, je 27. decembra aretirali policist na Glavnem trgu v Novem mestu in ga predal preiskovalnemu sodniku, ki je zoper njega odredil pripor.

KER JE ODSLUŽIL SVOJE - Nedolgo tega je nekdo v gozdu pod Hmeljnikom odvrgel star hladilnik, tako da ga je lahko vsakdo opazil, ki se je peljal mimo. Še več kramarje pa je našlo svoje zadnje mesto po strmini navzdol, med njo tudi star štedilnik, vzmetnica in druga navlaka. Še nedolgo tega je bila makadamska cesta proti Hmeljniku zelo slaba, od kar so jo popravili, pa na žalost v mimo zavetje Hmeljniškega boršta ni privabila le ljubiteljev narave, ampak tudi številne odlagalice odpadkov, saj je samo ob cesti mimo Hmeljnika proti Novi Gori opaziti več svežih črnih odlagališč. (Foto: J. Dornič)

Kočevska stranpota

TRČENJE PRI GOTENICI - Na slabo vzdrževani in še poledeneli cesti med Gotenico in Kočevsko Reko je 27. decembra okoli 17.40 naprej zaneslo avto A. F., da je obstal počez na cesti. Za njim je pripeljal s kombijem S. I., ki je vozilo še pravočasno ustavil, kar pa ni uspelo A. G. in je z avtom trčil v kombi. Škode je za 160.000 tolarjev.

BREZ VSTOPNIC V KINO - 30. decembra sta brez vstopnic stopila v kočevsko kinodvorano dva mladoletnika, motila obiskovalce in grozila kinoposredniku. Policisti so jima napisali "vstopnici" k sodniku za prekrške.

UKRADEL AVTORADIO - 31. decembra ob 18.45 je neznan storilec vlomil v avto in ukradel avtoradio Super teeh 733, vreden okoli 12.000 tolarjev.

PRETEP ZARADI DEKLET - V noveletni noči je prišlo v "Zloglasni kočevski ulici" ob 2. uri do pretepa. Policisti so ugotovili, da so se v stanovanju Z. R., kamor so prišli na obisk trije Romi, najprej sprli, nato pa stegli zaradi deklet. Mimogrede so razbijali še inventar.

MLADOLETNI "GASILEC" - V noveletni noči je v Ulici heroja Marincja v Kočevju mladoletnik poskrpil balkon in perilo, ki se je na njem sušilo s peno iz gasilkega aparata, ki ga je prinesel tja s seboj.

VOZNIK POBEGNIL - Na Ljubljanski cesti v Kočevju so policisti 2. januarja okoli 2. ure zjutraj skušali preveriti avto in voznika zastave 101, kar pa jim ni uspelo, ker je voznik zapustil avto in pobegnil. Seveda je pobegli voznik avto ukradel oz. si ga je sposodil. Za pobeglim še poizvedujejo.

RAZGRETI GOST

SENOVO - Krški policisti so bili 29. decembra popoldan klicani v picerijo Rudar na Senovo. 44-letni Pavel K. iz Reštanja je namreč okrog 13. ure prišel v lokal in si naročil alkoholno pijačo, ki pa mu je natakari hotel postreči. To je Pavla tako razjezilo, da je pričel žaliti natakarija, prijel ga je za srjaco in mu strgal žep. Natakari je poklical policiste. Ko so prišli v lokal, je Pavel začel zmerjati še nje. Dejal jim je, da ga "smrkavci" ne bodo vodili iz lokala ter da bo iz njega odšel sam. Vendar je na hodniku ponovno začel žaliti policista, pljuvati po njima, proti enemu pa je tudi zamahnil z roko. Vkljenjenega Pavla sta policista odpeljala na policijsko postajo v Krškem, kjer so ga pridržali.

UKRADEL ZLATNINO

MIRNA PEČ - 59-letni J. N. iz Medvoda je osumljen, da je 16. decembra, potem ko je v gostinskem lokalu v Mirni Peči pojedel malico, odšel v zgornje stanovanjske prostore in ukradel zlatnino, vredno 400.000 tolarjev, last N. Č.

ANGELA STA IZGINILA

SELA PRI ŠUMBERKU - V času od 1. na 2. januar je neznanec vlomil v kapelo sv. Katarine na Selih pri Šumberku in ukradel dva kipca angelov. S tem je župnijski urad Veliki Gaber oškodoval za okrog 600.000 tolarjev. Storilca policisti še iščejo.

Ali pazniki v zaporu res tepejo?

Po sledih zgodbe Ivana Cimermančiča, ki je trdil, da so mu arkado razbili pazniki

NOVO MESTO - Minili so že skoraj trije tedni, odkar je eden izmed novinarjev Dolenjskega lista srečal Ivana Cimermančiča iz Koroške vasi, ki je imel poškodovano glavo, dejanje pa je pripisal policistom oziroma paznikom v zaporu. Ker se duhovi še niso pomirili oziroma so jih nekateri s svojim enostranskim in nepreverjenim pisanjem le še spodbudili, smo se odločili, da natančneje pogledamo v ozadje dogodkov.

Sodnik za prekrške je Ivanu Cimermančiču že maja prisodil denarno kazen za prometni prekršek. Ker je takoj ni poravnal, so novomeški policisti dobili odredbo za prestanje triidnevne nadomestne zaporne kazni. Na plačilo so čakali do prejšnjega meseca, Cimermančiča so iskali tudi doma. Dne 13. decembra ob 9. uri pa se je Ivan zgasil na Policijski postaji Novo mesto, kjer se je odločil, da bo namesto plačila kazni raje preživel tri dni v zaporu. Policisti so živega, zdravega in nepoškodovanega predali paznikom v zaporu. Ker je sestra naslednji dan plačala kazen, so Ivana v sredo zjutraj spustili iz zapora, vendar z razbito arkado. Po Cimermančičevih besedah so ga menda pretepli, po glavi naj bi jih dobil celo s kovinsko cevjo. Kaj se je v resnici dogajalo v zaporu?

Kot je povedala vodja oddelka zaporov Milena Suković, se vedenje Ivana Cimermančiča ni razlikovalo od obnašanja drugih zapornikov, zato tudi ni bilo nobenega razloga za uporabo sile. Na začetku pa je bil nestrpen zaradi plačila kazni. Skupaj s socialno-vzgojnemu delavcem sta dopolne klicala različne privatnike, ki bi bili pri-

pravljeni plačati kazen, na koncu pa je poklical še sestro, ki je to storila naslednji dan. Ivan se je tisti dan tudi povsem normalno vključil v hišna dela.

V sredo, ob 6 uri in 15 minut, po zajtrku, je v dežurno sobo pritekel B.S.B. in je paznikoma povedal, da se je Ivan, s katerim je bil B.S.B. v dnevni sobi, začel tresti in da je padel po tleh, se udaril in zato je centimeter dolge rane krvavel. Paznika sta ga našla ležečega na tleh

s počeno arkado, iz ust pa so mu uhajale pene. Paznika sta Ivanu oskrbela rano in ga odpeljala v spalnico, kjer je bilo še okoli 10 zapornikov. Ali je bil padec posledica epileptičnega napada, posledica delirija ali česa drugega, ni strokovno ugotovljeno.

Takoj po 7. uri, ko je Milena Suković nastopila službo, je skupaj z vodjo enote PUO stopila do Ivana, ki jima je povedal, da mu je spodrsnilo in je zato padel. Tudi kasneje je socialno-vzgojnemu delavcu povedal isto. Odločno pa je odklonil, da bi poklicali zdravnika. Ker je svak tudi že prinesel potrdilo o plačani kazni, so Cimermančiča spustili. Ob 7. uri in 45 minut je odšel iz zapora z oskrbljeno rano. K zdravniku pa je šel šele v petek, 16. decembra.

14 dni po tem nesrečnem prijetlju je bil v zaporu še vedno B.S.B., ki je v novomeškem zaporu na 3-mesečnem prestajanju kazni. Takoj je privolil, da bo povedal, kaj se je Ivanu zgodilo. Z njim je bil namreč dnevni sobi, ko je naenkrat opazil, da se je Cimermančič začel močno tresti, skočil je, vrglo ga je dol, na ustih pa je imel tudi peno. B.S.B. je takoj tekel po paznika, ki sta pomagala ponesrečenemu Ivanu. Tudi pisne izjave obeh dežurnih paznikov, socialno-vzgojnega delavca in obsojenca H.B., ki je sedaj že odpuščen, potrjujejo isto zgodbo.

T. GAZVODA

Zmaga Kralja v Križah veliko obeta

Pred državnim prvenstvom

NOVO MESTO - Dober teden pred najvažnejšim domačim mladinskim namiznoteniskim tekmovanjem, finalom ekipnega mladinskega državnega prvenstva, ki bo 7. in 8. januarja v novomeški športni dvorani, so Novomeščani v Križah pri Irčiču dokazali, da lahko res upravičeno pričakujejo naslov državnih prvakov, ki ga je ista ekipa predlani že osvojila, lani pa so bili s precej sreče drugi.

V Križah se je na zadnjem namiznoteniskem tekmovanju zbralo več kot 100 mladih igralcev iz 17 klubov iz Avstrije, Hrvaške in Slovenije. Novomeščani Tomaž Kralj in Matjaž Retelj, ki že kar nekaj časa nabirata izkušnje tudi v prvi državni članski ligi, kljub močni mednarodni konkurenci nista našla sebi dostojnih nasprotnikov in se brez težav uvrstila v finale, kjer je zmagal Kralj, Retelj pa se je moral zadovoljiti z drugim mestom. Le nekaj dni pred ekipnim državnim prvenstvom so Novomeščani prepričani, da jim naslov skorajda ne more uiti, razen če bi se zgodilo kaj nepredvidenega.

I. V.

ŽE SEDMIČ BRULC, MUHIČ IN ŠVIGA

ŽUŽEMBERK - Na tradicionalne novoletne odbojarske turnirje trojke v Žužemberku, trdnjavi dolenske odbojke, je že sedmič zmagala ista trojka: tudi letos so bili najboljši nekdanji jugoslovanski reprezentant Bojan Brulc, sedanjí trener žužemberških odbojkarjev Jure Muič in žužemberška odbojarska legenda Andrej Pečar - Šviga. V finalu so z 2:0 premagali Bojana in Tomaža Černača ter Toneta Škrbeta. Na turnirju je nastopilo 6 ekip, vendar niti ena ni bila slaba.

DARJA IN UROŠ STA SKUPNA ZMAGOVALCA

STARI TRG - Darja Kapš med članicami in Uroš Kobe med člani sta zmagovalca lanskih hitropoteznih turnirjev, na katerih so se skozi celo leto merili belokranjski šahisti. Med člani je bil drugi Bubnjič in tretji T. Kobe, med članicami pa je bila druga Miheličeva in tretja S. Kapš.

Udovčeva je zmagala v Mariboru

Tekači začeli sezono

NOVO MESTO - Na 6. Večerovem novoletnem teku v Mariboru, ki se ga je letos udeležilo 172 slovenskih tekačev in tekačic, je v ženskem teku na 4000 m s časom 15:17.2 zmagala Novomeščanka Mateja Udovč.

V Pulju so se 2. mednarodnega novoletnega uličnega teka s trenerjem Borutom Retljem udeležili novomeški mladinci. Udeležba je bila močna, saj so nastopili najboljši tekači Madžarske, Avstrije, Hrvaške in Slovenije. Najboljši je bil edini Kenijec v tem teku, Laban Chege, ki je za 7200 m dolgo progo potreboval 20 minut in 7 sekund. Drugo in tretje mesto sta zasedla madžarska reprezentanta Benedek in Berkovics. Najboljši Novomeščan je bil slovenski mladinski reprezentant Mitja Kren (22:59), kar je bilo nekoliko nepričakovano, ker je pred tekom prebolel angino. Znanenje njegove dobre pripravljenosti je tudi zgolj 20-sekundni zaostanek za lani najboljšim hrvaškim mladincem Balgačem, ki je eden najboljših mladih tekačev v Evropi. Kren je bil 22., mesto za njim pa je s časom 23:25 na cilj pritekel njegov trener Borut Retelj. Aleš Tomič se je uvrstil na 26., Matjaž Ravbar pa na 29. mesto.

J. P.

Potapljači so prvi začeli sezono

Člani Kluba za podvodne aktivnosti Novo mesto aktivni že prve dni novega leta - Nadaljevali bodo s čistilno akcijo "Krka izvir - izliv" - Obudili bi radi veslanje

NOVO MESTO - Z novoletnim potopom na Loki so novomeški potapljači kljub narasli, deroči in kalni vodi vstopili v 22. leto svojega delovanja. Lansko leto je za Klub za podvodne aktivnosti Novo mesto pomenilo veliko prelomnico, začeto pa želijo letos nadaljevati in na osnovi lanskih izkušenj izboljšati in dopolniti. Kje bodo letos nadaljevali lani začeto čistilno akcijo "Krka izvir - izliv", se še niso odločili, zagotovo pa bodo zasnovali akcije nekoliko spremenili.

Lani so namreč začeli čistiti dno reke Krke v Soteski ob koncu poletja in akcijo izvedli v štirih zaporednih sobotah in nedeljah, kar je bila velika obremenitev tako za organizatorje kot tudi za udeležence, potapljače iz skoraj vseh slovenskih klubov. Letos načrtujejo, da bi akcijo začeli prej in da bodo goste iz drugih klubov povabili le enkrat, ko naj bi bila akcija res množična, medtem ko naj bi manjše skupine domačih potapljačev čistile ob sobotah ali nedeljah skozi celo sezono. Tako naj bi bila akcija nekoliko cenejša, predvsem pa učinkovitejša, saj tam kjer je odpadkov manj, ni potrebno veliko število potapljačev.

Poleg tega so v novomeškem potapljaškem klubu trdno odločeni, da bodo

letos začeli uresničevati davno željo, da bi svojo dejavnost razširili in postali ne le potapljaški klub, temveč društvo, ki bi se ukvarjalo z več športi, vezanimi na vodo. Že pred leti so nameravali na Loki, kjer v nekdanji čolnarni hranijo svoje čolne, postaviti flos, ki bi jim služil za privez lastnih plovil kot tudi za razvoj oziroma ponovno obuditev veslanja. Novomeški potapljači imajo v tekmovalnem športu precej izkušenj, saj so bili v plavanju s plavutmi in hitrostnem potapljanju celo desetletje najboljši v Jugoslaviji, kar nekaj njihovih članov pa je nastopalo v državni reprezentanci na največjih svetovnih tekmovanjih, vendar danes, ko na Otočcu ni več zimskega bazena, ni več pogojev za ta šport. S podvodno orijentacijo se je ukvarjalo le

nekaj posameznikov, vendar je imel novomeški klub kljub temu slovenskega prvaka, poizkusili pa so se že tudi v podvodnem ribolovu in podvodni fotografiji.

Cepprav stara, je ideja o obuditvi veslanja v Novem mestu dobila letos nove temelje. Čistilna akcija "Krka izvir - izliv" je novomeške potapljače zbližala s straškim rafting klubom Gimpex, obenem s tem pa je v klubu močno naraslo zanimanje za reko Krko in vodne aktivnosti v njej in na njej. Cepprav imajo ljudje, ki živijo ob Krki, ogromno čolnov, predvsem kanujev, pa celo poleti ob najlepšem vremenu ne vidimo veslačev, čeprav je Krka primerna za veslanje skoraj celo leto. V klubu za podvodne aktivnosti želijo, da bi se jim letos pri akciji "Krka izvir - izliv" pridružilo več ljudi, ki živijo ob reki in imajo čolne, na letni skupščini pa nameravajo ustanoviti tudi veslaško sekcijo, ki naj bi bila temelj razvoja tekmovalnega veslanja.

Tretje področje, na katero se nanašajo letošnji načrti Kluba za podvodne aktivnosti je vezano na področje, ki predstavlja temelj klubske dejavnosti. Tudi letos bodo pripravili potapljaške tečaje za začetnike in za višje kategorije, razmišljajo pa tudi, da bi po nekaj letih odmora med poletnimi počitnicami pripravili velik potapljaški tabor neke na srednjem Jadranu, ne bodo pa pozabili niti na tradicionalni prvomajski tabor na Lošinju.

I. V.

Mariborčana sta osvojila Otočec

Prvi turnir v novi dvorani

OTOČEC - Med novoletnimi prazniki je novomeški teniški klub pod pokroviteljstvom mariborskega časnika Večera pripravil za dečke in deklice do 14. leta starosti mednarodni teniški turnir, na katerem je nastopilo 64 mladih igralcev in igralk iz Slovenije in Hrvaške. Med deklicami je zmagala Mariborčanka Hergoltova, ki je v četrtfinalu premagala najboljšo Novomeščanko Katarino Zupančič in v polfinalu Hrvatice Lasičev, medtem ko je finale proti drugi Hrvatici Miholčevi dobila brez boja.

Med dečki sta se od domačih igralcev najbolj znašla Brežičan Malikovič, ki je v četrtfinalu izgubil s Pogorelnikom (Galea), in 12-letni Novomeščan Blaž Turk, ki je v četrtfinalu izgubil s kasnejšim finalistom Hrvatom Schnajderjem. Zmagal je Mariborčan Tipenbacher.

I. V.

Gimpex bo imel tudi mlado ekipo

Vsa leta so Stražani med najboljšimi v državi - Lanska sezona je bila zanje najuspešnejša do sedaj - Posvečajo se tudi delu z mladimi - Prvo ekipo določa kanu

STRAŽA - Rafting je atraktivna športna panoga na divjih vodah, ki se skokovito razvija in dobiva vse več privrženec. Ker je močno povezana s turizmom, ima svojo bodočnost. Veslači straškega Gimpexa so med najboljšimi že od vsega začetka tega športa v Sloveniji, prav lanska sezona pa je bila zanje najuspešnejša, saj so v skupnem seštevku evropske rafting lige zasedli 4. mesto, med klubi pa so bili drugi v državi. Njihov član Janko Tavčar je v moštvo Bobrov oziroma kot član drugega množstva Slovenije v dveh disciplinah osvojil naslov svetovnega prvaka.

Straški veslači se ne ukvarjajo le s tekmovalnim športom, ki je sicer njihova glavna usmeritev, temveč so poleg povsod, kjer se na rekah kaj dogaja. Tako so vedno med prireditelji raznih turističnih in ekoloških spustov po Kolpi ali Krki, preko slapov so vedno pripravljani popeljati tudi turiste oziroma vsakogar, ki bi se rad odzval izzivu divjih voda, celo leto pa so tesno sodelovali z novomeškimi potapljači pri akciji "Krka izvir - izliv".

Poleg prve Gimpexove ekipe, ki nastopa v evropski rafting ligi in na vseh domačih tekmovanjih, imajo v klubu še drugo moštvo, ki tekmuje le na nekaterih tekmah, več rekreativne in od lani tudi mladinsko in pionirsko vrsto. Medtem ko se bodo najmlajši tudi letos predvsem navajali na veslo, čoln in nekoliko hitrejšo vodo, bo mladinska ekipa že resno nastopila na nekaterih domačih tekmovanjih, njeni člani pa bodo postopoma preselili v prvo moštvo. O sestavi prvega moštva odloča več testov, glavno merilo pa je veslaški test s kanujem, kjer mora vsak kandidat za prvo moštvo čim hitreje preveslati določeno razdaljo, medtem ko drugi človek v kanuju le krmari.

Po končani lanski sezoni so se Gimpexovi veslači začeli pripravljati na letošnja tekmovanja že konec oktobra. Vadijo šestkrat tedensko. Dva dneva namenjajo vadbi moči in dva dneva

ZAČELO SE JE Z ZAMUDO - Četrkova tekma v super veleslalomu se je začela s triurno zamudo, saj so prizadevni organizatorji zakoličili progo že v sredo zvečer, ponoči pa je topel veter na največji strmini pobral skoraj ves sneg. Ni jim preostalo drugega, kot da umaknejo vrata in s teptalnimi strojem narinejo sneg z ravnine nad progo in jo utrdijo s snežnim cementom. Prva se je na progo podala domačinka Jana Jazbinšek (slika zgoraj), ki pa kljub temu, da je imela več kot 3 ure časa za ogled proge, le-te ni dovolj dobro poznala in je na najlažjem delu spustila vrata in s tem zapravila zmago. (Foto: I. Vidmar)

Upi so tekmovali na Gačah

Veleslalom in superveleslalom za mlajše in starejše dečke in deklice - Jana Jazbinšek uspešna v sredo

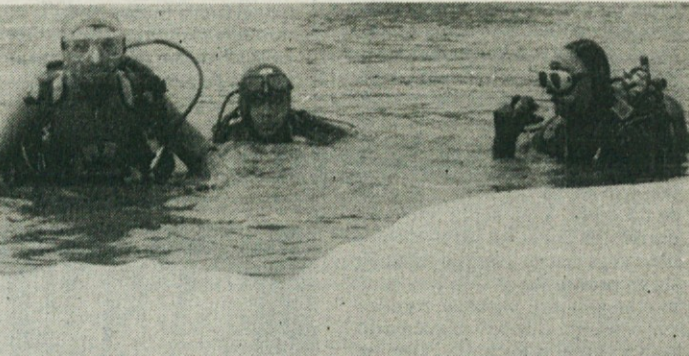
ČRMOŠNJICE - Kar tradicija je že postala, da je Krkin smučarski center Rog Črmošnjice smučišče prvih domačih tekem. Lani so so na Gačah odprli sezono člani in članice, med njimi pa so bila tudi naša dekleta, ki so v nadaljevanju sezone zmagovale na tekmah svetovnega pokala. Letos so tekmovalno sezono na Gačah odprli mladi upi. Mlajše in starejše deklice ter mlajši in starejši dečki iz devetih slovenskih smučarskih klubov iz centralne regije so se prejšnjo sredo pomerili v veleslalomu, dan kasneje pa še v superveleslalomu. Mladi člani smučarskega društva Rog Novo mesto so dosegli nekaj lepših uvrstitev, vendar manj kot so pričakovali.

Vse kaže, da bo tudi letos prva zvezda novomeške smučarije Jana Jazbinšek, ki je že lani dokazala, da v svoji starostni skupini v hitrih disciplinah nima enakovredne tekme. Da je že konec decembra v dobri formi, je dokazala že na sredinem veleslalomu, ko jo je ugnala le članica ljubljanskega smučarskega kluba Snežinka Petra Bergant. Njen trener Gregor Koprivnik je še več pričakoval od nje v četrtek, ko naj bi v superveleslalomu zmagala. Jana je

zgornji strmejši in tehnično zahtevnejši del proge, ki je bila speljana po FIS-veleslalomu, zvozila odlično in že na prvi pogled najhitreje, napako pa je naredila na ravnini, kjer naj bi z dobrim drsenjem še dodatno pridobila, vendar je zaradi nepazljivosti zgrešila vrata. Tudi tokrat je zmagala Bergantova. Med mlajšimi deklicami je nastopila tudi Barbara Vesel, ki je bila v veleslalomu 16., v superveleslalomu pa 13. Med starejšimi deklicami je v veleslalomu zmagala Barbara Kuhar iz kranjskega Triglava, v superveleslalomu pa njena klubska kolegica Zarja Čibej.

Med mlajšimi dečki je v veleslalomu zmagal Goran Petrijevčanin (Olimpija), 7. je bil Sašo Sonc, 10. Žiga Golob, 14. Andrej Plaznik in 24. Luka Retar (vsi so člani Roga). Med starejšimi dečki je bil najboljši Jaka Medja, Novomeščan Nace Kušer pa je bil 18. V superveleslalomu je med mlajšimi dečki zmagal Rok Rutar (Olimpija), 7. je bil Žiga Golob, 10. Sašo Sonc in 16. Andrej Plaznik. Med starejšimi dečki je bil spet najboljši Jaka Medja, Novomeščan Nace Kušer pa je bil 20.

I. V.

NOVOLETNI POTOP - Tradicija novomeških potapljačev, da proslavijo prihod novega leta s potopom v ledeno mrzlo Krko, traja že 15 let. Letos so morali potop premakniti za en dan, saj so 1. januarja skrbeli za varnost pogumnih skakalcev, ki so se metali v naraslo Krko s soteskega mosta. Tokrat potop zaradi topečega snega in močno narasle vode ni bil najbolj prijeten, vendar so se kljub temu našli trije junaki, ki jim vse skupaj ni vzelo volje in poguma. Medtem ko so se Novogoričani premislili in se potem, ko so si ogledali grozečo reko, obrnili svoj kombi proti morju, so se v Krko potopili trije, dva Ljubljancina in novomeški obrtnik Milan Modic. Kljub temu da zaradi slabe vidljivosti, niso videli rib, potop ni bil zaman, saj so iz vode potegnili potopljen kanu in stol, ki so ga v vodo še poleti vrgli od pijače razgreti gostje gostišča na Loki. (Foto: I. Vidmar)

USPEH VEBROVE

TREBNJE - V finalu božično-novoletnega turnirja v Kamniku je Tibanjka Milena Veber dosegla izjemen uspeh, saj je osvojila 4. mesto, boljše od nje so bile le Celjanki Grobelnikova in Kardinarjeva ter Kranjčanka Jeralova. Končan je tudi prvi del tekmovanja v drugi slovenski ženski ligi. Kočevke so z 11 točkami četrte, krški Sremič pa je osmi. Kegljačice tekmujejo v medregijski ligi in so s 6 točkami tretje, medtem ko so Črnomalci z 8 točkami na dobrem 6. mestu. (ng)

OSNOVNOŠOLCI V ŠAHU

ČRNOMELJ - Na občinskem šahovskem prevenstvu osnovnošolcev so mladi šahisti pokazali precej znanja, zmagali pa so: Planinčeva med deklicami in Darja Kapš med dekleti ter M. Muhvič med dečki in T. Kobe med fanti.

BLAS ZMAGAL NA MEMORIALU BORISA DEBELAKA

SEVNICA - Zmagovalec 13. šahovskega memoriala Borisa Debelaka je Janko Blas, ki je zastopal društvo invalidov Sevnica, drugi je bil Jože Kolman in tretji Zvonko Mesojedec (oba Milan Majcen, Sevnica). Med ekipami so največ znanja pokazali člani ŠK Milan Majcen, drugi so bili Bratje Blas in tretji člani ŠK Mirna. (jb)

ZMAGAL JE JOŽE METELKO

TREBNJE - Na prednovoletnem teniškem turnirju, ki so ga sodelavci športnega centra Vita zaradi snega pripravili v telovadnici trebanjske osnovne šole, je zmagal Jože Metelko, ki je v polfinalu premagal Kuhlja, v finalu pa Pepelnaka, ki je v polfinalu premagal Rajerja.

VEBLETOVA KLUBSKA PRVAKINJA

TREBNJE - Znana trebanjska kegljačica Milena Veber je dosegla še en uspeh, saj je z veliko prednostjo postala prvakinja trebanjskega kluba Mercator. Vebrova je zbrala je 1167 točk, druga je bila Prosenikova s 1122 točkami, tretja Slavka Okorn s 1106 točkami, za njimi pa so se uvrstile Dalmacijeva, Pustova in Vebletova. (ng)

KOŠARKARSKA LIGA

NOVO MESTO - Agencija za šport iz Novega mesta bo organizirala rekreativno ligo v košarki, ki se bo začela 22. januarja v športni dvorani Marof. Nastopale bodo lahko vse ekipe oziroma vsi igralci iz novomeške ošine, ki niso uvrščene v sistem tekmovanja Košarkarske zveze Slovenije. Prijave sprejema agencija do četrta, 12. januarja, vse dodatne informacije pa dobite na telefon 322-267.

PRODAJA KAR TEČE - Smučarski klub Krško že vrsto let zopred pred smučarsko sezono pripravi sejem rabljene smučarske opreme. Na sejmu ponavadi sodelujejo še prodajalci smučarske in športne opreme, med njimi je bila letos tudi Alpina Žiri, ki je kupcem nudila 20-odst. sejemski popust. Pred kakim mesecem je klub pripravil dvodnevni sejem v prostorih leskovške šole (na sliki), pred novim letom pa še v Domu mladih pri tržnici, kjer so tudi poskrbeli za komisijsko prodajo rabljene smučarske opreme. (Foto: B. D.-G.)

V novem letu vam želimo veliko uspeha in medalj, denarja pa vam ne morem obljubiti, so volitive mimo.

Miloševih 30 Krkinih let

Veliko pomembnih stvari v življenju Miloša Kovačiča, generalnega direktorja novomeške tovarne zdravil Krka, se je zgodilo 30. septembra. Na ta dan leta 1934 se je v Šentjernej rodil staršema učiteljema, Gorenjcema, ki sta se spoznala in poročila prav v tem prijetnem dolenjskem kraju. Tako Miloš Kovačič, ki je vse življenje ohranil šentjernejsko neposredno prisrčnost, zgovornost in radoživost, zase pravi, da je Kranjčan iz Šentjerneja. Lahko bi bilo pa tudi obrnjen - Šentjernejčan iz Kranja. Ta dva kraja sta namreč močno vplivala nanj in zaznamovala njegovo življenje. In na oba je vseskozi močno navezan.

Konec septembra pred 30 leti, prav na njegov 30. rojstni dan, je Kovačič prišel v Krko za komercialnega direktorja, pred 10 leti na ta dan pa je postal generalni direktor Krke, ki danes sodi med tri najuspešnejša slovenska podjetja. Septembra, le teden dni pred njegovim devetim rojstnim dnevom, pa se mu je zgodil najhujši dogodek v njegovem življenju. V napadu nemških letal na Šentjernej je bil med številnimi smrtnimi žrtvami tudi Kovačičev oče, deček Miloš pa je bil hudo ranjen. Od takrat je slep na eno oko, roko pa so mu komaj rešili v bolnici v Celovcu. Takoj po končani vojni, maja 1945, pa so ga ponovno operirali takratni najboljši kirurgi v Ljubljani. "Šestkrat sem bil operiran na očeh in petkrat na roki," se spominja. "Dokler me med vojno očetov najboljši prijatelj Lojze Krhin, aktivist OF, ni čez mejo pri Kostanjevici odpeljal na nemško stran, sem težko ranjen ležal v kartuzijanskem samostanu v Pterajcu."

Po vojni se je Kovačičeva mama z dve-ma sinovoma preselila v Kranj, k očetovim sorodnikom, kjer sta potem fanta hodila v šolo. "V Kranju sem imel srečo in so me fantje, sami dobri športniki iz uglednih kranjskih družin, vzeli v svoje okrilje, in to mene, ne bogljence, tako rekoč invalida, ki je povrh vsega še strašno zavijal po šentjernejsko. Tako sem se že v rosnih mladostih začel ukvarjati s športom, kar je imelo velik vpliv na mojo mladost pa tudi na kasnejše življenje, saj šport človeka nauči trdega dela, odpovedovanja, zdravega stremljenja, veselja nad uspehi pa tudi pokončnega prenašanja porazov. V našem razredu so bili sami odlični športniki, državni reprezentanti v smučanju, košarki, kajaku, konjeništvu, namiznem tenisu, plavanju, vaterpolu in kaj vem kaj še vse," pripoveduje. "Štirinajst fantov je bilo v razredu in vsi so bili reprezentanti in državni prvaki!" Kovačič je z njimi hodil v hribe, smučal, plaval. "Z dr. Dragom Petričem, očetom znanih plavalcev, sva pri Triglavu plavala na 400 m in oba igrala vaterpolo v 1. zvezni ligi. Kasneje kot študent farmacije v Zagrebu pa sem igral za Mladost," se pohvali. In ne samo to, izvrstno je igral tudi namizni tenis, bil mladinski državni prvak v parih in jugoslovanski študentski prvak v tem lepem športu. In to fant, ki je med vojno oslepel na eno oko in skoraj izgubil roko!

Krka brez izvoza in uvoza

Kot študent, ki je vsako leto lepe del svojih počitnic preživel v Šentjernej, je v Novem mestu na, danes bi rekli promocijskem nastopu, igral namizni tenis, pri ljubljen pingpongu, s takrat najboljšim novomeškim igralcem Marjanom Šoncem-Šonjem, svojim kasnejšim dolgoletnim sodelavcem in prijateljem iz najožjega vodstva Krke. "Že kot dijak in kasneje kot študent v Zagrebu sem redno hodil na počitnice v rodni Šentjernej, k prijateljski družini sošolca Naceta Polanca. "Tam sem spoznaval delo na kmetiji, na polju, v vinogradu, s konji in se ga naučil ceniti. Koliko izpitov sem naštel v Šentjernej! Pa še je dovolj časa ostalo za fantovsko življenje. Od takrat prijateljujem z Janezom Zagorcem, ki je sedaj direktor Krke v Moskvi, in sploh sem vse življenje obdržal vsa šentjernejska otroška in mladeniška znanstva in prijateljstva."

Po končanem študiju je Kovačič dobil prvo službo v lekarni v Kranju, od tam ga je pot pripeljala v Ljubljano k Farmisu, po

razpadu tega podjetja z okoli 100 zaposlenimi pa so se samo trije odločili, da gredo v novomeško Krko - dr. Henigsmann, Vranjek in Kovačič. "Za to, da sem se odločil za Krko," se spominja, "imata nekaj zaslug tudi znana šentjernejska Maks Vale in Franc Pirkovič. Šentjernejčani v Ljubljani smo se kar pogosto družili in pri enem takih žgolažev' je bil zraven tudi Boris Andrijašič, pa smo se kar na hitro zmenili..." Kovačič je prišel v Krko za komercialnega direktorja. "V Novo mesto me je Andrijašič potegnil v prvi vrsti zato, da bi razvil zunanji trg; pri tem poslu sem že imel nekaj izkušenj, saj sem bil v Farmisu vodja izvoza. Ko sem prišel, Krka ni imela ne izvoza ne uvoza. Uvažali so preko Zagreba, izvažali pa niso nič. Tako smo začeli iz nič, nihče ni imel niti zunanjetrgovinske registracije. Leta 1965 sem začel z zunanjo trgovino, zastavil zametke izvoznega in uvoznega oddelka. Ker v Novem mestu ni bilo ustreznih ljudi za tako delo, smo te službe začeli razvijati v Ljubljani," pripoveduje o svojih začetihih pri Krki.

Človek, ki se ga drži sreča

Boris Andrijašič, ki je Krko postavil tako rekoč iz nič, je Kovačiču vseskozi neomajno zaupal. Čeprav je bil Andrijašičev način vodenja podjetja drugačen, kot je sedaj Kovačičev, in je hotel imeti ves čas natančen pregled nad vsem in vsakomer, je Kovačiču kot komercialnemu direktorju in človeku, ki je uvažal zunanjetrgovinsko dejavnost, povsem zaupal in mu pustil proste roke. Poleg tega je imel Miloša tudi prav po očetovski rad. Med ljudmi, ki bolje poznajo Krko, je znano, da je Andrijašič za svojega naslednika na krmilu te pomembne firme izbral Miloša Kovačiča tudi zato, ker se ga, kot se reče, drži sreča. "Res sem imel srečo," se nasmeje. "Leta 1965 nisem vedel, ne kaj bi prodal ne kam, pa sem se žzaletel' v Rusijo, ki še danes močno vpliva na ekonomiko Krke. Prvo potovanje za Krko me je peljalo v Moskvo. Nikogar nisem poznal, pa sem šel kar na ministrstvo za zdravstvo. Vprašal sem, kdo odloča o nakupu zdravil. Povedali so mi, da o tem odloča Farmaceutska uprava SSSR oziroma njen načelnik Kljujev. Najavim se pri njem, on me sprejme in koga zagledam? Prijatelja Mihaila! Pred časom sem vodil kongres farmacevtov Jugoslavije v Opatiji. Takrat se z rusko delegacijo, v kateri je bil tudi Mihail, ni hotel nihče ukvarjati in sem jih jaz po končanem kongresu malo okoli vodil, peljal sem jih na Bled pa na Dolenjsko. Ker ni vedel, če mi res znamo sploh kaj delati, mi je žza proba' dal prvo naročilo za milijon dolarjev. Celotna jugoslovanska farmaceutska industrija je pa takrat na leto izvozila za 300.000 dolarjev!"

Tako se je začel Krkin izvoz. Kljujev je bil potem še kakih 20 let načelnik sovjetske farmaceutske uprave in sva vseskozi izvrstno sodelovala in postala velika prijatelja. Kot oče mi je bil. Pa ne samo meni, lahko bi rekel celi Krki. Ko je šel v pokoj, je imel 40 dolarjev pokojnine. Vsak mesec Krka k njegovi mizerni penziji krepko primakne. Če kdo, si je on to našo žpenzijo' več kot zaslužil. Kmalu bo star 80 let, povabil me je na praznovanje in z veseljem bom šel."

Stalno na poti po svetu

Tako se je začela uspešna Kovačičeva potovanja in Krkina prisotnost po vsem svetu. V 71 državah so ali so bila Krkina zdravila, Miloš Kovačič pa je v 30 letih službovanja v tej firmi opravil več kot 2.000 avionskih poletov in bil v 131 državah. V

Keniji, kjer so postavili tovarno, je bil 50-krat, na Kitajskem 17-krat, na Japonskem 30-krat. Po Rusiji so začeli obdelovati še druge vzhodnoevropske države in države v razvoju, ker je Jugoslavija z ugodnimi krediti in premijami stimulirala tak izvoz. Najprej so šli v tiste države, kjer so v okviru tehnične pomoči delali jugoslovanski zdravniki: Etiopijo, Alžirijo, Nigerijo, Afganistan, Pakistan, Indonezijo, Egipt. "Izkoriščali smo politiko Jugoslavije, hodili smo za Titom in sklepali posle. Stalno sem bil na poti in odpiral nova tržišča, vzpostavljali stike. Andrijašič mi je pri tem res pustil povsem proste roke. On ni rad potoval, sploh ni nikamor hodil, samo z mano je šel nekajkrat v Moskvo. Bil je doma, investirjal, skrbel za red in krmalil firmo."

Na Kitajskem je bil Kovačič prvič leta 1970, takrat so se namreč v tej velikanski državi začeli zanimati za kontracepcijo. Krka je dobila licenco za kontracepcijske tablete, ki jih je Kovačič jih je šel ponuditi Kitajcem. "Minister za zdravstvo me je čakal na letališču. Seveda ne samo zaradi kontracepcije, ampak zaradi informacij, kaj se na svetu dogaja pri proizvodnji in prodaji zdravil. Kitajska ni imela nobenih stikov s kapitalizmom, Krka jim je bila okenček v svet. Sto njihovih najpomembnejših farmacevtskih in zdravstvenih strokovnjakov me je prišlo poslušat, ko sem govoril o proizvodnji zdravil po svetu," pripoveduje. "Na Japonskem, kjer sem bil 30-krat, poznam vse najpomembnejše farmacevtske tovarne. Na Japonsko smo že leta 1971 izvažali preparat medaurin, nekaj takega kot apaurin, in jod kontrastna sredstva za rentgenologijo. Od njih pa smo dobili nekaj novih preparatov, ki smo jih proizvajali za Vzhodno Evropo. En najuspešnejših Krkinih izvoznih preparatov je cefamezin, eden najboljših antibiotikov na svetu. Tega sem dobil leta 1971 v Osaki, v firmi Fujisava. Deset let smo od njih kupovali surovine in delali ampule za Vzhodno Evropo. Za več kot 10 milijonov dolarjev na leto je bilo prometa s firmo Fujisava. Njen lastnik in predsednik dr. Hatori je bil večkrat tudi pri nas v Novem mestu, pa na Otočcu in v Šentjernej. Ko je dr. Hatori praznoval 50-letnico, sem mu podaril sliko reke Krke. Tako mu je bila všeč, da jo je takoj obesil v svojo pisarno. Prezident in lastnik take firme, eden najbogatejših ljudi na Japonskem. V njegovem gejša klubu pa sva pela: Dokler teče Sava, naj živi Fujisava! River Sava will flow and company Fujisava will grow. To je bilo smešno! Kako smo se zabavali!"

Pa ne samo da je Kovačič hodil po svetu, tudi predsedniki in lastniki velikih firm in ugledni politiki so pogosto prišli v Krko, med njimi je bil tudi predsednik avstralske vlade Whitlam. Kar vse po vrsti Kovačič pripelje tudi v Škocjan ali v Šentjernej, kamor rad zaide na dobro domačo hrano in kozarec cvička v tamkajšnje gostilne. "Pri Janiju v Škocjanu je bilo več ministrov, kot jih je v naši vladi. Na Trški gori smo podpisali s Poljaki posel za 12 milijonov dolarjev, prej pa smo na leto z njimi delali le za kaka 2 milijona dolarjev. Ampak smo prej dve leti krepko delali za to, šlo je za neke velike kompenzacijske posle na ravni države. V Sovjetsko zvezo smo največ prodali leta 1985 - za več kot 20 milijonov dolarjev, letos pa bomo z državami bivše Sovjetske zveze postavili rekord, saj bo prodaja znašala okoli 60 milijonov dolarjev. Vendar je treba vedeti, da samo od sebe nič ne pride. Zraven moraš biti, pa še, to je res, nekaj sreče moraš imeti. Ampak, če nisi zraven, tudi sreče ne bo."

Dva šentjernejska v Moskvi

In Kovačič je bil res zmeraj zraven. Pa tudi srečo je imel. Na primer 19. avgusta 1991, ko je bil v Moskvi puč proti Gorbačovu. "Sredi dogajanja pred moskovsko Belo hišo sva se znašla Zagorčev Janez in jaz. Z mojega avto so ljudje skakali na tanke. Midva pa na poti na ministrstvo za zdravstvo ponuditi pomoč v zdravilih. Tisti dan sva dva šentjernejska naredila največji posel v zgodovini Krke - prodala sva za 27 milijonov dolarjev zdravil. Isti dan sva šla še k direktorici moskovskih lekarn - teh je v

FOTO: A. BARTELJ

Moskvi 650, v Sloveniji pa 156 - in za zaposlene prinesla drobna darila ter se pozanimala, če jim lahko še kako drugače pomagamo, če potrebujejo našo pomoč. Tega Rusi ne pozabijo!

30. septembra 1994 sem v Moskvi praznoval 59. rojstni dan, prav na dan, ko so hoteli vreči Jelcina. Na praznovanje sem povabil 25 pomembnih in odgovornih ljudi in kljub temu da so bili spet tanki pred Belo hišo in da je bilo napeto in nevarno, so vsi prišli. Na Taganjki smo bili in Cigani so nam igrali. Bilo je čudovito. V Rusiji me kličejo Miša ali pa Mihail Vladimirovič."

Srečo je imel, pravi Kovačič, tudi takrat, ko je kot dolgoletni drugi človek postal generalni direktor. "Ko je šel Andrijašič v pokoj, so nekateri mislili, da se bo vse zrušilo. Moja ekipa pa je, nasprotno, zgrabila in potegnili, da je bilo veselje. Moj način vodenja podjetja ni trd, direktorjem sem dal zelo široka pooblastila. Sami se morajo odločati tudi o pomembnih zadevah, imeti morajo jasno vizijo in tudi, po domače povedano, "kaj pogruntati". Ne more vsak za vsako malenkost tekati k meni in me spraševati, kako to in kako ono. Vodenje podjetja sem zastavil demokratsko, a to ne pomeni razpuščenosti, ampak pošteno in ustvarjalno delo in odgovornost zanj. In kaj se je zgodilo? Ljudje so zgrabili, videli so, da se lahko izkažejo in da lahko sprostijo svoje sposobnosti, ustvarjalnost. Pravzaprav sem samo nadaljeval strategijo Krke, ki je bila zelo intenzivno usmerjena v izvoz, investicije in v široko dejavnosti, ne samo farmacije, tudi ostalih panog, kot so kozmetika, turizem, zdravilišča, zelena zdravila, veterinar itd."

In rezultati? Spet je bilo nekaj sreče, nekaj zelo pomembnih poslov jim je uspelo. Liberalizirala se je politika cen v Jugoslaviji, o čemer je Andrijašič celo življenje sanjal. "Naše cene so bile stalno pod kontrolo države, ko pa sem jaz postal direktor, se je pa to sprostilo in to je bistveno vplivalo na ekonomiko Krke. Poleg tega je ravno takrat Gorbačov za zdravila namenil dodatnih 500 milijonov dolarjev. Bil sem ravno na dopustu na morju in mi je to iz Moskve sporočil naš Janez Zagorčev. Načelnik uprave je bil takrat Aleksander Apazov, moj dolgoletni prijatelj, ki je imel prav tisti dan rojstni dan. Po telefonu sem mu čestital in ga še pobaral, če je res, da je več denarja za zdravila in če mi lahko čez tistih 14 kupi še za kakšnih 10 milijonov dolarjev. Rekel mi je, naj pridem v Moskvo in se bomo zmenili. Pustil sem družino na morju in takoj odletel v Moskvo. Takrat smo v Jugoslaviji prodali 200.000 zavojčkov pancinorma, to so neki encimi. On pa mi reče, da bi ga kupil 6 milijonov zavojčkov, en zavitek je bil pa po 2,17 dolarja. Prej kot čez mesec dni me pokliče in pravi, da potrebujejo 12 milijonov zavojčkov. Nemci so prišli, da so nam montirali dodatne zmogljivosti, od nemške fir-

mo pa smo dobili nagrado za najboljšega partnerja, ker smo od njih kupovali surovino za te encime, ki smo jih prodali Rusom, da bodo bolje prebavljali, čeprav hrane ni bilo prav na pretek. Tako smo tisto leto potrojili našo prodajo v Sovjetsko zvezo.

Ampak, če bi se šel velikega direktorja, bi Janeza, ki me je iz Moskve klical na morje, nadrl, naj me pusti na dopustu pri miru in ne bi tri ure čakal na Lošinj na pošti, da sem po telefonu dobil Moskvo. Imel bi sicer lep dopust, posla pa ne bi bilo."

60 dreves v parku Ane Frank

"Uspeh Krke," pravi Kovačič, "je zaslu-ga celotnega kolektiva in še posebej vodilne ekipe." Ko je postal generalni direktor, je imela Krka 2,7 odst. lastnih sredstev, letos jih ima 86 odst. Včasih so 17 odst. od prodaje dajali za obresti za kredite, toliko kot za plače, danes pa 0,5 odst.

Za Kovačičevo 50-letnico, ko je postal generalni direktor Krke, je na praznovanje v Škocjan prišel tudi njegov dolgoletni prijatelj Gerard Klein, dolarski multimilijonar, velik trgovec z zlatom, platino, nafto, in mu za darilo prinesel - harmoniko. Kovačič je namreč eden rc. lkih generalnih direktorjev, ki igra na harmoniko, in to zelo dobro. Taisti Klein, ki ima 3 milijone dolarjev letne plače, je prišel tudi na nedavno slavlje ob Kovačičevi 60-letnici na Bled in povabil še slovitega pianista Iva Pogoreliča. Prišli so tudi generalni direktorji vseh največjih firm iz Evrope in Amerike, s katerimi Krka sodeluje. "Gerard Klein, s katerim sva se spoznala na nekem potovanju pred 30 leti in se sprijateljila, mi je za 60-letnico dal najlepše darilo: v Jeruzalemu, v parku Ane Frank, so meni v čast posadili 60 dreves, na vsakih 5 metrov eno. O tem imam certifikat s podpisom predsednika Izraela. Šentjernejski so hoteli za božič iti ta drevesa zalit. Za ta božič nismo šli, jih bomo šli pa spomlčadi obrezat..."

Danes je Krka med najboljšimi podjetji v Sloveniji. V času, ko večjih investicij v Sloveniji skorajda ni, Krka gradi nov inštitut, novo proizvodno halo, marketinški informativni center, širi zmogljivosti, gradi turistične in športne objekte. V zadnjih desetih letih so samo v njihovo zdraviliško turistično dejavnost vložili 45 milijonov nemških mark. Seveda pa so glavna vlaganja v farmaceutsko-kemijsko industrijo. Samo letos so investicije v to vejo znašale preko 50 milijonov mark, za prihodnje leto načrtujejo najmanj toliko.

"Ko posel teče, firma raste in vse diha. Imeti moraš dober program, ki ga znaš tržiti. To je vsa umetnost. Moje delo je, da skrbim za posel in za razvoj. Temu sem podredil svoje življenje. Moje načelo pa je: če je posel, moraš biti tam, in če si tam, mora biti posel."

ANDREJ BARTELJ

Nevidni boj z zlom

Lani poleti so se v prvi polovici avgusta na kmetijski šoli na Bajnofu pod Trško goro zbrali posamezniki iz Slovenije, Italije, Nemčije in Hrvaške, da bi s tehnikami transcendentalne meditacije (TM) in TM-sidhi dosegli pozitivne učinke ne le zase, ampak za celotno družbeno okolje. Znan je tisti cinični izrek, češ da se z zretjem v lastni popek ne more nič doseči in še manj spremeniti, pa vendar je več kot sto ljudi deset dni meditiralo prav s tem namenom, da bi pozitivno vplivali na okolje in zmanjšali negativne tokove v družbi. Ali se jim je posrečilo kaj doseči? Vodja projekta, študent Maharišijeve vedske univerze na Nizozemskem, Novomeščan Aleš Lavrič, ki je vodil projekt, pravi, da je tako.

- Mednarodno zborovanje praktikantov transcendentalne meditacije in sidhi programov na Bajnofu je pripravilo Društvo za naravni zakon iz Novega mesta, ki ga vodite. Ni šlo za navadno zborovanje, ampak ste želeli z njim doseči nekaj več.

“Zborovanje smo povezali z raziskavo, katere namen je dokazati vpliv skupine ljudi, ki prakticirajo tehniko transcendentalne meditacije in TM-sidhi, na kvaliteto življenja ljudi v okolju, kjer ta skupina meditira. Gre za tako imenovani Maharišijev efekt, ki je dokazan na osnovi znanstvenih poskusov, sloni pa na globoki povezanosti med posameznikom in družbo. Raven te povezave je veliko globlja, kot se je mislilo.”

- So bili pri nas že prej kakšni taki poskusi?

“Naša raziskava temelji na podobnih dognanjih in raziskavah, ki so jih v svetu opravili že kar nekaj, v državi Sloveniji pa je to prvi tak poskus. V ZDA in v zahodni Evropi, se pravi v razvitem svetu, jih je bilo največ. Za skupinska meditiranja, ki so bila res množična, denimo v New Yorku, je zbranih dovolj pomembnih podatkov, ki jasno kažejo, da je v obdobju teh zborovanj prišlo do opaznega upada števila kriminalnih in drugih nasilnih dejanj. Znani so tudi učinki velikih zborov praktikantov TM-sidhi na zmanjšanje intenzivnosti vojne v Libanonu. Zelo zgovorna je večletna analiza, ki so jo opravili za metropolitansko območje Merseyside v Veliki Britaniji. Na tem območju živi skupaj poldrugi milijon prebivalcev, saj obsega predmestja velikih mest, kot sta Manchester in Liverpool. Tam redno deluje ena izmed Maharišijevih akademij, kjer stalno živi in prakticira TM in sidhi

večje število ljudi. Dokazano je, da se je v primerjavi z drugimi takimi območji edino v Merseysidu zniževala stopnja kriminala in dosegla 16-odstotno letno zmanjšanje, medtem ko za vso Veliko Britanijo beležijo 20-odstotni porast.”

- Ste se raziskave lotili kar sami ali ste vključili vanjo tudi druge?

“Podpora za raziskavo sem najprej dobil na Maharišijevi vedski univerzi na Nizozemskem, kjer študiram. Študij končujem in raziskavo bom uporabil kot diplomsko nalogo. Podprli pa so me tudi na Upravi za notranje zadeve v Novem mestu, kjer so mi nudili pomoč pri spremljanju kazalcev kvalitete življenja v novomeški občini. Tako sem z njihovo pomočjo zbral podatke o več vrstah kazalcev, kot so kršitve javnega reda in miru, število samomorov, kaznivih dejanj, cestnoprometnih prekrškov in prometnih nezgod za desetdnevna obdobja pred zborovanjem, med njim in po njem. Za primerjavo sem vzel še podatke za ista časovna obdobja leto dni poprej. Ker se kazni-va dejanja v novomeški občini zelo neenakomerno gibljejo, sem moral uporabiti čim več primerjav, da bi bil doseženi rezultat, ki naj bi bil posledica delovanja skupine meditantov, verjetnejši. Upošteval sem tudi vremenske razmere - bilo je obdobje precejšnje vročine in hude suše, zanj pa je značilen visok nivo entropije v ljudeh. Upoštevati sem moral tudi tranzitne posameznike, torej ljudi, ki niso bivali v našem okolju celotno raziskovano obdobje.”

- Ali je bilo delovanje policije v raziskovanem obdobju kaj povečano ali zmanjšano pa bi to lahko vplivalo na rezultate?

“V dogovoru z Upravo je bilo delovanje

FOTO: M. MARKELJ

policije običajno, niso ne okrepili ne zmanjšali svojih enot, delovali so povsem običajno.”

- In rezultati? Se je skupinsko meditiranje izkazalo za učinkovito?

“Zbrani skupni rezultati kažejo, da je prišlo do upadanja gibanja negativnih kazalcev, in to v primerjavi tako z lanskim kot obdobjem pred zborovanjem in po njem. Najizrazitejši je bil upad cestnoprometnih prekrškov in prometnih nezgod. Pri drugih kazalcih gre za zelo majhne številke, zato so izračunana zmanjšanja nekoliko vprašljiva. Zanimivo je, da se je učinek ohranjal še nekaj časa po zaključenem zborovanju. Dragoce- na so tudi neuračuna zapažanja, ki govorijo, da je bil upad največji v tistih dneh, ko so med- tirale največje skupine ljudi. Po teoriji namreč mora biti skupina meditirajočih dovolj velika za doseganje pozitivnih učinkov na okolje. Če gre za izkušene prak- tikante, potem je zadostno število že nekaj desetink odstotka celotnega prebivalstva na določenem območju, če gre za manj izkušene praktikante, pa jih mora biti en odstotek. V našem primeru bi to zneslo okrog 600 manj izkušenih praktikantov, vendar smo imeli dve tretjini izkušenih, in tako bi po izračunu zadoščalo že 40 prak- tikantov, imeli pa smo jih v povprečju okrog sto na dan.”

- Torej ste z doseženimi rezultati zado- voljni?

“Sem, vendar bi želel opraviti še verodostojnejšo analizo. Desetdnevno ob- dobje je sicer dovolj dolgo za ugotavljanje gibanja trendov, vendar prekratko za trdnjeje analize. Če primerjam našo raziska- vo z drugimi, ki so bile že opravljene v svetu, so ugotovitve podobne, kar daje rezultatom še dodatno verodostojnost.”

- Boste še pripravili kakšno tako zborov-

anje za nove analize?

“Letos nameravam organizirati eno- mesečno zborovanje. To so nam svetovali tudi na policiji, ker pri njih vse podatke ob- delujejo po mesečnih obdobjih. Tako nam bodo na voljo primerljivejši podatki. Letošnja raziskava bo povsem na ravni osta- lih takih raziskav v svetu. V načrtu imam tudi večjo skupino, povabil bom več izkušenih praktikantov, da bo delež udeležencev v si- dhi programu še večji. Učinki bodo, upam, še večji in opaznejši.”

- V Novem mestu je Društvo za naravni zakon dokaj dejavno. V okviru društva tudi redno meditirate. Ali se morda delovanje društva kaj pozna v izboljšanju kvalitete živ- ljenja v tem okolju?

“Zadnji dve leti raste število meditantov v Novem mestu in to se po mojem prepričanju že pozna. Če spremljamo

poročila o stopnjah kriminala po mestih v Sloveniji, ugotavljamo, da je Novo mesto eno redkih, kjer kriminal v povprečju upa- da. Podatki za zadnja štiri leta kažejo opazno zmanjševanje. V drugih slovenskih mestih izrazitega upadanja ni opaziti. In naj še enkrat povem, da imamo v Novem mestu že skoraj toliko rednih praktikantov progra- mov TM in dishi, da število dosega odstotek mestnega prebivalstva, se pravi, da je doseženo število, ko se lahko začno kazati pozitivni učinki.”

- Mar v drugih mestih ni praktikantov TM in sidhi? Denimo v Ljubljani, kjer je zanimanje za podobne stvari precejšnje?

“Seveda so tudi v drugih slovenskih mestih, vendar jih ni v nobenem toliko kot v Novem mestu, seveda gledano primerjal- no glede na število prebivalstva.”

MILAN MARKELJ

izročilo

Kako je Janez rešil Franca Jožefa

Življenje piše zgodbe, nekatere preproste in povprečne, ki hitro utonejo v pozabo, druge, prepletene z nenavadnimi dogodivščinami. Take so se ohranile tudi v časih, ko na deželi še niso veliko zapisova- li, kaj šele, da bi kaj snemali. Cisto preprosto - od ust do ust. Eno takih zgodb nam je povedal Hercegov ata iz Dečnega sela.

Zgodbo o življenju svojega pradede je večkrat slišal od svoje pokojne tete, ki je pogosto pripovedovala o svojem tastu Janezu Omerzu. Ta je kot mlad fant, verjetno jih je štel kakih osemnajst, moral služiti v avst- rijski vojski, taka je bila pač takrat usoda slovenskih fantov. Teklo je leto 1848, čas, ko so Evropo razburkale revolucije. Od Sicili- je do Pariza in naprej v Prago, na Dunaj in še v Madžarsko se je razlezlo nasprotovanje avtokratskim vladavinam, nezadovoljstvo meščanstva in prebujanje narodne zavesti.

Na Dunaju se je liberalno meščanstvo povežalo z delavci in zahtevalo odpravo Metternichovega absolutizma ter fevdaliza- ma. Decembra leta 1848 je bil za cesarja imenovan osemnajstletni Franc Jožef, torej vrstnik junaka naše zgodbe. Revolucija je prinesla nekaj svežine, vendar pa so povsod protirevolucionarne sile že do leta 1849 obnovile “svoj” red. Avstrijska vojska je v tistih časih pomagala ruski vojski in Jelačičevim graničarjem (Jelačić je pozneje

FOTO: B. DUŠIČ-GORNIK

Pravnik cesarjevega rešitelja ohranja izročilo živo

postal hrvaški ban) zatreti revolucijo na Madžarskem.

Tu v zgodbo zgodovine vskoči spet naš Janez Omerzo, ki se je boril za cesarja tudi na Madžarskem. O tem, kaj vse je doživljal v vojski in na kakšnem položaju je bil, zgo- ba ne pove kaj dosti. Ne pozabi pa povedati, da je Janez rešil življenje samemu cesarju. Ko je njegovo veličanstvo napadel neki Madžar, Janez ni okleval, v rokah se mu je zablskal nož in že je bil pri Madžaru. V tem času so k cesarju že skočili tudi njegovi varuhi in najhujše je bilo mimo.

Janezu po teh dogodkih niso ostali le spomini in zgodbe, ampak tudi več medalj, predvsem pa renta, s katero je lepo živel do starosti. Kaj takega za njegove sosedo, ki so obdelovali zemljo, ne bi mogli reči, saj so se z njo komaj preživljali. Janez je imel v Dečnem selu, nasproti pozneje odprte in še danes poznane Žagarjeve gostilne, kmetijo, manjšo trgovino in še gostilno za povrh. Oženil se je leta 1860 in umrl 1910. leta. Kot pripoveduje Hercegov ata, so v času, ko je pogrebni sprevod prihajal iz cerkve, prijeli oficirji na konjih in odnesli Janezove medalje. Taka je menda bila takrat navada.

Omerzovo gostilno so pozneje prevzeli Janezovi dediči in je obratovala še do 1. sve- tovine vojne. Zanimiva zgodba iz te družine se nadaljuje tudi v naslednji rod. Janezov sin Martin je namreč tudi služil na cesarjevem dvoru pri istem cesarju, saj je Franc Jožef vladal vse do leta 1916. “Tetka so pravili, da je bil tudi Martin postaven, vitek in visok fant, ravno takšen, kakršno so potrebovali na dvoru za cesarjevo ožje spremstvo,” pravijo pri Hercegovih. Zelo verjetno je, da je razen postave še kaj drugega prispevalo k Martinovemu odhodu na Dunaj. Očitno so že takrat poznali danes zelo razširjeni ZIP (zveze in poznanstva).

Kakorkoli že, Martin si je v svojem štiri- letnem “civilnem” služenju na dvoru (na Dunaju je bil od leta 1890 do 1894) prislužil lepe denarce. V družini se je ohranil po- datek, da je domov prinesel 500 goldinarjev. Ker pred 100 leti v naših krajih tečajnih list še niso poznali in ker bi njihovo vrednost tudi sicer težko primerjali z današnjimi tolarji, uberimo drugo pot. Za ta denar si je kupil 16 ha zemlje (na ravnini!) in tudi hišo, ki še danes stoji, čeprav v njej nihče več ne živi.

BREDA DUŠIČ-GORNIK

reja konj

Prijateljstvo s konji

Čeprav je zaščitni znak Šentjerneja petelin, ga najbrž ni človeka, ki ne bi tega kraja poznal prav zaradi konj in dolgoletne tradicije ukvarjanja s konjerejo, saj bo prav letos minilo že 110 let od prvih konjskih dirk v Šentjerneju. Dirke po eni strani privabljajo in za- bavajo številne ljubitelje konj, hkrati pa so bile vseskozi glavno gibalno za rejo boljših konj na območju Šentjerneja. Kljub temu da je štirinožne lepote začel izpodrivati traktor, je ljubezen do konj na tem območju ostala, pravzaprav še narašča. Danes je na Šent- jernejskem polju okoli 15 rejcev kasačev, med njimi je tudi Ivan Košak iz Dobrave pri Škocjanu.

Ivanova ljubezen do konj je pravzaprav rasla skupaj z njim, saj je imel tudi njegov oče na Drami konje, s katerimi je v 60. letih tudi tekmoval na dirkah. Takrat so konji služili predvsem za delo. Ivan je prvič s stričevim konjem dirkal pred 24 leti, sam pa jih goji že od leta 1979. Do sedaj je vzredil deset kasačev, ki so nastopali na dirkah po Sloveniji in bivši Jugoslaviji, najboljši rezul- tat pa je dosegla Romina s kilometriskim časom 1,19,8. Ivan je dalj časa tudi aktiven v Klubu za konjski šport Šentjernej.

Danes v hlevu 5 konj

Košakove družinske vezi tke tudi ljube- zen do konj, saj ravno konji krojijo njihov delavnik in določajo življenjski ritem. “Tako zelo smo se navezali na konje, da smo se pravzaprav kar zastrupili s konjerejo in konj- skimi dirkami. Konji nam določajo tempo življenja. Skupaj hodimo po dirkah, se družimo z drugimi rejci, pogovor pa se ved- no vrta ravno okoli konj, saj si lahko izme- njamo številne izkušnje,” pripoveduje Ivanova žena Anica. Sicer pa se njihov de-

lavnik začne že pred službo s krmljenjem, popoldne pa nadaljuje s treningom. Kot pravi Ivan, tekmovalni konj zahteva vsaj uro in pol dnevno.

Danes imajo Košakovi v hlevu pet konj: dva tekmovalna, eno mlado lansko žrebe in dve kobili, ki bosta že neke v marcu povrgli nova dva štirinožna prijatelja. V hlevu je tudi Fin Key, ki je dosegel eno prvo mesto, eno drugo, eno tretje mesto, štirikrat pa je bil četrti. In želja, da bi imel več konj? Zaen- krat je število konj dovolj veliko, saj dopol- dne ni nikogar doma, popoldanski čas pa konji, ki so že v hlevu, ustrezno zapolnijo, vsak konj pa tudi zahteva svoje.

Drag šport

Da je kasaštvo drag šport, pove že po- datek, koliko stane pripustitev; pri nas se skok žrebca giblje od 500 do 700 nemških mark v tolaški protivrednosti, v Nemčiji na primer skok boljših žrebcev doseže ceno celo do 12.000 mark. Včasih v Sloveniji ni bilo dobrih žrebcev, danes so predvsem v Lju- tomeru, dva tudi na Bizeljskem, tako da se

stalno izboljšujejo dedne lastnosti pasme. “Verjetno je domača vzreja konj še najdražja, če se ne ukvarjaš samo z rejo. Vendar občutek, da je konj tvoj, spremeni odnos do živali,” razmišlja Ivan.

Svoj davek zahteva tudi hrana in krma, ki gre pri konjih v večjih količinah. V času tekmovalnj na primer konj potrebuje 10 do 12 litrov ovsu in 5 kilogramov krme na dan, seveda so tu še vitamini. Na srečo večino krme pridelajo doma, oves pa kupijo. Kon- jem se vedno bolj posveča tudi 17-letni sin Janez, ki se je lani prvič spustil na tekmo- valne steze hipodroma in kot meni njegov oče Ivan, bo “verjetno še hušji kot sva mid- va z ženo, saj kaže veliko zanimanja za kasaštvo.”

Konj potrebuje čim več gibanja, kolikšen dnevni napor bo prenesel, pa je odvisno od letnega časa in bližine tekem. Že sredi janu- arja se bodo začeli vsakodnevni treningi, saj so prve dirke sredi aprila. Za vzdrževanje kondicije naredijo od 10 do 15 kilometrov, njihova obremenitev pa je takšna kot pri človeku: tudi konj je namreč kot človek: eden zmore več, drug opeša že prej.

Konji Ivana Košaka so v glavni sezoni včasih nameščeni v hlevih na šentjernejskem

FOTO: T. GAZVODA

NAGRADI V METLIKO IN KRŠKO

Žreb je izmed reševalcev 50. nagradne križanke izbral Darjo Jankulovi iz Metlike in Elico Kohar iz Krškega. Jankulovi je pripadla denarna nagrada, Koharjeva pa bo prejela knjižno nagrado. Nagrajenkama čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 16. januarja 1995 na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 1. Ovojnico brez poštno znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 50. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravila rešitev 50. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: EKONOMIKA, PALATINAT, OST, CE-STA, LEAR, SPAK, VETRIH, IRA, PITA, SAAR, SPONA, SANTALI, TELO, BAR, OCET, ATO, IRO, ANIMA, LANOLIN, ROJAK, OKARINA, INANA.

prgišče misli

Potiskati slovenščino in z njo slovenskega duha na odvisno mesto je nevarno.

T. KERMAUNER

Po poti, ki jo ubira sedanjost, ne moremo več pričakovati napredka.

S. SIMČIČ

Naša dejanja pridobijo nasproten smisel, kot jim ga vnaprej prisojamo.

M. KUNDERA

Ne zadošča nam življenje, ki ga imamo v sebi in v lastnem bitju. Živeti hočemo še namišljeno življenje v mislih drugih ljudi in zato se na vso moč trudimo, da se pokažemo čim boljše.

B. PASCAL

Ljubezen je ali nora ali pa je ni.

M. KUNDERA

računalniška učilnica

Brez znanja ne gre

Ni dovolj kupiti računalnik in ga postaviti na mizo, treba se ga je naučiti uporabljati. V Novem mestu deluje še ena računalniška učilnica, namenjena predvsem odraslim.

Dandanes si že kar težko zamislimo različna opravila brez računalnika. Osební računalniki ali peceji, kot jim tudi pravimo, so vdrlí v vse pore vsakdanjega življenja in veselo brnijo ne samo na mnogih delovnih mestih, ampak tudi po domovih. Navsezadnje je dandanes mogoče kupiti dober računalnik za malo denarja. Za tolarje, ki so pred nekaj leti komaj zadoščali za najšibkejši pece, danes lahko kupimo kar zmogljivo mašino, ki nam lajša delo, otrokom pa pripravi nekaj veselja. Ne čudi torej, da je računalnikov v Sloveniji iz leta v leto vse več, kot trdijo poznavalci, pa bomo v Sloveniji to leto najbrž kupili rekordno število pecejev.

Toda ali so ti številni elektronski stroji tudi izkoriščeni? To je seveda že drugo vprašanje. Ni namreč dovolj pokazati voljo in kupiti računalnik, treba se ga je tudi naučiti uporabljati. Navdušenci se nauče sami, ker jih novost privlači, največ pa je taktih, ki niso pripravljeni sami brskati za skrivnostmi računalnika in posameznih programov. Takim je namenjena računalniško izobraževanje, ki se je pri nas v zadnjih letih razcvetelo. V Novem mestu je kar nekaj podjetij, ki se ukvarjajo s tem, med novjšimi pa je podjetje Apros, ki se poleg računalniškega inženiringa ukvarja tudi z računalniškim izobraževanjem. Vodja izobraževanja je Zdenko Potočar, ki pedagoško in strokovno deluje in se izpopolnjuje na novomeški Srednji ekonomski šoli.

Apros nudi svojim slušateljem poučevanje različnih programov, ki tečejo v dosovem okolju, kot so denimo wordstar, quatro pro, paradox, in programov, ki tečejo pod okni (windows), kot so word, excel, quatro pro in paradox. Izobraževanje je namenjeno predvsem odraslim, ki na svojih delovnih mestih v podjetjih potrebujejo poznavanje določenih programov, seveda pa je primerno tudi za vse druge posameznike, ki se žele računalniško izobraziti in si pridobiti znanje, s katerim bodo lažje prišli do delovnega mesta.

Računalniški tečajji potekajo na Srednji ekonomski šoli v Novem mestu, kjer ima podjetje urejeno računalniško in didaktično sodobno opremljeno učilnico. Tečajnikom je na voljo deset računalnikov z zmogljivimi procesorji 486 in z barvnimi zasloni ter

tiskalniki, od barvnih inkjet do laserskih in matrični tiskalnikov. Računalniki so opremljeni tudi za multimedijske aplikacije.

Kot pravi Zdenko Potočar, običajno šteje posamezna izobrazilna skupina okrog devet udeležencev. Vsak od njih prejme pregleden in tudi kasneje uporaben priročnik kot dokazilo za uspešno opravljen tečaj, zraven pa še potrdilo. Čas tečajev je prilagojen potrebam slušateljev, najpogosteje pa potekajo v popoldanskem času z začetkom ob 15. ali 16. uri, trajajo pa v povprečju tri dni po pet šolskih ur na dan.

“Računalniško izobraževanje v našem

zdravnik razlaga

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

Stres, rizični dejavnik pri nastanku bolezni

Prizadene nas vse, saj vpliva na naše počutje, vedenje in delo. Povečuje pa tudi možnost, da obolimo ali se ponesečimo.

Različni ljudje se različno odzivajo na informacije ali probleme, s katerimi so soočeni. Kar nekdo občuti kot neizmeren stres, je za drugega zanimiv izziv, za tretjega pa le nepomembna malenkost. Kako bomo doživeli neko situacijo in kako se bomo nanjo odzvali, je odvisno od genetske osnove, vzgoje, izobrazbe in izkušenj.

Reakcija na stresno situacijo je lahko subjektivna: na primer občutki tesnobe ali napetosti, fiziološka: kot na primer dvig krvnega pritiska, ali pa vedenjska: kot prekomerno pitje alkohola ali upiranje avtoriteti.

Določena količina stresa je za naš razvoj pomembna: daje nam veselje do življenja, nas spodbuja in pripomore k ustvarjalnosti. Premalo izzivov naše življenje siromaši in to lahko prav tako privede do stresa, kot če je izzivov preveč. Pravijo, da je pravo ravnesje pri tem podobno kot pri glasbenem inštrumentu, ki mu moramo uglasiti strune: če so strune preohlapne, zvok ne bo pravi; če so prenapete, se utegnejo pretrgati.

Vsaka sprememba, prijetna ali ne, je do neke mere stresna. Nova ljubezen, poroka, dopust ali napredovanje so primeri pozitivnega stresa. Smrt ljubljene osebe, vlom, zlom noge pa so primeri negativnega stresa, čeprav si tudi od njih

NAGRADNA KRIŽANKA

1

	ENOCE- LJNA PRAŽIVAL MENJACA	JEZUS KRISTUS V NOVI ZAVEZI	SADNO PECIVO				OTOK V BRITAN. OTOCJU						
AVTOR: JOŽE UDIR			REDKEJŠE ZENSKO IME				SVETINOV ROMAN						
AZJSKA ZVEZA DRŽAV						SODNA ODLOČITE							
NAŠA NAJBOLJ STRUPENA KACA						DLAKASTA KOŽA MLADIH KOZLIČEV					AVT. OZN. ZA NIZOZEM- SKO CESTA		
NRAVO- SLOVEC					PREBIVAL- KA KRASA								
					KEM. SIMB. ZA TANTAL								
ELEKTRON- SKI POSPEŠE- VALNIK								POLKRO- ZEN MORSKI ZALIV					
VRSTA PAPIGE				SINJSKA VITEŠKA IGRA				OTOK V IRSKEM MORJU				PISARNIŠKI MATERIAL V TROGOVNI SPICA	

DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	MESO POGINULE ZIVALI	Z. VELIKO ZVEPLA VULKANI- ZIRAN KAVČUK	IME NAŠEGA SLIKARJA OMERSE	ZADETEK NA TOMBOLI	SENČNICA	GRŠKA CRKA	INDUSTRIJ- SKO MESTO V J. SIBIRIJI	OGRADA	FRANC. MESTO OB AZURNI OBALI
RIMSKI STOTNIK									
KEM. SIMBOL ZA URAN									
REKA, KI SE PRI KRANJU IZLIVA V SAVO						ODEJA			
AZJSKA REKA PRITOK AMURJA						DOMAČA PERNATA ZIVAL			
UPR. ENOTA V TURCIJI						JUDOVSKI JEZIK			
GR. BOG. ROJSTVA								HITER FRANC. PLES	ZEMLJEVID

praktični
praktični
praktični

KRIŽ
ANKA

Osmodki in ožganine

Med prazniki je bilo veliko priložnosti za manjše nevšečnosti in nesreče z ognjem, saj so v številnih domovih za prijetnejše vzdušje gorele sveče. A na marsikaterem kosu obleke, na preprogi ali prtju so nastali madeži od osmodkov ali ožganine. Vendar se tudi pri tem da pomagati. Madeže od osmodkov navlažite z limoninim sokom ali kisom, na debelo potrese s sladkorjem v prahu, pustite delovati (najbolje na soncu) in sperite s čisto vodo. Ali pa madeže navlažite, jih na debelo potrese s soljo in obelitate na soncu. Lahko pa madeže očistite tudi z 10-odstotno raztopino klorovega apna in dobro splaknete. Takšnih madežev pa se znebite tudi, če jih dobro zdrgnete s čistim čebulnim sokom in temeljito operete z mrzlo vodo. Na lažje ožganine pa takoj nanesite boraks ali jih natrite z limoninim sokom in pustite, da deluje, potem pa operite. Lahko jih odstranite tudi z mrzlo vodo. Na ožgano mesto date lahko tudi 10-odstotni vodikov prekis in dobro splaknete. Ali pa navlažite ožganino z mrzlo vodo, jo posipate s soljo in date za nekaj ur na sonce.

Goveja juha s kislim zeljem

Čeprav je kombinacija nekoliko nenavadna, je jed zelo okusna. Za štiri osebe potrebujemo pol kilograma govedine, ki jo damo kuhat v liter in pol mrzle vode, brez začimb in soli, dodamo pa pol kilograma dobro opranega kislega zelja. Ko je meso kuhano, ga vzamemo iz juhe in narežemo na koščke, v juho pa damo tri narezane krompirje, nekaj (zamrznjene) paprike, nekaj žlic kuhanega fižola in na kocke narezan korenček ter peteršiljevo korenino. Kuhamo še dobrih 20 minut, nato juho zgostimo s prežganjem. Prepražimo štiri žlice sesekljane čebule in dve žlici drobno narezane prekajene slanin, dodamo žličko sladke paprike, štiri žlice paradižnikove mezge in pol lončka kisle smetane. Dušimo 5 minut, potem prilijemo k juhi, solimo in popramo po okusu. Primešamo še narezano meso. Če bomo juho jedli šele naslednji dan, jo pripravimo brez krompirja.

Analiza vrtné zemlje?

Ko po poljih in vrtovih leži blagodejna snežna odeja, ni dela, je pa zato več časa za razmislek. Denimo o tem, ali je potrebna analiza tal z domačega vrta. Če gre za večje površine, je vsekakor koristna, saj imajo posamezne vrtnine zelo različne zahteve po rastlinskih hranilih. Že brez laboratorijske analize pa na splošno velja, da je vrtna zemlja običajno preveč zagnojena in pogosto zakisana. Zlasti je preveč fosforja in kalija v tleh, kar je običajno posledica nenatančnega gnojenja in pretiravanja. Vzrok je preprosto v tem, da vrtničarji ponavadi sploh ne odtehtajo potrebne količine gnojila in ga za vsak primer potresejo raje več. Če je za hektar veliko njivo potrebnih na primer 600 kg NPK gnojila, ga je za kvadratni meter vrta potrebno le 60 gramov in nič več. Sicer pa je tako in tako bolje, če uporabljamo več organskih gnojil, predvsem komposta.

Varnostni meh

Lastniki novjših Volkswagnovih avtomobilov si za večjo varnost lahko omislijo dodatno vgraditev varnostnega meha oziroma zračne blazine, kot tudi pravimo zaščitni napravi, ki deluje tako, da v primeru trčenja iz volanskega obroča bliskovito hitro napihne meh oziroma blazino, s katero zaščiti voznika, da z glavo in zgornjim delom telesa ne udari ob volan in prednji del kabine. Varnostni meh se je izkazal kot učinkovita zaščita, ki lahko v primeru hude prometne nesreče odloča tudi o življenju in smrti. Varnostni meh v Volkswagnova vozila vdeluje servisna delavnica Debeve v Mengšu po promocijski ceni 95.000 tolarjev. Kmalu bo mogoče naknadno vgraditi varnostni meh tudi v Audijeve avtomobile.

Dodatno električno ogrevanje

V principu je električna energija preveč zlahna, da bi jo uporabljali za ogrevanje. Za to je tudi predraga. Če pa nimamo drugih možnosti za ogrevanje, smo jo prisiljeni uporabljati za dodatno ogrevanje prostorov. Kopalnico ogrevamo z infra grelcem. Pred priklopom prenosnih peči preverimo instalacijo in moč varovalk. Zaradi priklopa peči ne smemo sami povečati jakosti varovalnih vložkov. Dodatno ogrevamo le prostore, v katerih se trenutno nahajamo. Kaloriferji so veliki porabniki energije, prostor pa segrevajo samo trenutno. Uporabljamo jih samo v prehodnem obdobju in ne kot stalen način ogrevanja.

Zdenko Potočar v računalniški učilnici

podjetju Apros bomo še izpopolnili in razširili. Oblikovali bomo kvalitetno računalniško šolo za potrebe Dolenjske. Naše osnovno vodilo pri delu pa je pri-

jaznost, dostopnost in upoštevanje potreb tako začetnikov kot tudi tistih, ki svoje znanje želijo izpopolniti,” pravi Potočar.

MiM

opomoremo in minejo brez posledic, seveda če jih le ni preveč ali če si ne sledijo prehitro.

Napetost pred težko odločitvijo, zaskrbljenost pred nejasno situacijo, skrb zaradi težav v odnosih z drugimi ter strah pri soočanju z nevarnostjo so prav vse popolnoma normalne reakcije.

Kadar pa se naenkrat zvrsti zaporedoma nekaj stresnih situacij, je okrevanje počasnejše. Vendar je vseeno možno, seveda če smo ga sposobni obvladati in če se stresne situacije ne ponavljajo kar naprej. Kadar pa na stresno situacijo ne moremo vplivati, se začnejo kazati posledice na našem organizmu. To se dogaja na primer pri dolgotrajnih nesoglasjih v zakonu, pri boju za vsakdanje delo v času velike ekonomske krize, pri delu pod neprijetnim šefom ali z nesposobnim podrejenim, pri javni osramotitvi brez lastne krivde, pri smrti zakonca ali otroka.

Take okoliščine lahko privedejo do stisk in bolezni. Težava je v tem, da se prizadeti niti ne zaveda, da živi pod stalnim stresom, vse dokler ne pride do krize. Šele kadar se duševno zlomi ali kadar pride do srčnega napada, pogleda nazaj in bolj razume okoliščine. Seveda za stres niso potrebni le veliki pretresi. Drobne stvari vsakdanjega življenja (na primer: vožnja v prometni gneči, nenehne časovne stiske zaradi rokov, prilagajanje nesposobnih sodelavcem) se kopičijo in končno lahko močno vplivajo na zdravje.

Kadar postane stres del človekovega vsakdanjika, lahko privede do duševne, čustvene in telesne preutrujenosti. Pri dovetnem posamezniku se razvije srčna ali žilna bolezen. Ljudje se namreč med seboj razlikujejo po dedni dovzetnosti, po dojemanju in sposobnosti za obvladovanje stresa. Zato ni mogoče napovedati stopnje obremenjenosti ali prizadetosti, ki bo sledila določenemu stresu.

(Se nadaljuje)

SODNIŠKA PALICA - V prvi polovici 16. stol. so tudi Brežice dobile pravico voliti iz svoje srede sodnika kot načelnika avtonomne mestne uprave. Mestnega sodnika so volili vsi meščani, ki so se po stari navadi zbrali na dan sv. Marka, 25. aprila, v sodni hiši. Volitvam je sledila slovesna zaprisega, nato maša, morda pa tudi pojedina. Brežiškemu mestnemu sodniku je stal ob strani še meščanski odbor, sestavljen iz štirih zaupnikov, ki je pazil, da mestni sodnik ni delal za meščane kvarno in nepravilno. Poleg njih je bil postavljen še notranji svet, ki so ga sestavljali najuglednejši meščani, in zunanji svet, ki so ga sestavljali obrtniki. Kot spomin na nekdanjo lastno sodstvo se je ohranila sodniška palica mesta Brežice, ki jo hrani Posavski muzej. (Pripravila kustodinja Posavskega muzeja Vlasta Dejak)

Iz Tadinovih zapiskov

Preklinjal Bršlince – Kočevski berač preklinjal je v Prečnem grozovito Bršlince, da ga niso hoteli prenočiti nikjer, še le v zadnji hiši dobil je ležišče v staji. A ko so šli večerjat zaprli so večna vrata, še repnice niso mu prinesli, da bi si bil nadrobil vanjo črnega kruha. Želel je, da bi pobila Bršlincem vse toča.

Skrivnosten dolenski svet – Rupe delajo se tod rade sred njiv, travnikov etc. o moči, kedar teče pod zemljo kak studenec. Predlanskim v Bršlinu, letos v Prečnem naredila se je rupa na travniku pri Luži in na cesti, ki vodi iz Luže na Gorjance. Take rupe vidijo se na mnogih krajih tod. Zares čuden je dolenski svet, netrden, nestanovit, negotov, skrivnost, zvičen in značaj ljudi je enak svetu.

Mali šmaren na Trški gori – Ljudi se trlo. Tudi jerhastih hlač mnogo se videlo. Dosti domačih lovcev priromalo je tje in kmalu videl sem marsikoga v živem pogovoru s punicami. Dosti kramarjev, lecionarjev, kuharic, mesarjev in krčmarjev. Kuha se zunaj in znotraj. Dobila se je goveja juha, govedina, bravina, praščekovina (pečenka) s salato in klobase. Pod lipo prodajalo se žganje, okoli kamnite mize in prevrnjenih sodov so ga srkali in srkale... Tudi beračev priromalo je več ko dosti z vsakovrstnimi gnjusnimi ranami, bolečinami in napakami, ki so mi zdele se včas precej sumne.

Avtor našega novega podlistka Branimir Žganjer je pesnik, pisatelj, prevajalec in publicist, ki piše v slovenskem in hrvaškem jeziku. Po rodu je Slovenec, vendar pa že od rojstva živi v Zagrebu. Tam se je šolal in končal visokošolski študij iz klasične filologije, medtem ko je v Ljubljani diplomiral iz primerjalnega jezikoslovja. Dolga leta je poučeval na gimnaziji latinščino in grščino, nekaj let pred upokojitvijo pa tudi fakultativno slovenščino. Veliko je dopisoval v slovenske in hrvaške časopise, še več pa je prevajal, med drugim je v hrvaščino preliel tako rekoč vse pomembne slovenske književnike. A tudi sam se ukvarja z leposlovjem, saj je napisal več novel, črtic in povesti, ki so zvečine izšle v revijah in časopisih. 22. decembra lani je praznoval 75. rojstni dan.

I.

Omnia vincit amor. (Ljubezen vse premaga)

Prebivalci majhnega zaselka, ki je že začelo preraščati v vas, okolici Ribnice, so se začeli skrbno ozirati kvišku. Zgodnjepopolnanski, poznopoletni pohlevnim ovčkam podobni oblaki so se najprej prepregli s pikčasto črnkastimi točkami, zatem so se postopoma spreobrnil v zgorščene debele oblake, ki so nenadoma zakrili nebeški svod. Kmalu se je stemnilo. Nekakšna nenavadna barva, črno-sivo lisasta, se je dobesedno zagrizla v okoliš. Od daleč je zlovešče zagrmelo, kmalu zabobnelo in se pričelo bliskati. Sredi dneva so ljudje v sobah morali prižgati luči. Na cestah so bolj redki avtomobili vključevali kratke luči, nekateri pa so celo vklopili meglenke. Čez nekaj trenutkov je začelo liti kot iz škafe, kmalu pa se je usula toča, najprej drobna kot peščena zrna, zatem podobna maku, postopoma orehu, dokler niso ledene kroglice dosegle velikosti kurjega jajca. Naenkrat je,

VAŠA ZGODBA POLONIA PUNČKA IZ CUNJ

Nekoč, bilo je po večerji, ko so ostali že spali, je mati stopila k meni. Sedela in dremala sem za pečo in stiskala k sebi v ponošeno jopico zavito polence. Vzela mi je sveženj iz naročja in nežno zašepetala: "Nocoj bova naredili punčko."

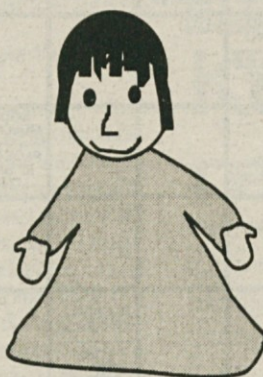
Te drobne in tihe besede so me povsem prebudile in srce mi je hitreje utripalo. O, Bog, punčka, ki sem si jo vedno želela!

Mati je bila utrujena od celodnevne garancije pa je kljub temu sedla k mizi pod luč s škarjami in košarico šivanja. Njene ožuljene roke so hitro oblikovale glavico iz posvaljkanih koščkov krpic in jo prevlekla z belim kosom platna. Na glavico je prišla rutico iz modrega blaga, telo pa s svio oblekico. Mati je hitela, da bi šla čimprej počivat, jaz pa se je nisem mogla nagledati. Naposled je vzela košček svinčnika, ga rahlo oslinila in začrtala oči, nasek in usta na platneni obrazek.

Ko sem to čisto pravo punčko iz cunj prvič pritisnila k sebi, sem bila najsrečnejša deklica.

Od punčke se potem dolgo nisem ločila, vse dokler nisem odrasla. Na punčki se je vse to poznalo in mati jo je morala večkrat pokropiti, ad je bila taka kot mi, ki smo pogosto hodila v nepokrpanih oblačilih, dokler se ostankov za šivanje ni nabralo toliko, da je mati lahko pošila oblačila. Torej so mi vsi skupaj podarili tisto punčko.

Ne spominjam se, kje je moja ljubljena igrača končala. Če bi jo danes našla, bi za vedno ostala vedno ob meni in mi budila lepe spomine na dom.

P.C. OTROK IN VOJAK

Bilo je v času slovenske osamosvojitvene vojne. Stopila sem v cerkev. Pod oltarjem, na stopnicah je gorelo veliko število sveč. Najbrž so jih prižgali v spomin na umrle v tej vojni in v želji, da bi se prenehali pobijati med seboj. Nekateri sveče so gorele z mirnim plamenom, druge so utripale, ena je ravno ugasnila. Zdrznila sem se, ko me je spomnila na to, da življenja ugašajo prav tukaj, čisto blizu.

Zakaj?

Nisem si znala odgovoriti, samo dvom je ostajal, dvom v ljudi, v Boga. Življenje je bilo že prej težko, zdaj bo še težje. Spomnila sem se nekega daljnega poletja, ko je bil sin še majhen in sva imela komaj za preživetje. Njegov prijatelj se je vsak dan vozil z vojaškim kombijem na kopalnišče in tudi kopanje je imel brezplačno. Nekega dne je rekel mojemu sinu, naj gre z njim, saj kombi ni bil nikoli poln in vo-

jak ne bo opazil, da je eden več. Sin je z veseljem pograbil predlog, vendar se je kmalu vrnil, češ da ga je vojak nagnal.

Takrat sem se vprašala, kakšen človek je ta vojak. Ali ni bil sam nikoli deček. Kaj ni vedel za otroško žalost, ko se mu vzame težko pričakovano veselje? Nekoč sem brala v časopisu, da je vojak rešil otroka iz deroče mrzle reke, vendar velike besede v članku niso odtehtale mojih doživetij.

Zdaj hodim po opravih mimo teritorialcev in se jim hvaležno smehljam. Vendar sem se zalotila, da sem se ob opazovanju enega od njih vprašala, ali bi tudi on brez slabe vesti poteptal otroku veselje. Resda so bolj domači - prijaznejši od prejšnjih vojakov, a jaz jim ne zaupam, tudi tem novim ne, in ne njihovu orožju, tem manj, čim bolj je izpopolnjeno.

KNJIŽNA POLICA

V deveto deželo

Čeprav se Severin Šali sam ni imel za otroškega pesnika, je vendarle napisal kar precej lepih pesmi tudi za otroke. Navdih za prve take verze sta mu zanimala njegova lastna otroka, pogosteje pa so mu muze potisnile pero med prste, ko je dedovsko čebljil s svojimi vnučki in se vživljal v njihov svet. Sam je izdal le eno pesniško zbirko za najmlajše bralce, in sicer Teče to in teče ono (1983). Pripravil je še eno zbirko pesmi za otroke in jo dal nekemu zasebnemu založniku v Novem mestu, da bi jo natisnil, a je ostala v tipkopisu. Ko je pesnik oktobra 1992 umrl, so se za njegovo rokopisno zapuščino začele zanimati razne založbe in posamezniki. Založba Mladika je imela pri tem očitno največ sreče in je iz Šalijeve zapuščine tudi že izdala prvo knjigo. Gre za zbirko otroških pesmi V DEVETO DEŽELO, ki je izšla v drugi polovici decembra 1994 z letnico 1995 v knjižni zbirki Pikapolonica. V njej so pesmi, ki jih je pesnik, kot rečeno, že sam namenil natisu, izida pa ni več dočakal.

V knjigi je devetnajst pesmi. V njih avtor ubeseduje svet, ki je otrokom najljubši in najbližji: pravljčni svet, kot si ga otroci lahko sami dosanjajo. Samo oči naj zapro, pa bodo videli, kako "palček Zvezdič na motvoz/ je privezal Mali voz". "Kako med lovom/ zvitorepka stara, slavnega lovca, zvito prevara." Kako nenadoma oživijo igrače, da je tudi slonček iz cunj prav tak kakor živ, da se muček iz pliša boji pravih miši. Potem kako ordinira "doktorica Sra-ka Kvaka/ v duplini stare bukve." Kako "vlakec, skratek nagajiv", vozi v deveto deželo, da se kar naprej prevrača s tira. In tudi čudne reči bodo videli - nekakšen narobe svet, ko Mlhec čebela opika, Matjažek pa vroči led naslika. Kajpada se dogajajo v pravljčnem svetu tudi hude in bridke reči, pa se vse vselej tako izteče, da ni za nikogar boleče.

V prvi pesmici predstavlja pesnik svojo vnučko Niko, ki mu je zvedrila in polepšala prenekatero uro, ko je že hodil po svoji "večerni poti". In vedrila ga je tudi s takimi vprašanji: "Dedek, znaš stati/ na glavi?/ Znaš kozolce/ prevračati?" On pa ji odgovarja: "Ej, vnučka, seveda bi znal, če bi mogel/ se vračati/ v tvoja leta nazaj."

Vse pesmi so opremljene s celono polstranskimi barvnimi ilustracijami, ki jih je naslikal Lucijan Reščič. Ilustracije se s pesmimi zlivajo v novo

celoto, ki bralcem še nazorneje pričara sanjsko potovanje v pravljčno deveto deželo. Prva ilustracija iz knjige je ponovljena na naslovnici, vanjo pa je vgrajena pesnikova podoba. Knjiga je ena najlepših, kar jih je izšlo v letu 1994 na Slovenskem. Tudi po zaslugi Romana Slabeta, ki jo je oblikoval in tehnično uredil.

IVAN ZORAN

Pozni čas ljubezni

Za ljubezen ni nikoli prepozno; najbrž je celo tako, kot je zapisal Gabriel Garcia Marquez, sloviti pisatelj v svojem romanu Ljubezen v času kolere, da je ljubezen ljubezen kjerkoli in ob vsakem času ter da je tem močnejša, čim bližja je smrti. Morda je ljubezen na jesen življenja prav zaradi bližine smrti močnejša in globlje seže v človeka, vsekakor pa ni nekaj nemogočega, saj ljubezen ni domena le mladih. Tema o ljubezni v poznih letih, ki jo je tako mojstrsko obdelal Marquez, v slovenski literaturi ni pogosta, zato prihaja najnovejši roman POZNI ČAS LJUBEZNI izpod peresa pisateljice Nade Matičič kot zanimiva knjižna novost. Roman je nedolgo tega izšel v knjižni zbirki Žamet, ki jo izdaja Mladinska knjiga.

Avtorica ima za seboj že kar lepo število knjig, vendar je to njen prvi pravi ljubezenski roman, ki ob temi ljubezni v poznih letih uvaja še eno za našo literaturo redkeje obdelano temo: soočenje starejše in mlajše generacije. Junakinja pripovedi je starejša ženska, ki na jesen življenja doživlja nenadejan razcvet ljubezenskega čustva. Dogodi se po naključju in seveda ne uspe, vendar je junakinja vsa prepojena z njo in zanjo niti ni tako tragično, da se odnos z ljubimcem zaradi pritiskov družbe, ustaljenih navad in premalo moškega poguma razdre. Ljubezen ji je prerasla v absolutno čustvo, ki jo izpolnjuje in osmišljuje onkraj dejanj vsak dneva.

Ob to "cvetev v jeseni" je pisateljica postavila pastorko glavne junakinje, predstavnicu mlajše generacije, ki v ljubimkanju svoje mačhe ne vidi nič lepega. Kot izrazita mlada upornica brez razloga cinično gleda na ves svet in vidi v ljubezenskem čustvu nekaj nesmiselnega, zato tudi ne razume, da kljub razdrti zvezi mačha ni poražena, pravzaprav jo to pretrese in morda za kanček dozori v zrejšo osebnost.

MILAN MARKELJ

Branimir Žganjer

Vajinega sinka imam neizmerno rada

kot bi mignil, vse prenehalo. Zapihal je mrzel veter. Veje so se ob vaških cestah in po vrtovih začele zvijati, v nekaj minutah pa se je veter spremenil v vihar. Ruval je drevesa, trgjal žice na električnih drogovi, sklatal je skoraj vse hruške in jabolka.

- Škoda bo grozljiva. Za sadje se letos lahko obrišemo pod nosom, je spregovoril starejši mož in začel preklinjati navzlic bližnji podružniški cerkvi, kjer so se vaščani zbrali, ko se je nevihta nesla. Nekateri moški so tarnali, drugi celo kvantali, ženske pa so jokajoč molile in vile roke.

- Prijatelji, sosede, pomirite se, je spregovorila še čila starka, vdova Marija, ki je že precej krepko prekorajčila triinosemdeseto leto. Njeno bajto so po domače imenovali pri Lončarjevih.

- Slovenski pregovor pravi, da se nobena juha ne je tako vroča, kot jo skuhamo.

Zmeraj je svoje stavke zabelila z ustreznim ljudskim pregovorom. Vpletala jih je v razgovor previdno in nekako spravljivo.

- Res, grozdje in sadje je šlo po vodi, toda vrtu je nevihta prizanesla. Iz grdega se lahko naredi še lep dan, je dodala umirjeno.

- Tudi mojemu fiziolo se ni zgodilo nič hudega, se je vmešal možakar srednjih let v obledeli pošarski srajci. Res je, da ga je zaščitil hlev, toda...

- Zdelo se je, da ne bo ostalo nič, toda pljunimo v roke in skušajmo popraviti škodo, je starka spodbujala sovaščane. Menda veste, je počasi nadaljevala, da se tudi bolnik v začetku boji najhujšega. Pogostokrat se na videz nevarna bolezen nepričakovano

izboljša, človek pa se sčasoma srečno izliže. Dobra volja je pol zdravja, čas pa vse bolečine pozdravi. Pomagajmo drug drugemu po svojih močeh. Pogum, pogum! je spodbudno zaklicala.

Ljudje so se pomirili. Res je, prav tako, kakor nam svetuje Mati Marija, je nekdo pritrdil starkinim besedam.

Starko so vsi spoštovali zaradi pridnosti in dobrosrčnosti. Če je kdorkoli vasič zbolel, mu je starka pomagala. Zvarila mu je čaje in mu dajala obkladke. Če je bilo treba popaziti na sosedovega otroka, se je ponudila prostovoljno in brezplačno. noben berač, če je samo pritisnil na kljuko njene skromne kuhinje, ni odšel lačen. Prijazna, vesela in zmeraj ustrežljiva je vsakomur našla primerno besedo tolažbe.

Zato ni nič čudnega, da so jo vsi v bližnji in daljši okolici imeli radi. Imenovali so jo Mati Marija ali kar preprosto: Mati.

Večer istega dne je ostal v starkinem žalostnem spominu do konca njenih dni.

Za dogodek, za nesrečo, ki se je pripetila kakšnih petnajst kilometrov od njenega doma, je izvedela nekaj dni pozneje.

II.

*Nigro notanda lapillo (dies).
(Dan, ki ga je treba zabeležiti s črnim)*

Iz Novega mesta drži za dolensko pokrajino pomembna cesta, ki je bila leta 1963 za tedanje raz-

mere dokaj zmernizirana, skozi Gotno vas in ob Težki vodi naprej čez Gorjance.

Že na videz nevarni ovinki v imenovani vasi so postali življenjski mejnik za nadaljnjo usodo malega, komaj dvainpolletnega Boštjana. Kratko poročilo v osrednjem slovenskem dnevniku je za največji del bralcev bilo komaj opazno. So pa časopisni bralci - morda s tematičnim občutjem obremenjenosti - ki namenoma iščejo razburljive dogodke, radi prebirajo o skrivnostnih umorih ali o navadnih nesrečah, menda da bi potešili nerazložljivo slo po senzaciji. Morda se radi tako sprostijo ali razvedrijo. Nekaterim takšne tragedije nadomeščajo prizore iz bojov rimskih gladiatorjev ali španskih bikoborb, drugim pa niso nič drugega kot mašilo za dolg čas. Kajpada, vsi ljudje ne iščejo senzacij. Toda tisti del bralcev, ki prebere v časopisu vse, zlasti pa spremlja nesreče, zločine, umore in podobne dogodke, je bil iz dnevnika informiran, da se je voznja na motornem kolesu za Ivana in Ano P. iz bližnje dolenske vasi usodno končala.

Poročilo je vsebovalo podatke, da sta se zakonca na dvokolesnem motornem vozilu pravilno usmerila na desno stran. Toda po spolzkem cestišču se jima je naproti pognal tovornjak iz smeri Novega mesta, natovorjen z železnimi trami. Bil je popoldan, nekaj minut po toči, dan se je že nagibal proti večeru. Zgodnjo meglo pozno poletnega predvečera je skušal predreti žaromet z motornega kolesa. Imel je prižgane celo meglenke, ki jih ponavadi takšna kolesa nimajo. Včasih sramežljivo migotanje luč prepreči usodno trčenje, včasih pa niti meglenke ne zaležejo.

Tako je bilo tudi to pot. Nesrečo je povzročil voznik tovornjaka ZE št. "ta in ta", ki je po neprepani minuli noči za krmilom zadremal. Žarek svetlobe z žarometa je voznika sicer zdramil, vendar je v zmedenosti osuplo zavil na levo, in čeprav je pritisnil na zavoro, je bilo vse zaman.

Brez taktiziranja in zahrbtnih nečednosti!

Kočevskim svetnikom na pot

Po končanih lokalnih volitvah čestitam vsem kandidatom, ki so bili izvoljeni v svet nove občinske skupščine. Ob vstopu v novo leto 1995 pa jim želim veliko strpne preudarnosti in modrosti. Pričakujem, da bodo njihove odločitve usmerjene v splošno korist nas občanov, osebne koristi pa naj skušajo v svojem mandatu zamrzniti. Prav tako naj obračunajo s taktiziranjem in drugimi nečednostmi, ki vodijo v nesklepnost, blokade, neplodna priganjanja in izigravanja. Od svetnikov pričakujem predvsem več poštenosti in pripravljenosti za delo. Med poslanci prejšnje skupščine teh vrtilin (razen nekaj izjem) ni bilo opaziti. Med njimi je bilo kar nekaj poslancev, ki zaupanja volilcev niso jemali resno. Na posameznih skupščinskih sejah jih je bilo le redko kdaj videti. Nekaj je bilo celo takih, ki v celem svojem mandatu niti enkrat niso prišli na sejo!

Lepo prosim novo izvoljene člane sveta, da sprejmejo sklep, naj ustrežni občinski upravni organ javno objavi udeležbo na sejah posameznih poslancev iz prejšnje skupščine. Prav tako želim (in verjetno tudi drugi občani) vedeti za udeležbo svetnikov v novi občini. Menim, da je občina dolžna javnost sprotno informirati o delu in zavzetosti posameznih svetnikov. Demokratična bi bila tudi javna objava glasovanj posameznih svetnikov, vsaj pri pomembnejših odločitvah s področja gospodarstva in kadrovanja.

Vsekakor se morajo svetniki zavdati, da je med občani tudi nekaj takih ljudi, ki želijo vedeti, kaj in kako bodo svetniki v svojem mandatu delali. O delu posameznega poslanca v prejšnji skupščini občani niso vedeli skoraj ničesar. Večinoma so bili zapeljani ali vsaj neinformirani. Grehe posameznih poslancev so občani pripisovali kar vsem poslanca v skupščini. Le ob doslednem javnem delu občinskih voditeljev oz. ob dobri informiranosti bom znal oceniti kandidata (svetnika), ki sem mu zaupal svoj glas.

IVE A. STANIČ

• *Zaupam v vrednost majhnih narodov. Verjamem v vrednost majhnih števil. Človeštvo bo rešila peščica ljudi. (Gide)*

• *Ljubezen je kot korenje: malo stoji in oveni. (Ruski pregovor)*

• *Kako ljubezniv je človek, če je resnično človek! (Menander)*

PREŠERNOV DAN V SPLITU - Slovenci v Splitu, združeni v slovenskem društvu Triglav, v svojem klubskem prostoru prirejajo tudi razne kulture prireditve. Posnetek je s proslave Prešernovega dne.

Društvo Triglav v Splitu

Slovensko društvo Triglav šteje že več kot 700 članov - Bogata dejavnost - Jutri slovenska veselica

SPLIT - Slovenci, ki živijo v Splitu in v Dalmaciji, so spomladi 1992 ustanovili slovensko društvo Triglav. Ob ustanovitvi je društvo šlo 360 članov, danes pa jih je že več kot 700. Predsednik društva je Boštjan Kordiš, katerega rod izhaja iz Loškega potoka. Z matično domovino sodelujejo preko Urada za Slovence po svetu, Slovenske izseljenske matice, Zveze kulturnih organizacij Slovenije in drugih organizacij, posamezni člani društva Triglav pa so v svojih domačih krajih navezali stike z gospodarskimi in kulturno-prosvetnimi organizacijami in tam našli tudi nekaj sponzorjev.

Društvo ima v najemu skromni klubski prostor in že tretje leto izdaja glasilo Planika, v katerem objavljajo tudi literarne poskuse svojih članov, in to izključno v slovenščini; doslej je izšlo 23 števk. Že drugo leto redno poteka dopolnilni pouk slo-

Vilafranca bo še pomagala beguncem

Pismo novomeškemu županu Franciju Konciliji

Dragi prijatelj!

Vojna v Bosni in Hercegovini se ne končuje in trpljenje ljudstva se nadaljuje. Med našim obiskom v vašem mestu smo imeli priložnost videti, kako je Novo mesto odprto in solidarno in da se trudi sprejeti bosanske begunce.

Zaradi tega in zaradi bratskih vezi naših mest so se mladinske organizacije v Vilafranci del Penedes odločile za izvedbo sli-darnostne akcije za mlade Bosance, ki so v begunskem taborišču v Novem mestu. Odločili so se, da začno osebne stike in jim pošljejo božične kartice z željami upanja, prijateljstva, miru in pravice. Na eni strani te organizacije sodelujejo v lokalni kampanji "Noben otrok brez igrac", katere namen je, da bi zbrali igrače za vse tiste fante in

Sodelovanje med novomeško in partnersko špansko občino Vilafranco del Penedes se širi tudi na humanitarno področje. Novembra je že prispela pošiljka paketov za naše begunce, te dni pa pripravljajo novo pomoč, kot je razvidno iz pisma, ki ga je španski župan Joan Aguado i Masdeu poslal novomeškemu kolegu Franciju Konciliji in ga objavljamo v celoti.

dekline iz družin, ki imajo malo sredstev, letos pa bi upoštevali tudi mlade begunce iz vašega mesta. Upamo, da bodo občani na kampanjo ugodno odgovorili in da vam bomo lahko poslali pošiljko igrač. Na drugi strani pa so te organizacije iz Vilafrance prevzele pobudo, da obdrže stike. Koordinatorji tega dela so g. Branka Bukovec, Mestni svet in ProPenedes Foundation. (Pro-penedes fund).

Tokrat vam pošiljamo božične kartice, naslovljene na 85 učen-cev iz Osnovne šole za otroke iz BiH v dijaškem domu. Kasneje v januarju bomo poslali pošiljko igrač po istem sistemu kot sanitetni material, ki smo vam ga je poslali. V primeru kakršnekoli spremembe ali potrebe po večji solidarnosti bi b zelo vesel, če bi me obvestili.

Z najlepšimi željami,
JOAN AGUADO I MASDEU
župan Vilafrance del Penedes

Starejšim kvalitetnejše življenje

Potreben bi bil nacionalni program skrbi za starejše občane - 25-letnica GDS

Gerontološko društvo Slovenije (GDS) je ob 25-letnici svojega delovanja organiziralo učno delavnico "Star človek in družina". Sodelovali so številni strokovni delavci z zdravstvenega in socialnega področja ter predstavniki domov za starejše občane iz raznih krajev Slovenije, ki so predstavili zanimive vsebine o problemih starejših ljudi.

OBČUDOVALI SMO JIH

V ponedeljek, 26. decembra 1994, je v počastitev Dneva samostojnosti Zveza kulturnih organizacij Črnomelj pripravila novoletni koncert pevskih zborov in godbe na pihala. V uro in pol trajajočem koncertu so se na odru vrstili pevski zbori Črnomelja: Lovski zbor, Ženski pevski zbor, Moški zbor iz Belta ter Upokojski zbor. Pripravili so pester izbor slovenskih narodnih in umetnih pesmi, zborovodje prof. Milek, g. Šobar-Jankovičeva in g. Veseličeva pa so dokazali, da se s požrtvovalnostjo in znanjem da veliko narediti. Občudovali smo pevce, ki jih sicer vsi poznamo kot naše sosede, someščane, zaslužijo si vso pohvalo in priznanje. Obiskovalci koncerta smo bili navdušeni in si takih prireditev še želimo. Velikega aplavza je bila deležna godba na pihala, ki je zlasti z valčkom "Na lepi modri Donavi" dodobra ogrela dlani publike. Razveseljivo je, da smo v godbi videli veliko mladih obrazov, kar priča, da tovrstna glasba v Črnomlju ni v zatoni. Pristrane čestitke tudi njim in dirigentu g. Kralju!

F. P.

Prof. dr. Marjetta Marin iz Finske je na primer govorila o skrbi za starejše na Finskem in drugih skandinavskih državah, kjer je najmočnejši dejavnik država, ki ureja skrb za starejše z materialno pomočjo in institucionalnimi oblikami, storitve privatnih agencij pa si lahko privoščijo le premožnejši. Družinska nega starejših se v Skandinaviji zmanjšuje. Udeleženci Učne delavnice so oblikovali nekatere ugotovitve in predloge, ki jih bomo morali bolj odgovorno urejati v naši mladi družbi ob pomoči različnih dejavnikov, predvsem pa mora biti država bolj prisotna s svojimi strokovnimi ustanovami.

Pri nas je v institucionalnem varstvu 12.000 starejših občanov (približno 5 odstotkov populacije), ki živijo v 54 domovih za starejše občane. Družba je z zakonom naložila skrb za starejše ljudi otrokom oz. mladim, pridružujejo pa se še npr. Rdeči križ, Karitas, društva upokojsencev... Glede na to, da je v Sloveniji 217.000 starih nad 65 let in da je med upokojsenci 47 odstotkov takšnih, ki prejemajo pokojnino pod 35.000 SIT, bi bilo potrebno ugotoviti, kako preživljajo starostna leta, katere oblike pomoči so najbolj primerne in dosegljive, in na osnovi tega usmeriti nacionalni program skrbi za starejše ljudi. Tak pregled naj bi pripravilo Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

V Sloveniji je tretjina družin z enim staršem. Ker v družini ni dovolj razvita delitev dela, je nega otrok in starejših preložena na ženo. Če bo tudi vnaprej družina zadolžena za nego starejših, bi bilo potrebno raz-

misлити o bolniškem dopustu za nego starejšega člana družine ali pa z davčnimi olajšavami pomagati mladi družini v skrbi za starejše.

Ohraniti moramo doseženi standard domov za starejše in posvetiti več pozornosti izobraževanju delavcev, zaposlenih v domovih. Pomoč na domu bi lahko postala poklicna dejavnost, ki bi lahko ob dodatnem izobraževanju zaposlila veliko brezposelnih. Mnogo odprtih vprašanj je tudi na področju stanovanjskega standarda. Ustvariti je treba boljši pretok informacij med zdravstveno in socialno službo v občinah glede bivanja in težav starejših ljudi. Problem staranja zasluži tudi večjo strokovno pozornost. V Sloveniji se kaže velika potreba po ustanovitvi medresorskega organa, ki bi usmerjal dejavnost na tem področju pa tudi nadzoroval izvajanje raznih programov.

ANGELCA ŽIBERNA
Ljubljana

IZPOSTAVA V KOČEVJU SKOZI TEŽAVE

KOČEVJE - Kočevska občina spada med tiste, ki imajo največ površin kmetijskih in gozdnih zemljišč v državni lasti, zato je imela izpostava Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS v Kočevju, ki deluje za ribniško in kočevsko občino, za ureditvijo evidence le-teh precej dela. Pri reševanju posameznih vprašanj, posebno pri izdaji soglasij in mnenj, je sklad želel pridobiti mnenje prejšnjih upravljalcev teh zemljišč, da bi zadeve reševal v obojestransko korist. Mnogi zakupci zemljišč v prejšnjih zakupnih pogodbah niso imeli navedene parcelne številke, kar je delo močno otežilo. Nekaj težav je tudi zaradi zakona o denacionalizaciji, vendar upajo, da se bo to vprašanje rešilo, ko bodo postopki zaključeni. Dosedanje delo kaže, da se bodo uredila mnoga vprašanja glede zakupov, ki jih niso dovolj točno opredelili bivši razpolagali.

"MINI" OBČINA OSILNICA

OSILNICA - Nova občina bo štela 394 prebivalcev, od tega 210 zavezancev za dohodnino. Kot je mogoče ugotoviti iz stališča slovenske vlade, je ta občina nastala na predlog poslancev v državnem zboru. Prebivalci pričakujejo, da bo nova občina živela po novem letu in da bo uspešno razreševala vrsto vprašanj, s katerimi se srečujejo prebivalci 19 vasi in zaselkov v tem predelu zgornje Kolpske doline. Sedež občine Osilnica ima 76 stalnih prebivalcev.

V. D.

VLOGE ZA DENACIONALIZACIJO

KOČEVJE - V občini Kočevje je vloženih 450 vlog samo za denacionalizacijo kmetijskih zemljišč in gozdov. Veliko vlog je nepopolnih, med njimi pa so tudi vloge tujih državljanov (kočevskih Nemcev), ki niso upravičene. Postopek vračanja poteka hitreje, kjer je možno vračilo v naravi, in je bilo tako vrnjenih doslej 860 ha površin, največ gozdov.

"Želim ostati v Sloveniji"

Karmen se je odločila, da zapusti Nemčijo

ŠENTJERNEJ - Običajno tuji na bolj privlačni kot domovina. Zgodila pa se, da je Slovenija privlačna, na primer za tiste, ki stanujejo drugje. Tako se je zgodilo tudi Karmen Dragan, dekletu, ki se je rodila v Nemčiji slovenskim staršem in v bližini Stuttgarta preživela vso svojo mladost. Slovenijo je spoznavala le na krajših obiskih, ko se je s starši in sestro odpravila v Slovenijo, točneje v Šentjernej, kjer so zgradili tudi hišo.

"Odkar pomnim, sem si želela iti domov, v Slovenijo. Vedela sem, da se bo to tudi zgodilo," pravi Karmen. In res se je, lani konec septembra so jo starši pospremili v nov dom, kjer nadaljuje svoje življenje.

V Nemčiji se je izsolala za frizerko, imela je tudi službo, vendar je bila želja po domovini močnejša, zato bo raje s tem delom nadaljevala tukaj. Slovo od prijateljev je bilo hudo, vendar si z njimi dopisuje. Tu

Pritožno pismo dedku Mrazu

Vsako novo leto je za našo družino čas, ko se veselimo ob prihodu sv. Miklavža, dedka Mraza, Božička, krašenju smrekice, pripravljanju jaslje.

Letos smo se še posebej veselili, saj bi naša najmlajša prvič videla dedka Mraza in od njega prejela darilo. Vsi smo jo pripravljali na ta dogodek, ki se ponavadi otroku vtisne v spomin. Prvo razočaranje smo doživeli, ker ni bilo kartice - vabila za obisk Dedka. Ob misli, da so jo spregledali, ker je pač rojena aprila 1993, sem se obrnila na Zvezo prijateljev mladine Novo mesto. Skrajno neprijazen mož glas me je po telefonu nadrl, da oni niso nič krivi. Baje so bili prisiljeni dati darila samo otrokom, ki so že dopolnili drugo leto. Pri prejšnjih dveh je bilo potrebno, da je otrok že dopolnil eno leto starosti. Tako smo ostali brez darila.

Ni mi toliko žal za neprejetno darilo, kot mi je žal za lesk v otroških očeh, ko prejema darilo dedka Mraza. Očitno je pri nas tako, da se varčuje pri tistih malih vrečkah daril, pri številnih plakatih, panojih za naše volilne kandidate se tudi letos ni varčevalo.

Se ko bo sneg skopnel, se bomo ob pogledu na vso pakipato navlako spominjali volitev. Jaz pa se bom spominjala še enih besed: "Slovinci, imejte vsaj po tri otroke..." Morda bomo naslednje leto dobili vsaj darilo dedka Mraza - če ne bodo starost otrok premaknili na dopolnjena tri leta starosti.

DUŠANKA FALESKINI
Ulica talcev 14
Štira pri Novem mestu

Novo iz KS Draga

OMEJILI HITROST - Znano je, da na območju Podplaniine zemljišče drsi, zaradi česar so bile prizadejane že resne poškodbe lokalnim cestam in regionalni. Zdaj na regionalni urejajo odgovodnjavanje, da bo drsenja manj in opravlja jo še nekatera druga dela. Zaradi del je tu hitrost omejena na 40 km.

VIDIJO LE TUĐMANA - Neki domačinki iz Črnege Potoka je oni dan prekipelo, da je zabrusila republikim in občinskim možem, ki so prišli v to vas: "Poskrbite za cesto, pa da bomo videli slovenski TV program in poslušali slovenski radio. Zdaj vse to in še kaj uporabljamo le hrvaško. Odpreš televizor in že ti govori hrvaški politiki. Poln kufer imam že Tuđmanal!"

KORISTNO UPORABLJENA ŠOLA - V šoli na Travi je bil zadnjič pouk leta 1984, ko se je s 54 leti delovne dobe upokojila priljubljena učiteljica Nada Vreček, ki je tu učila od leta 1929. Zdaj je v šoli zasebni obrat Polisted. Obrat zaposluje 5 ljudi, kar je za območje, kjer številu ljudi upada, divjadi pa narašča, pomembno.

ŽAGAR DELA ŽAGO - Malo vstran od Trave postavlja inž. Anton Žagar, predsednik KS Draga, žago. Gre za investicijo na demografsko ogroženem območju in mu je zato občina Kočevje že odobrila posojilo, čaka pa še na odgovor republike.

Sneg zaostri odgovornost

Od oblasti v Črnomlju terjam javen odgovor; o tem, kdo je odgovoren za čiščenje pločnikov na mostu

Spet nas je (tokrat sredi decembra, le nekaj ur pred "uradnim" začetkom zime) presenetil sneg. In ko smo si opomogli od prvega navdušenja, ker ga je nametlo tik pred prazniki, so nas zametane ceste in predvsem pločniki v mestu spomnili, da se snega pravzaprav več ne razveselimo. Zlasti ne pešci, ki si moramo svojo pešpot izboriti koderkoli, največkrat kar po cestnišču med avtomobili, ki jih lahko mimogrede zaradi slabih razmer zanesemo...

Konkretno se moj prispevek nanaša na neočiščene pločnike na mostovih čez Lahinjo in Dobličico v Črnomlju, ki so še danes, osmi dan, zametani z debelimi "zidovi" strjenega snega. Pešci (med njimi je veliko šolskih otrok) smo primorani hoditi po cesti, ki je že tako in tako močno zožena. Svoje lahko dodajo trije ostri ovinki, led na cesti, ki je na mostu vedno bolj prisoten, pa neprevidnost voznika ali pešca - in tragedija je lahko tu...

Povprašala sem na Komunalo Črnomelj, kako je s tem, pa mi je prijažen moški glas (pripadal je g. Klobučarju) pojasnil, da "oni nimajo v programu zimske službe čiščenja pločnikov na teh mostovih, samo na žvelikem" mostu lahko čistijo, in tam so pločnik pač očistili, majhna mostova pa pripadata Cestnemu podjetju, naj se kar nanj obrnem".

Polna upanja sem poklicala Cestno podjetje, kjer mi je šef pojasnil, da se zelo motim, če mislim, da so oni odgovorni za čiščenje teh pločnikov, da je to zagotovo Komunala Črnomelj. Priznal pa je in se strinjal z menoj, da so razmere tam resnično nevarne, toda oni že ne bodo čistili

tistih pločnikov, ker čistijo samo in izključno vozišče.

Po teh silno "plodnih" razgovorih sem lahko samo še brez besed odložila slušalko.

Zdaj postavljam (ne vem, komu - ali Komunali ali Cestnemu podjetju ali kar novi črnomaljski vladji) javno vprašanje: Kdo je odgovoren za čiščenje pločnikov, konkretno čez most Lahinje oz. Dobličice?

Kaj, če bi se nova vlada za začetek zavzela za varnost svojih someščanov? Zelo hvaležni bi ji bili.

FANIKA POŽEK

PREDAVANJA ZA UPOKOJENCE

NOVO MESTO - Društvo upokojsencev Novo mesto organizira za svoje člane v januarju in februarju dva cikla predavanj, ki bodo v OŠ Grm ob ponedeljkih ob 17. uri. Prvega z naslovom "Kako ohraniti zdrav duh in zdravo telo v poznih letih našega življenja" bo izvajala mag. dr. Tatjana Glavoda. O zdravem duhu bo predavala 9. januarja, o zdravem telesu pa 16. januarja. O najpogostejših boleznih v poznih letih se boste lahko seznanili 23. januarja. Drugi ciklus bo namenjen zdravi prehrani, predavala pa bo Helena Mrzlikar. Na prvem predavanju 30. januarja bo govor o prehrani in njeni vlogi pri ohranitvi telesno zdravega človeka. naslednji teden, 6. februarja, o bioprehrani in predelavi hrane, 13. februarja pa o prehrani v poznih letih in o hitri ter racionalni pripravi hrane (z degustacijo).

I. T.

PRESENEČENJE ZA PRAZNIKE - 22. decembra so aktivisti območne organizacije RK Črnomelj pripravili stanovalcem Doma starejših občanov Črnomelj prijetno presenečenje za božične in novoletne praznike. Vsak stanovalec, dom jih šteje 195, je prejel tudi darilni paket. Tudi letos so aktivisti obiskali okoli 800 socialno ogroženih in starejših krajanov občine Črnomelj in jih obdarili z darilnimi in prehranbenimi paketi. (F. P., Foto: D. Gorše)

ji veliko pomagajo sorodniki, sosedje in prijatelji, ki so jo sprejeli z odprtimi rokami. Sama pravi, da ji je življenje tu bolj všeč, ker je preprostejše. Ali se bo vrnila v Nemčijo? Trdno odločena pravi: "Ne, samo še na obisk bom šla."

T. G.

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke bomo poslej objavljali pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa bodo opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne bomo objavili prispevka, ki bo napisan žaljivo in z namenom zaničevanja, ali če bo nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanaša (13. člen).

Sram me je, da sem član stranke

Dol. list št. 52, 29. decembra

V omenjenem članku avtor Franc Martinčič blati Kmečko listo, zato smo se odločili, da pojasnimo nekatere stvari še posebno zato, ker je v članku precej laži in polresnic. Avtor članka je pravo resnico in nedvoumna dejstva namerno zatajil, zato smo se odločili odgovoriti v širši obliki.

Gospod Martinčič! Kot nam je znano, ste Vi tudi član SKD od njene ustanovitve v Sentjerneju. Celo več: pred dvema letoma ste sedeli v predsedstvu letne konference in bili izvoljeni za predsednika kmetijskega odbora pri SKD v Sentjerneju. Kot nam je sedaj vsem znano, pa ste na zadnjih lokalnih volitvah kandidirali za svetnika občine Sentjerneje pri SKD. Torej ste sedeli naenkrat kar na dveh stolčkih in na teh položajih ste se osebno vlekli samo za svoje osebne koristi, in sicer pri SLS za nepovratna sredstva in regrese, pri SKD pa za zemljo, katero imate danes v najemu od šentjernejskega župnišča.

Kmečka lista je nastopila na lokalnih volitvah predvsem zato in naj to bo jasno vsem, ki tega nočejo razumeti, da se borimo do konca za uresničevanje zakona o denacionalizaciji in njeno reševanje, kolikor je to mogoče v novonastali občini Sentjerneje. Ljudem, ki jim je bilo premoženje dobesedno ukradeno, morajo dobiti svoje premoženje čimprej nazaj. Spoštovani cerkveni in SKD-jevsiki predstavniki in veljaki skupaj z ministrom Ostercem, ali ste že pozabili, da je prav naša tako obsojanja vredno oranje pripomoglo, da je bil sprejet zakon, po katerem se vrača tudi cerkveno premoženje. Naj Vam bo jasno: zato ker ste imeli člana komisije župana ter svojega ministra, so kmetijska zemljišča vrnjena tako župnišču Sentjerneje kakor tudi kartuziji Pletenje. Naša zemljišča pravno do danes še niso rešena niti vrnjena, in to kljub dejstvu, da smo vložili zahtevek več mesecev prej, kot ste to storili Vi v omenjeni zadevi. Nam, navadnim smrtnikom, ko se nekako bolj zamislimo ob vseh teh stvareh, se zdi da nekaj vse bolj smrdi.

Na sestanku naše Kmečke liste s takratnim kandidatom in danes že izvoljenim županom g. Francem Hudoklinom 29.11.1994 je omenjeni dobil načelno podporo zato, ker je znal prislusniti našim težavam in nam je osebno zagotovil, da bo reševanje denacionalizacije ena od njegovih prednostnih nalog. Na po-

novnem sestanku Kmečke liste 13.12.1994 je še vedno obveljala načelna podpora g. Hudoklinu s tem, da se naši volilci, ki so nam zaupali mesto v občinskem svetu, odločijo po svoji vesti, komu bodo zaupali svoj glas.

Zagotavljamo, da do danes nismo sklenili nobenega sporazuma s kakšno od strank niti se vpletali v umazane kupčije, kot nam podtikate, g. Martinčič. Omenjali pa ste socialno pravičnost, poštenost, čas - vse te stvari pa so za Vas in Vaše strankarske kolege navadna utopija, kajti po dejanjih spadate popolnoma na drugo stran, katere posamezniki so na umazan način spravili, žal, že pokojnega g. župnika Janeza Lavriča iz Sentjerneje. Upajmo, da ne bodo tudi današnjega župnika, ko ga ne bodo več potrebovali. Kdo si v Sentjerneju priskrbi penzijo za svoje družinske člane in znance? Kdo si lahko po svoje določa otroške dodatke, razdeljuje humanitarne pakete, medtem ko jih ljudje, ki so resnično potrebni tega, ne dobijo? Zakaj? Kako ste, g. Martinčič, spravili iz delovnega razmerja g. Štefana M., svojega dolgoletnega vestnega delavca? Kdo se v Sentjerneju profesionalno ukvarja s tatvinjo?

G. Martinčič, na vsa ta vprašanja verjetno veste odgovor, če pa ne, potem Vam priporočamo, da greste malo med ljudi in jih povprašate, seveda če boste za to imeli dovolj poguma.

za Kmečko listo
JOŽE RANGUS

Mokronožanom v premislek

Dol. list št. 50, 15. decembra

G. Marko Kapus v odgovoru na moje pismo, kjer sem grajal pretiran posek starih dreves okrog ruševin mokronoškega gradu, ne pove nič novega. In kaj oz. kdo je sploh Turistično društvo Mokronog, za katero se postavlja? Po pripovedovanju Mokronožanov premore le-to le dva člana: g. Kapusa in g. B. D. Največjo napako ste storili, ko ste posekali tudi mogočno zdravo drevo, ki je nedvomno zadrževalo zemeljske gmote in preprečevalo plazenje na zahodni strani grajskih ruševin ob kamnitem zidu vodnjaka. Pasti je morala tudi češnja v sklopu krožnega nasada na jugozahodni strani gradu. To drevo je bilo spomlad prvo obdano s polno krošnjo belih cvetov. To idiliko bi lahko videli tudi izpred vašega bloka. Da ne bom nesporazuma, nič nimam proti, če se je posekalo grmovje, kakšno samosevno drevo ali veja.

Nekdanji dvored je bil drag Mokronožanom. Čudno je, da si tako imenovana "stroka", kot opisujete, ni ogledala starih razglednic Mokronoga z gradom. To je npr. razvidno s stenske slike v bifeju Bule po bakrorezu iz leta 1695 (gre torej za okroglo 300 let star motiv!) ali viseče slike starega mokronoškega trga v gostilni Deu. Tudi sam imam povečano sliko iz časov Avstro-Ogrske.

Mokronožani smo občutljivi na take poseke, saj mnogo ljudi boleče pomni tako početje iz časov druge svetovne vojne. Okupator je barbarško izkrčil golosek na sosednjih gričih: Zaloštni gori, Priči, Sv. Florjanu. Še oni so priznale drevedrovo okrog gradu. Žal je bil grad nato požgan, veliko njegovega kamenja je vzi-danega v zadružni dom, višek nekdanjih avantgardnih sil pa je bil, ko so na grad postavili drobilec, material pa zvozili na ceste. Vse te stare

rane je odprl sedanji posek. Želeli bi, da bi se Turistično društvo več pogovarjalo z ljudmi in se lotevalo tudi drugih vprašanj: čistoče in javne razsvetljave na trgu. Želim vam vso srečo v novem letu.

PETER KOLENC
Mokronog, Florjanska 1

Napadel policista

Dol. list št. 51, 22. decembra

22. decembra sem v Dolenjskem listu prebral članek z naslovom "Napadel policista". Čeprav je bila stran-ka zapisana s kratricami, domnevam, da se je pisanje nanašalo name. Ker v članku ni omenjeno, da sem opravil alkoktest in da je ta pokazal negativen rezultat, pa tudi ostala dejstva so bila zelo posplošena, sem se namenil, da opišem, kako je potekalo omenjeno srečanje s policisti.

16. decembra ob približno 21. uri sem se z osebnim avtomobilom namenil iz Trebnjega proti Veliki Loki. Na avtobusni postaji Štefan sta me v zadnjem trenutku ustavila dva policista, tako da sem le s težavo ustavil. Policist mi je rekel, kako vozim, da naj pokažem papirje ter naj avto zapeljem do njunega. V tistem trenutku sem res malce jezno pritisnil na plin, saj sta me razjezila ustavljanje zadnji trenutek in neprijaznost policista. Od mene je zahteval 1.500 tolarjev, ki pa jih nisem hotel dati, niti nisem hotel podpisati obrazec za mandatno kaz-Dejal mi je, da bom dobil pa po pošti.

Čez slabo uro sem se po isti poti vračal z znanecm, ki me je prosil za prevoz do Trebnjega. Na avtobusni postaji Tesnil na Veliki Loki me je spet ustavila ista dvojica. Na vprašanje, ali sem kaj pil, sem jima odvrnil, da ne. Dejala sta mi, naj avto zapeljem poleg njunega in ali bom pihal. "Bom, čeprav nisem nič pil," sem dejal. Naprava je pokazala 0,0. Policist z rezultatom ni bil zadovoljen in je zahteval, naj še enkrat piham. Naprava je spet pokazala 0 odst. alkohola v izdihanem zraku. Takrat pa sta zahtevala, naj podpišem, da nisem hotel pravilno pihati. S prstom sem pokazal, da ne bom podpisal, ker sem pravilno pihal. V tem se je eden od njiju razjezil, skočil proti meni, jaz pa sem ga odrinil in pri tem zadel v glavo. Oba sta bila pripravljena za napad, videl sem, da se nima smisla pretepati, zato sem zbežal: Vendar sta me kmalu dohitela, eden od njiju me je zgrabil za bundo in jo raztrgal, drugi pa mi je na levo roko nataknil lisice. Otresel sem se ju in zahteval, da mi snameta lisice. Takrat je eden skočil proti meni in močno potegnil za lisice. Vklenila sta me z rokami zadaj in me potisnila v njun avto. Od-peljala sta me na policijo. Dežurnega policista sem prosil, da bi rad poklical odvnetnika, ki ga nisem dobil doma ter naj iz Novega mesta pripeljejo kriminalista. Prišel je kriminalist pa tudi namestnik komandirja policije. Ponovno so mi predlagali alkoktest. Pristal sem in tudi tokrat je naprava pokazala isto kot prej. Ker so to tudi zapisali, sem podpisal. Hotel sem videti še zapisnik kriminalista, vendar mi ga ni hotel pokazati. Potem sem prosil, da me odpeljavajo na kraj, kjer sem moral pustiti avtomobil, kar so kasneje tudi storili.

Priznam, da se nisem zelo prijazno vedel, vem pa tudi, da nisem storil nobenega kaznivga dejanja. Konec koncev se tudi policista nista obnašala do mene tako, kot se to spodobi za javno službo.

LUĐVIK TOMŠIČ
Šentrupert

Irska zgodba, ki bo morda tudi naša

Biti v Evropski zvezi žal pomeni tudi to, da v Bruslju določajo, s čim se bo na primer preživljal irski kmet. Pri vsem govorenju o spoštovanju različnosti je vendar nenavadno, da nihče dovolj glasno ne vpraša ali morda ta evrosrajca nekaterim le ni prevelika, drugim pa premajhna.

Pravila Evropske zveze so narejena tako, da omogočajo gladko plovbo njenim velikim in vplivnim članicam. Da pri tem majhne premetava in jim pljuska v obraz, se rado pozablja. Tako irskega kmeta zadnjih dvajset let enotna evropska pamet žene iz enega poskusa v drugega. Čeprav mu ne manjka denarja, je izgubil nekaj, česar ne more kupiti niti s svojimi funti niti z ekui: identiteto samozadostnega kmetovalca in kultivirano ruralno krajino. Upajmo, da o nas ne bodo prekmalu pisali zgodbe, kakršna je naslednja. Še boljše pa, če je ne bi nikoli.

(Odlomek iz revije *National Geographic*)

... Podal sem se še na zadnje ro-manje na otok ob zahodni irski obali, kjer bele koče rinejo v boke zelene gore in sivi kamniti zidovi razmeju-jejo polja, v tiste vrste deželo, ki je svoje čase posebejla irski kmečki ideal. Med prvim obiskom sredi sedemdesetih let sem tam srečal lju-domrznega kmeta, ki me je, prihaja-joč z njive, kjer je nabiral gobe, pozdravil z eno samo besedo: "Turi-sti!". Prepričan je bil, da so turisti, še posebej Američani, kuga. Primerni so samo za to, je dejal, da jih sku-haš, razkosaj in ponudiš pod stekleno pokrovko.

Videl sem, da me nalašč poskuša spraviti v slabo voljo, kajti nesram-no govorjenje je irski nacionalni šport, in odvrnil sem mu, da njegove besede zvenijo kot misel v "Skrom-nem predlogu" Jonathana Swifta, naj Irci svoje gospodarske težave rešujejo tako, da večerjajo svoje otroke.

"Ja" je odgovoril, "divje ogorčenje trga tudi to srce." Stavek je bil s Swiftovega epitafa v Dublinu. Tako sva se spoprijateljela in preživela tisto popoldne v tradicionalno irskih dejavnostih, popivanju in recitira-

nju poezije. Bil je tiste vrste značaj, kakršnega je mogla dati samo stara Irska. Materialno udobje mu ni pome-nilo nič. Njegova kočja takrat še ni imela elektrike in njegove stare nogavice so se sušile na vrvi, napeti okrog kadečega se ognjišča. Toda besede so bile velika lubezen njego-vega življenja in zdelo se je, da poz-na prav vsako pesem, ki je bila v zad-njih 300 letih napisana v angleščini. Med pogovorom sva večerjala ku-han krompir in surovo maslo. Nje-gov pes je iz sklade jedel v mleku namočene krompirjeve olupke in strigel z ušesi, kot da tudi on zna gospodarjeve pesmi.

Ko sem se letos vrnil, je bilo na otoku vse drugače. Zdelan poštni čoln je zamenjal turistični trajekt in kmetovanje na otoku je zgubilo vred-nost. Krompir je ceneje kupovati od velikih mehaniziranih kmetij na ce-lini, kot gojiti na otoku. Resnici na ljubo, krompir dandanes na Irsko pogosto pripotuje s Cipra. Tudi su-rovo maslo je lažje kupiti kar v trgo-vini in mleko prav tako.

Zdelo se je, da je otok poln denar-ja in ovac, in izkazalo se je, da je to eno in isto. Državne podpore so pos-tale način življenja in Evropska zve-za plačuje znatne denarje za vsako ovco, ker naj bi s tem ohranjala kme-tije na obrobnihih področjih. Ponekod so ovce do tal popasle resje in po-bočja je začela razjedati erozija. Pod ugrezajočim se ornamentom ovčjih steza je bilo, kot palimpsest, še sluti-ti valove opuščanih krompirjevih brazd, ki so nekoč otok delale pre-hranksko neodvisen.

Moj prijatelj je medtem že umrl. Kmetijo je zapustil mladi Ame-ričanki, ki je zadnja leta živelja pri njem in se potapljala v staro otoško kulturo. Na polici nad ognjiščem so skupaj z njegovimi fotografijami kot sveti predmeti v oltarju ležale še ved-no nabrušene škarje za striženje ovac

in ob ognjišču je stal par njegovih ponošenih gozdarjev.

Časi so se spremenili. Na evrop-skem trgu je prišlo do presežka jag-njetine in ženska je zdaj upala, da bo lahko Evropsko zvezo pripravila do tega, da ji bo plačevala podporo zato, da ovac ne bi redila. Naenkrat so povsod začeli ponavljati novo geslo, "agroturizem", kar je pome-nilo, da naj bi podeželje po novem služilo denar s tem, da bo privablja-lo turistične popotnike na konjih in igralce golfa. Ženska je ravno od-dala prošnjo za denarno podporo, s katero bi rada kmetijo spremenila v penzion. Irska naj bi postala sve-tovno igrišče.

"Gotovo se obrača v grobu," je de-jala. Bila je v zadregi, zato sem ji zaželel srečo in se poslovil.

Dobro ga je pokopala, na visokem sedlu zemlje za hišo, v staro krompir-jevo polje. Tam sem stal nekaj časa in z očmi zajemal vodno širjavo, čakajoč, da se bo svetloba otesla oblakov. To je ena od stvari, na ka-teroto lahko na Irskem vedno računaš. Pomislil sem na verz iz neke pesmi Williama Butlerja Yeatsa, ki ga je kmet recitiral, ko sva se prvič srečala: "Kajti nič ne more biti eno ali celo / kar ni bilo razkosano". Morda so se morali tudi narodi raztrgati, preden so postali popolni. Potem ko so zd-robili svojo staro mitologijo, bodo mogoče Irci le pobrali njene naj-boljše drobce in jih zložili v nekaj močnega in novega, ne v spominek za turistično maloprodajo, ampak v identiteto, s katero bo mogoče živeti. Pobral sem kamen in ga dodal gri-čku na grobu v čast vsemu, kar mi je bilo všeč pri kmetu in njegovi Ir-ski.

Nebo je ostalo obteženo z vlago in gladina zaliva svinčeno siva, jaz pa sem se odpravil k trajektu z obupnim občutkom, da bo na Irskem kmalu tako, kot je povsod drugod na svetu.

(Irska je postala članica Evropske gospodarske skupnosti skupaj z Veliko Britanijo leta 1973)

J. P.

Majlontška Meta je spoznala

Majlontška Meta je nabirala šipek za čaj. Vedela je, da je za njene bolne ledvice šipkov čaj najboljši.

Odpravila se je po poti čez met-liški Mestni breg, tja do "Mestne ma-lence", kjer je tudi znana Mestna jama, v katero so pred Turki bežali in se skrivali meščani in vaščani. Prav tam je bil najlepši šipek.

Meta se je kobacala po bregu proti odprtini. Sonce sicer prav pred vho-dom je jama le malokdaj posveti. Nekaj se je zablisnilo, v kar je Meta še danes trdno prepričana in v son-čnem stiju se ji je prikazala sama Devica Marija.

Pustila je Meta cajno in šipek v njej ter zbežala, kakor so ji dopuščale stare onemogle noge. Razširil se je glas, novica je prišla na ušesa pos-vetnim in cerkvenim oblastem. Zato je Meta postala v mestu najbolj iska-na in popularna oseba kot bi trenil. Vse je drvelo v Majlont, novinarji vseh časopisov so si podajali kljuko njene lesene, razpadajoče hiše.

V dar je dobila od RK nekaj pono-šenih oblek. Visoki gospod pa ji je celo podaril malo rabljen krznen plašč svoje soproge. Občinski dele-gati so celo nekaj sklepali na seji, da

bi Meti poklonili tisto prazno stano-vanje v bloku.

"Sirotica, še revmo je dobila, ker vsa leta živi tako ob mrzlem Obrhu in Suhorju, ki priteče izpod skal pri lurški Mariji", je modroval delegat, ki se mu je Meta zasmilila.

Občinski in cerkveni so po vsem tem stopili skupaj in pričeli z grad-njo cerkve ob Mestni jami, poleg postavili hotel, nekaj motelov in še bungalove. K sodelovanju so pova-bili vsa državna in privatna gostin-ska podjetja in samostojne obrtnike vseh vrst. Seveda je trajalo kar nekaj časa, da je bilo vse nared za sloves-no otvoritev in mašo v novi cerkvi.

Vsi vinogradniki, gostinci, peki, sadjarji, čebelarji, ženske iz kluba HPPP (Hitra peka peciva in pogač) so že teden dni prej pripravljali vse potrebno.

Sadjarji so postavili veliko razsta-vo jabolč, prodajali so jih na stojni-cah. Poleg njih so čebelarji točili med in medico. Vinogradniki so se po-našali z dobrimi nagrajenimi vini in žganjem.

Prišli so TV smelci in novinar-ji, iz glavnega mesta so pridrveli mi-nistri s predsednikom države na čelu.

Posedli so v prve klopi, poleg njih je župan mesta pripeljal svojo občinsko posadko. Eni so delali, govorniki so govorili in hvalili, kdo je zaslužen in kako za vse postavljene objekte pod Mestnim bregom. Župan in župnik sta skupno prerezala vrstico, tako odprla novo romarsko pot, cerkev in ostale objekte, obstopljena z vso do-mačo in mestno gospodo.

Čestitali so si povprek za tako ve-lik dogodek oz. pridobitev ob Mest-ni jami. Pripenjali so si na prsa ve-like kolajne in se hvalili na vsa usta ter odšli na kosilo na občinske stro-ške, namesto da bi se še pogovarjali z romarji. Ti pa so še dolgo v noč molili in prosili, da jih oblst ne bi tako molzla.

Nu Meto pa so čisto pozabili, še naprej je stanovala v hišici ob vodi, vse obljube in sklepi za stanovanje v bloku so se razblinili. Nihče je ni več omenjal, nihče ji ni ničesar več pri-nesel. TV in novinarji imajo nove in novejšje senzacije, pa nič zato, saj bo jutri spet nov dan za Meto in za pridne Belokranjce na jugu Slove-nije.

ALENKA MEŽNARŠIČ

Z MATEJO KOLEŽNIK

Obiskala nas je Mateja Koležnik. Prepevala nam je in nas zabavala. Ko je prišla na oder, je zvečila žvečilni gumi. Vprašala nas je, če ga lahko žveči še naprej. Odgovorili smo ji, da ne sme. Prilepila ga je na stol. Potem je pela. Zraven se je močno pokovala. Kar nekaj "spak" smo se lahko naučili od nje. Čeprav je počela tako čudne stvari, nam je bila všeč. Ko je odhajala, smo jo spomnili, da je pozabila na žvečilni gumi. Odlepila ga je in ga dala nazaj v usta. Za naše učiteljce je bilo to kar malce prehudu.

TINA KOLENC
4. r., OŠ Krmelj

BOŽIČNI VEČER

Na božični večer se je naša družina zbrala doma. Pridružila se nam je ma-mičina mama, moja stara mama. Večerjali smo, klepetali in se smejali. Stara mama je postala utrujena. Po-slovlila se je. Mi pa smo sklenili, da bomo šli v Šentjanž. Tam so ob pol

dvanajstih ponoči pevci iz Krmelja in Šentjanža peli božične pesmi. Nisem se mogla načuditi, da imajo tako dobre pevce. Ko so pevci prenehali peti, se je pričela maša. Trajala je zelo dolgo. Naj-bolj mi je bilo všeč, da sem bila lahko dolgo pokonci. Takih večerov bi mora-lo biti več v letu.

MILANKA KLENOVŠEK
4. r., OŠ Krmelj

NAGRAJENI ARTIŠKI FOTOGRAFI

Fiap Forum foto 1994 iz Avstrije je razpisal natečaj za najboljšo fotografi-jo. Naši mladi fotografi so natečaj vzeli zelo resno in se takoj lotili dela. Poslali so kar nekaj fotografij. V teh dneh jih je razveselila novica, da je tekmovalo 12 držav in da so razstavili 1.010 fotogra-fij. Prejeli smo sporočilo, da nam je ži-rija dodelila posebno nagrado, ki jo bomo prejeli januarja. Lep uspeh, ni kaj, in še lepša spodbuda za nadaljnje delo.

SAŠA PETELINC
Novin. krožek, OŠ Artiče

PRVIČ V PARLAMENTU

Kot vsako leto so tudi letos v Ljublja-ni organizirali otroški parlament, ki se ga je udeležilo nekaj manj kot 120 otrok in 60 odraslih iz vseh slovenskih občin. Parlament sta vodila Meta Ornik in Robert Bogataj. Našo šolo je z refe-ratom zastopala sedmošolka Tina. Tema parlamenta je bila uporaba lepe besede. Govorili smo o tem, kako naj kličemo učitelje, kako se pogovarjajo trgovke in gostilničarji, koliko spoš-tovanja čutimo do starejših in koliko ga kažejo starejši do nas. Strinjali smo se, da imamo prestroke učitelje in pretežak šolski program. Na koncu smo se še dogovorili za naslov teme za naslednji otroški parlament. Največ jih je bilo za to, da na 6. otroškem parlamentu spre-govorijo o problemu zasvojenosti in aid-sa. Mislim, da bi morali imeti tudi sred-nješolci takšen parlament, s čimer se je strinjala tudi večina udeležencev otroš-kega parlamenta.

KATARINA ŠEPETAČ
8. r., OŠ Artiče

OH, TA MATEMATIKA

V začetku decembra so na osnovni šoli Mirana Jarca v Črnomlju učenci dodatnega pouka sedmih in osmih razredov priredili kviz "Oh, ta mate-matika!". Kviz je bil posvečen 200. ob-

letnici izida popolne zakladnice Vego-vih logaritmov. Zajemal je tri sklope vprašanj, ki so govorili o matematičnih znakih in pojmihi ter predstavili življenje in delo Jurija Vege. Hkrati so pripravili razstavo učnih pripomočkov in učne tehnologije, pisnih izdelkov učencev, razstavo o življenju in delu Jurija Vege ter zelo lep kulturni program. Zmago-valci kviza so dobili logaritemske tablice in petice v redovalnico. Ob koncu šolskega leta se bomo vsi udeleženci kvi-za odpeljali k Vegovi domačiji v Zagori-co.

Novin. krožek
OŠ Mirana Jarca v Črnomlju

MATEMATIKA ZA RAZVEDRILO

KOČEVJE - V tem šolskem letu so se državnega prvenstva v razvedrilu ni matematiki udeležili tudi učenci osnovne šole Ob Rinzi iz Kočevja in dosegli odlične rezultate. V skupini sedmih razredov je zasedla 4. mesto Anja Žnidaršič, 6. do 9. mesto pa so si delile tudi kočevske šolarke Tanja Cebin, Stanka Kure in Milka Vuko-vič.

• Če mene vprašate, sem bolj za Union kot za Unijo. (Toti list)

TI, JAZ, MOJA DRUŽINA IN NERODNA AVGUŠTINA - To je naziv republiškega projekta ob letu družine, v katerega se je vključila tudi osnovna šola Šmihel. Epta Založba najlepših slikanic, ki je pobudnik akcije, je slikanico Nerod-na Avguštna uvrstila v svoj letošnji program in jo posvetila mednarodnemu letu družine, spoznali pa so jo tako učenci kot njihovi domači. 15. novembra so družinski člani nekaterih drugošolcev preživeli drugačno popoldne, saj so jih nji-hovi otroci povabili v šolo, kjer so skupaj v družinskem krogu ustvarjali in se za-bavali z Nerodno Avguštno. Družine so ob glasbi z voščenkami risale na temo družina, klovni ali na kar jih je slikanica spominjala. Na koncu so pripravili tudi razstavo, na kateri so izbrali tri najlepše risbe in jih poslali na zaključno priredit-ev v Ljubljano. In še mnenje staršev: "Takšnih srečanj si še želimo. Bilo je lepo!" (Foto: J. Hrovat)

Kdaj semafor pri savskem mostu v Boštanju?

Na tem križišču v zadnjih 5 letih 14 nesreč

SEVNICA - V križišču magistralne ceste M 10-3 Zidani Most - Drnovo in regionalne ceste R 326 Šmarje - Planina pri Sevnici, v Boštanju, je zaradi večje prometne varnosti na pobudo poslanca sevniske občinske skupščine dr. Jurija Pesjaka krajevna skupnost Boštanj postavila avtobusno postajališče bliže bencinski črpalki v Boštanju, novomeška Noua pa je pomaknila reklamni pano proti Savi. Tako se je precej izboljšala preglednost v nevarnem križišču, kjer je letos k pomanjkljivi prometni varnosti precej prispevala tudi visoka trava.

Na omenjenem križišču je v prometnih konicah kolona pločevine raztegnjena vse do nadozva nad magistralno železniško progo, zato je poslanec Drago Perc predlagal, da naj republiška uprava za ceste (RUC) pro- uči možnost za signalizacijo tega križišča. Občinarji so vlogo RUC-u podkrepili s konkretnimi podatki o dejanski ogroženosti prometne varnosti na tem križišču, ki jih je pripravila sevniska policijska postaja. V zadnjih petih letih je bilo v tem križišču 7 prometnih nesreč le z gmožno škodo, po 3 nezgode z lažjimi in hudimi telesnimi poškodbami, ena prometna nesreča pa je utrla nit življenja mlademu dekletu. Bo le še večji krvni davek hitreje "prispeval" semafor?

P. P.

ZAUPNI TELEFON IŠČE PROSTOVOLJCE

LJUBLJANA - Zaupni telefon "ZA-TE" v okviru Združenja za pomoč ljudem v stiski išče nove prostovoljce in prostovoljke. Kogar to delo zanima, naj se udeleži informativnega dneva, ki bo v soboto, 14. januarja, ob 10. uri v Ljubljani na Miklošičevi 16. Dodatne informacije pa lahko dobite vsak dan med 16. in 22. uro na telefonski številki 061 - 97 83.

V senci stoletnice na tirih

Kako so pred 86 leti primerjali prometne težave Velike Gorice pri Zagrebu z Mokronogom - Predlog za konjko (tramvaj) na progi Bistrica - Puščava - Mokronog

Septembrski spomini ob "stoletnici na tirih" so obudili pred nami zadnji maj leta 1894, ko je hlapon privrkat zapeljal po dolenski progi Grosuplje-Nov mesto-Štraža. V Dolenskem muzeju je še odprta zanimiva razstava, ki nam z arhivskimi papirji, s fotografijami in starinami priključuje leta, ko je nastajala in stekla dolenska proga. Kdor je zamudil prihode muzejskih vlakov v Novo mesto in slavje ob stoletnem jubileju, temu lahko bogata razstava v muzeju pove vse, kar ga zanima v zvezi s pričakovani Dolenjci, ki so se pred več kot sto leti želeli povezati s svetom.

Nekako na "stranski tir" pa je bila slabo poldrugo desetletje za dotlej največjim dolenskim železničarskim praznikom potisnjena gradnja oz. nadaljevanje železnice Trebnje-Sent Janž. V Dolenskih novicah, ki so izšle 1. marca 1908, lahko o težavah

in željah Dolenjcev v Mirenski dolini in okolici Mokronoga preberemo tole:

"Po toči zvoniti je prekasno. Tako bi bilo tudi brez koristi, vponašati malomarnost vsem onim faktorjem, ki so pri trasiranju železnice Trebnje-Sent Janž pustili lepi in napredni dolenski trg Mokronog dobre tri kilometre na strani. Zdaj se to ne da več popraviti, pač pa je treba škodo, ki jo bode vsled tega trpel trg, vsaj deloma zmanjšati. A to bi se dalo doseči s konjko od železniške postaje Bistrica-Puščava do Mokronoga.

Mokronog, ki šteje nekaj čez 800 prebivalcev, a z bližnjo okolico gotovo čez tisoč, je središče obsežne sodnije (do 15.000 duš) in davkarje, ima notarja in zdravnika, ter dobi sčasoma gotovo tudi lekarno. Tržani so prav podjetni in napredni gospodarji. Poleg poljedelstva in razvite živinoreje se bavijo tudi z obrtnijo, posebno s kožarstvom. V novejšem času se je odprla parna žaga in mlin, in kar je gotovo napredno, tudi parna kopeč. A ker je premog v bližini, je nada, da se razvije obrtnija sčasoma še bolj.

Mokronog ima štiri velike letne sejme in vsak četrtek tržni dan. Poleg dobre ljudske šole bo treba sčasoma poskrbeti tudi za meščansko šolo, ki je za ves ta obsejni kraj prava potreba. Mokronog bi mogel biti tudi prijazno letovišče za tuje, ker ima že zdaj dobro urejene gostilne, a vrh tega lepo okolico.

Z Zalostne gore je krasen razgled po celi prijazni okolici. Razgled sega do Kuma, do štajerskih gor pri Zidanem mostu in do Zaplaza. Po krasni cesti, skoraj vse po šumi, se pride v dobri uri mimo cerkve sv. Petra in zapuščene starodavne kapelice, kjer je po legendi propovedoval sam sv. Metod, na Trebelno, kjer se nudi z brda sv. Rozalije še večji razgled posebno proti jugu in iztoku vse do Gorjancev in hrvaških gor.

A nič manj prijazni morejo biti izleti v Sent Rupert, na Mirno, v Tržišče, Šmarjeto itd. Izletnikov bo prihajalo semkaj gotovo veliko, čim se odpre nova železnica Trebnje-Sent Janž, a ko bi se izvela še proga Sevnica-Trebnje-Videm-Štanjel, potem pa še posebno veliko. Takrat se bo povečal tudi promet, ter bi konjka bila prava potreba. Ker se ravno zdaj popravljata cesta od Mokronoga k železniški postaji, naj bi se pri tem mislilo, da se cesta dovoljno razširi za

navadni promet, a tudi za konjko.

Pa konjka na deželi! Da, tako je v našem naprednem času treba popravljati napake onih, ki so imeli skrbeti o pravem času za povoljne prometne zveze.

Tako konjko za osebni promet in za tovore si je uredila nedavno Velika Gorica in ž njo tovarna v Čičah kraj Zagreba. Tudi Velika Gorica je oddaljena od proge južne železnice tri kilometre. Ker se je pa v novejšem času promet jako povečal, so si uredili podjetni prebivalci konjko na akcije, ki dobro nosijo. Velika Gorica je vas, ki šteje okoli 800 prebivalcev. Če bi se kdo od Mokronožanov za stvar zanimal, more dobiti pojasnila pri turpoljski občini (Velika Gorica).

Desetletja so potekla, a Mokronog ima do železniške postaje Bistrica še vedno samo starodavno cesto. Marsikaj, o čemer je pred 86 leti neznan poročevalec pisal Dolenskim novicam, se je medtem zgodilo, veliko ali kar največ želja pa je ostalo na papirju in v srcih domačinov. Stoletnice dolenske proge se zato v Mokronogu in njegovi okolici spominjajo z malce grenkejšimi čustvi kot druge na Dolenskem.

T. G.

Z glavnikom nad uši

Elektronski glavniki za odkrivanje in odpravljanje ušivosti tudi pri nas

Nekdaj so bile naglavne uši znamenje nečistoče in zaostalih higien-skih razmer, zato naj bi v sodobni, nedvomno higienško bolj osveščeni družbi ne bilo teh nadležnih živalic na glavah otrok, še manj pa odraslih. Pa so, in to pogosto. Z ušivostjo otrok se zdaj več, zdaj manj ubadajo v vrtcih in osnovnih šolah v vseh slovenskih pokrajinah in skoraj ni družine, ki ne doživi trenutka, ko otrok pride domov z ušivimi lasmi. Klasičnim ukrepom za odpravo uši, kot sta predvsem umivanje s šamponom proti ušem in posipavanje las s praškom proti ušem, kar so v bistvu kemični strupi, je priskočil na pomoč nov izdelek - elektronski glavniki Robi kid.

Naprava je že nekaj časa v uporabi v zahodnoevropskih državah in v ZDA, kjer se je izkazala za učinkovito pri odkrivanju in uničevanju uši. Tudi naš Zavod za farmacijo in preizkušanje zdravil je na osnovi dokumentacije o laboratorijskih in kliničnih testiranjih ter certifikatih o kvaliteti proizvoda registriral aparat kot pomožno zdravilno sredstvo. Robi kid so izdelali v podjetju Me-pro Epilady, pri nas pa ga razpečuje Faresta iz Ljubljane (tel.061/38-61-551). Naprava sicer ne odpravlja gnid, jih pa delno mehansko izčisti. Njena prednost je v tem, da deluje brez kemičnih sredstev, ki lahko dražijo kožo in puščajo druge neugodne posledice. Deluje tako, da pri česanju zazna uš na lasu in jo s šibkim električnim sunkom uniči ter tako prepreči, da bi dosegla spolno zrelost in se namnožila. Pri redni uporabi zanesljivo odpravi ušivost v 14 dneh. Za ljudi je uporaba elektronskega glavnika povsem neškodljiva. Ker je proizvod trajen in ga lahko uporablja vsa družina tudi za ugotavljanje, ali je lasišče čisto in brez uši, lahko postane nepogrešljiv družinski glavniki.

DOMAČE TRNJE

- Varuh človekovih pravic bi moral biti astronom - pravica je še vedno "v oblakih".
- Propaganda za zbiranje certifikatov postaja podobna predvolilni kampanji.
- Sodeč po dogodkih bi se lahko ustanovila "stranka pretepenih poslancev".
- "Pasji dnevi" niso ovira za hladne medčloveške odnose.
- Boj se volka, ki pred volitvami oponaša ovca!
- Volilni golaži so čedalje bolj začinjani z lažjo.
- Politična neodgovornost in aids sta si podobna - sta neozdravljiva.
- Po zaslugi lokalne samouprave je zopet zaživel lik Butalcev.
- Morda nam Italija ovira vstop v Evropo - zaradi konkurence v mafijski politiki.

MARJAN BRADAC

Dr. Nikolič odšel v pokoj

nikov peš ali z vozom, ker so vasi povezovale le peš poti in kolovozi. Danes pa se pride v vsako vas z avtom, saj so ceste asfaltirali, kar je gotovo tudi Stankova zasluga. On pa se skromno brani hvale in pravi, da so za vse, kar je bilo v zadnjih desetletjih na tem območju zgrajenega, zaslužni pridni domačini, saj so na leto opravili do 10.000 prostovoljnih delovnih ur.

Tako so zgradili zdravstveno postajo v Osilnici, tv pretvornik, ceste, vodovode, proizvodne obrate, večnamensko stavbo, mostove itd. Za vse to je bil glavni pobudnik prav on, kot je tudi za nadaljevanje gradnje cestnih povezav v zgornjem delu Kolpske doline, se pravi na slovenskem bregu Čabranke, kar se bo nadaljevalo zdaj, ko je on upokojen, ko ni več predsednik KS Osilnica, ko ni več delegat občinske skupščine Kočevje itd.

Ko so stare žene, za katere je skrbel in jim je bil pripravljen pomagati vedno in ob vsakem času, zvedele, da je njihov doktor upokojen, so nekatere jokale in dr. Stanko je zajokal z njimi. Z njegovim odhodom v pokoj se je namreč občutno poslabšala zdravstvena oskrba ljudi, saj ni več stalnega zdravnika, dobre oskrbe z zdravili itd., ampak prihaja zdravnik le enkrat na teden, po zdravila pa je treba v Kočevje itd.

Preprosti ljudje, stari, bolni, žalujejo za svojim doktorjem, ki je bil rojen pred dobrimi 60 leti neke na meji med Srbijo in Bosno, kjer je najprej pasel ovce, nato bil delavec, pridnostjo in študijem pa je postal zdravnik neke na severozahodu Balkana, kjer imajo demokracijo in bi radi v Evropo, ta pa jih ne sprejme.

Doktor Stanko pa pravi: "Za upokojitev se nisem odločil po svoji volji. Vem, da bi ljudem na tem območju lahko še veliko pomagal tako na področju zdravstva kot na drugih področjih. Tu imam hišo, zdaj bom pomagal ljudem, kolikor bom pač mogel in smel, predvsem pa še kot predsednik Turistično-sportnega društva Kostel in predsednik Obkolpske turistične zveze.

J. PRIMC

PTT naročnina

Veliki telefonirajo na račun majhnih

S sedanjim načinom obračunavanja in pobiranja naročnine ter stroškov za uporabo telefona se ne strinjamo tisti uporabniki telefona, ki kličejo najmanj, pa vendar moramo plačati enako višino naročnine kot največji porabniki. Od strani PTT organizacije doslej še nihče ni ustrezno pojasnil te nepravilnosti.

Zelim opozoriti na dejstvo, da veliki porabniki telefona pri sedanjem obračunu telefonirajo v veliki meri na račun majhnih. Ni pošteno, da plača upokojenec, ki uporabi telefon nekajkrat mesečno, enako naročnino kot nekdo, ki porabi več tisoč impulzov. PTT ne bi smela enako obravnavati tako različnih uporabnikov. Seveda ne trdim, da bi se moral skupni priliv od telefona zmanjšati, pač pa je sedanja naročnina nerazumno visoka v primerjavi s ceno impulza. Rešitev je tako očitna: naj več plača tisti, ki več telefonira, pa se bosta dvignila tako racionalna uporaba telefona kot kultura pogovorov.

FRANCI SAJE

PREDPRAZNIČNI ŽIVŽAV V KOČEVSKI REKI

Za letošnji predpraznični otroški živžav v Kočevski Reki so poskrbele tamkajšnje učiteljice osnovne šole in vzgojiteljice vzgojno-varstvenega zavoda. V drugi polovici decembra je bilo na sporedu vsak dan kaj zanimivega. Otroci (skupaj s starši) so si ogledali različne igrice, lutkovne in filmske predstave in ostale prireditve v okviru praznovanja dedka Mrza. Tudi na rajanje z ansamblom Biseri niso pozabili. Za izvedbo tako zanimivega in pestrega programa gre vse-kakor zahvala tamkajšnjim učiteljicam in vzgojiteljicam, še posebej pa sta se izkazali Krajevna skupnost Kočevska Reka in podjetje Snežnik, ki sta vse omenjene aktivnosti finančno podprli. Učiteljice, vzgojiteljice in seveda najbolj otroci se obema pokroviteljema za pomoč iskreno zahvaljujejo.

I. S.

Milan Košmerl

Še ni minil dober mesec, odkar smo Milana spremljali ob volilni kampanji, ko je poln zanosa razlagal svojo vizijo kot kandidat za svetnika in potoškega župana. Nihče si tedaj ni mogel misliti, da ga danes, po dobrem mesecu, ne bo več med nami. Ob množici domačinov, znancev, sodelavcev, društvenih prijateljev in ob užalostenih svojcih so ga v sredo, 28. decembra, položili k večnemu počitku.

Milan je bil rojen 1. maja 1955 v Retjah v Loškem potoku. Kot gradbeni tehnik je bil vodja gradbišča pri GP Grosuplje in je tako večji del svoje življenja prebil izven rojstnega kraja, kamor pa je vsaj ob vikendih redno vračal k staršem, bratu, sestri in k svojim prijateljem. Bil je selektor nogometarjev, sodeloval je pri gasilcih in bil planinec in aktiven član planskega društva Saturnus.

Pretekli dve leti se je aktivno udeleževal tudi političnega življenja. Bil je ustanovni član krajevnega odbora SDSS in njen prvi predsednik. Ambiciozni načrti v stranki so mu dajali vedno novih moči za snovanje bolj-šega jutrišnjega dne tudi pri ustanavljanju nove občine Loški potok. Življenjsko vizijo, porojeno iz ljubezni do rojstnega kraja mu je 26. decembra pretrgala prerana smrt. Naj mu bo lahka potoška zemlja.

A. K.

Štorklja ni odletela v Afriko

Andrej Hudoklin rešil skoraj zmrznjeno štorkljo - Poziv dobrim ljudem

DOLENJSKE TOPLICE - Doslej je veljalo, da bela štorklja v Sloveniji gnezdi le v Prekmurju, kjer je ta lepa ptica, ki ji pripisujejo skrb za rodnost, postala najbolj znan simbol te naše pokrajine. V zadnjih 10 letih pa štorkljo opazujejo tudi na Dolenskem. Resnje se z opazovanjem štorkelj in ptic nasploh v naših krajih ukvarja Andrej Hudoklin, konservator za naravno dediščino na novomeškem Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine.

"Zadnjih 10 let je bela štorklja stalna gnezdilka v naših krajih, lahko bi rekli v širši okolici Krakovskega gozda. V lanskem letu smo našli 10 gnezd, eno od teh v Beli krajini. In v teh 10 gnezdih se je izvalilo 15 mladičev," pripoveduje Hudoklin. Rekordno pa je bilo leto 1993, ko so našli kar 22 mladih "dolenjskih" štorkelj. Naseljenost štorkelj v naših krajih postaja stalna, kar je dobro znamenje. Štorklje so ogrožena vrsta, ker se nase-ljujejo pri nas, pomeni, da je narava pri nas še dovolj ohranjena.

Seveda so štorklje ptice selivke, in to zelo natančne. Po svoji ne-motljivi notranji uri ali, bolje rečeno, koledarju priletijo v naše kraje vsako leto točno 31. marca. Najprej priletijo samci, ki se stepejo za gnezda, za njimi pa "na go-tovo" samice. Konec avgusta ali v začetku septembra pa se zberejo v jate in odletijo, največ v južno Afriko. "Štorklje in ptice nasploh jeseni ne odletijo v toplejše kraje

zaradi mraza, ampak zato, ker bi jim pri nas pozimi zmanjkalo hrane," razlaga poznavalec. Včasih pa se kateri "zalomi".

Tako je Hudoklin, ki se v službo v Novo mesto vozi iz Dolenskih Toplic, od lanskega oktobra opazoval dve štorklji ob Krki med Novim mestom Vavto vasjo. "Štorklji - domnevam, da gre za par - sta se večkrat potikali s sivimi čapljami po travnikih ob Krki, prenočevali pa sta na stehi silosa v Jurki vasi. Gre za odrasla primerka, verjetno za drugoletni štorklji." O tem, zakaj ti dve nista odleteli na jug, je

moč samo ugibati. Vsekakor ju je sneg presenetil v naših krajih.

In eno od teh štorkelj je Hudoklin v soboto, 24. decembra, našel skoraj zmrznjeno pri silosu v Jurki vasi. Štorkljo je odnesel domov v Dolenske Toplice in jo "nastnil" v kurniku. "Sprva je kazalo, da plašna ptica ne bo preživela, bila je v pravem šoku, potem pa je le začela jesti in si opomogla," pravi. Hrani jo v glavnem s sardelami, sicer pa štorklje niso izbirne in pojedjo ostanke iz kuhinje, rade imajo drobovino. "Posvetoval sem se s strokovnjaki in nismo se še odločili, kaj bomo s to štorkljo. Morda jo bomo odpeljali v sečoveljske soline, ki so znano preletno mesto za številne ptice in kjer bi lahko prebila zimo. Morda pa bo kar celo zimo ostala pri nas, a se bojimo, da bi se v kurniku in ob dobri hrani preveč zredila, kar gotovo ne bi bilo dobro za njene letalne sposobnosti."

Drugo štorkljo iz tega para so menda ljudje videli na gradbišču v tovarni Krka. Hudoklin poziva vse, ki bi to štorkljo videli, naj ji prinesejo hrano (ribe, hrenovke, drobovino, kuhinjske ostanke) in ga obvestijo na Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine, tel. 322-019. "Naši ljudje imajo lep odnos do ptic, naj to pokažejo tudi do štorkelj, ki so povsod simbol lepega sožitja med človekom in pticami. Velja, da štorklja s svojim gnezdenjem počasti le dobre ljudi."

A. BARTELJ

100.054 vpisanih certifikatov do 31. decembra.

Nacionalna finančna družba potrjena z zaupanjem. Vpis samo še do 17. januarja.

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 5. I.

SLOVENIJA 1
10.15 - 0.10 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
10.40 TEDENSKI IZBOR
10.40 JELENČEK
11.10 VELIKE KNJIGE, amer. izobraž. nadalj., 3/6
11.40 LOJTRCA DOMAČIH
13.00 POROČILA
15.00 UJETI NA VLAKU, ponovitev angl. drame
16.20 SLOVENSKI UTRINKI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM ŽIV ŽAV
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrice
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 GOZDARSKA HIŠA FALKENAU, nemška nadalj., 7/13
21.00 TEDNIK
22.00 DNEVNIK 3, TEMA DNEVA, VREME, ŠPORT
22.30 POSLOVNA BORZA
22.45 SOVA
VEČER SANJAČ, amer. naniz., 1/27
23.15 SEVERNA OBZORJA, amer. naniz., 1/34

SLOVENIJA 2

12.35 - 0.50 Teletekst
12.45 Video strani - 13.00 Euronews - 15.15 Kinoteka: Ciklus filmov Katherine Hepburn: Pot na odrske deske (amer. film, ČB) - 16.40 Tedenki izbor: V vrtincu - 17.25 Sova (ponovitev): Grace na udaru (amer. naniz., 21/22); 17.55 Kdo odloča (zadnji del angl. nadalj.) - 18.45 Ze veste - 19.10 Podarim-dobim - 19.20 Tok, tok (kontaktna oddaja za mladostnike) - 20.05 Večerni gost: Prof. dr. Breda Pogorelec - 21.05 Umetniški večer: Deset velikih pisateljev: Joseph Conrad (angl. naniz., 2/10); 22.05 Vrhunci Montparnassa (franc. dok. nadalj., 9/13) - 23.00 Stoletnici filma naproti - I. Bergman: Sramota (švedski film, ČB)

KANAL A

7.00 Video strani - 12.05 Na velikem platnu - 12.25 Luč svetlobe (ponovitev 333. dela amer. nadalj.) - 13.15 Novoletne čestitke - 13.20 Tržska novoletna ponudba - 13.25 Ameriški deset (glasbena oddaja) - 14.00 CMT - 15.35 Na velikem platnu - 15.55 Ulica rumene nevarnosti (ponovitev 13. dela angl. naniz.) - 16.55 Album show (ponovitev glasbene oddaje) - 17.45 Video igricalna (oddaja o računalniških igrich) - 18.15 Benny Hill (ponovitev 18. dela angl. naniz.) - 18.45 TV bazar - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (334. del amer. nadalj.) - 20.00 Magnetoskop (glasbena oddaja) - 20.40 Pred poroto (24. del amer. naniz.) - 21.10 Poročila - 21.30 Do konca sveta - 0.35 Na velikem platnu

HTV 1

7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.35 Program za otroke in mladino - 15.30 Program za otroke in mladino - 16.30 Poročila - 16.40 Z jadrni okoli sveta (potopis) - 17.10 Cena denarja - 17.45 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, sport, vreme - 20.10 Kvizkoteka - 21.30 Kulturna krajina - 22.30 TV razstava - 22.40 Slika na sliko - 23.20 Moč denarja - 23.30 Volk pred vrati (franc.-danski film) - 1.00 Poročila - 1.05 Sanje brez mej

HTV 2

17.10 Video strani - 17.25 TV koledar - 17.35 Serijski film - 18.25 Ameriški Cezar (dok. serija) - 19.30 Dnevnik, sport, vreme - 20.10 Narava (dok. serija) - 21.05 Jeeves in Wooster (humor. serija, 2/11) - 22.00 Serijski film - 22.50 HR TOP 20

PETEK, 6. I.

SLOVENIJA 1

9.45 - 1.40 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.30 TEDENSKI IZBOR
10.30 RAKUNI, amer. risana naniz., 9/12
10.55 ROKA ROCKA
11.45 ONSTRAN MOJEGA OKNA, kanadska poljudnoznan. oddaja
12.35 ZE VESTE
13.00 POROČILA
14.05 FILM TEDNA: MOŠKI IN ŽENSKA, ponovitev franc. filma
15.45 KAM VODIJO NAŠE STEZICE
16.45 PODARIM - DOBIM, ponovitev
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 HUGO, TV igrice
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 KONCERT DITKE HABERL
21.15 TURISTIČNA ODDAJA
22.30 PRELUDIJ POLETJU, TV balet
22.00 DNEVNIK 3, TEMA DNEVA, VREME, ŠPORT
22.35 SOVA
DAVOV SVET, amer. naniz., 10/24
23.00 SEVERNA OBZORJA, amer. naniz., 2/34
23.50 ZVEZA ZA ROPE, avstral.-jap. film

SLOVENIJA 2

12.15 - 1.25 Teletekst
12.30 Video strani - 12.55 Smučarski skoki - 16.40 Tedenki izbor: Razjarnikovi v prometu (TV nadalj., 7/10); 17.05 Nor na reklame (11. oddaja) - 17.30 Sova (ponovitev): Večen sanjač (amer. naniz., 1/27); 18.00 Severna obzorja (amer. naniz., 1/34) - 18.45 Znanje za znanje - 19.10 Podarim-dobim - 19.20 Poglej me! - 20.05 Queen (amer. nadalj., 2/6) - 20.50 Ali ljudje lahko nehajo piti? (amer. dok. oddaja) - 21.45 Obiski - 22.45 Gala večer za Placida Dominga

KANAL A

12.05 Na velikem platnu - 12.25 Luč svetlobe (ponovitev 334. dela amer. nadalj.) - 13.25 Magnetoskop (ponovitev) - 14.10 CMT - 15.55 Na velikem platnu - 16.15 Pred poroto (ponovitev 24. dela amer. naniz.) - 16.45 Do konca sveta (ponovitev filma) - 18.45 TV bazar - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (335. del am. nadalj.) - 20.00 Pozitiv + (glasbena oddaja) - 20.30 Na vodnih poteh ZDA - Prekop Tennessee (dok. naniz.) - 21.30 Poročila - 21.40 Teden na borzi - 22.00 Dvojno Veronikino življenje (franc. film) - 23.35 Album show (glasbena oddaja) - 0.30 Erotični film

HTV 1

7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.35 Program za otroke in mladino - 15.30 Program za otroke in mladino - 16.30 Poročila - 16.40 Angleščina - 17.10 Hrvaška kulturna dediščina - 17.45 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, sport, vreme - 20.10 Usode (dok. oddaja) - 21.00 Dobri ljudje - 22.30 Slika na sliko - 23.10 Amer. film - 0.40 Poročila - 0.45 Sanje brez mej

HTV 2

12.45 TV koledar - 12.55 Smučarski skoki - 16.00 Film - 17.40 Serijski film - 18.30 Portret Nikša Barze - 19.30 Dnevnik, sport, vreme - 20.10 Me je kdo iskal? (zabavnoglasbena oddaja) - 20.55 Sto let filma: Snemanje filma V vrtincu (amer. dok. film); Film-video-film

SOBOTA, 7. I.

SLOVENIJA 1

7.45 - 1.00 TELETEKST
8.00 VIDEO STRANI
8.25 TEDENSKI IZBOR: 8.25 RADOVEDNI TAČEK
8.40 MOJA ENCIKLOPEDIJA ŽIVALI: LEV
8.55 LAŽNIVI KLJUKEC, gledal. predstava SLG Celje, 1/6
9.05 MALE SIVE CELICE
9.55 TOK, TOK
10.40 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.10 METUZALEM, kanadski film
13.00 POROČILA
13.05 VEČERNI GOST: PROF. DR. BREDA POGORELEC, ponovitev
14.45 TEDENSKI IZBOR
14.45 TEDNIK, ponovitev
15.40 KONCERT DITKE HABERL
16.45 PODARIM-DOBIM, ponovitev
17.00 DNEVNIK 1
17.10 DINGO INURA, angl. poljudnoznan. oddaja
18.00 RPL - STUDIO LUWIGANA
18.45 HUGO, TV igrice
19.05 RISANKA
19.17 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.50 UTRIP
21.10 POTNI LIST ZA FRANCJO, angl. pustolovski kviz
21.05 ZA TV KAMERO
21.20 NA ŠTIRIH KOLESIH, amer. dok. nadalj., 1/12
21.50 OZARE
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.30 SOVA
SEVERNA OBZORJA, amer. naniz., 3/34
23.15 ORLANDO, angl. film

SLOVENIJA 2

7.35 - 2.05 Teletekst
7.50 Video strani - 8.00 Euronews - 11.15 Supervetlesalom (ž) - 13.30 Tedenki izbor: Človek in glasba; 14.25 Gozdarska hiša Falkenau (nemška nadalj., 7/13); 15.15 Turistična oddaja - 15.30 Sova (ponovitev): Davov svet (amer. naniz., 10/24); 16.00 Severna obzorja (amer. naniz., 2/34) - 16.45 Ansambel Franca Miheliča - 17.30 Športna sobota: košarka NBA - 18.30 Alpe-Donava-Jadran - 19.00 Podarim-dobim - 19.05 Karaoke (razvedrila oddaja) - 20.10 V vrtincu (amer. film) - 23.40 Sobotna noč: Novice iz sveta zabave; Tribute to Elvis Aaron Presley; Glasbena lestvica

KANAL A

7.00 Video strani - 9.05 CMT - 10.00 Teden na borzi (ponovitev) - 10.10 Kino, kino, kino (ponovitev oddaje o filmu) - 11.10 Dance session (ponovitev oddaje o plesu) - 11.45 Živeti danes (ponovitev dok. oddaje) - 17.25 Splošna praksa (ponovitev 2. dela avstral. naniz.) - 18.25 Dvojno Veronikino življenje (ponovitev filma) - 20.00 Vreme - 20.05 Živeti danes (dok. oddaja) - 20.35 Splošna praksa (3. del avstral. naniz.) - 21.35 Ameriški deset (glasbena oddaja) - 22.00 Umazani vikend (amer. film) - 23.40 Krik (ponovitev oddaje o stilu) - 0.15 CMT

HTV 1

8.40 TV spored - 8.45 TV koledar - 8.55 Poročila - 9.00 Dobro jutro - 10.30 Program za otroke in mladino - 14.15 Ponovitev - 15.00 Prizma (multinacionalni program) - 15.45 Poročila - 15.55 Bony (serijski film) - 16.45 Turbo Limach show - 18.00 Televizija o televiziji - 18.30 Prisrčno vaši (dok. oddaja) - 19.15 Na začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik, sport, vreme - 20.10 Lažna istovetnost (amer. film) - 21.50 Koncert Josipe Lisac - 23.05 Slika na sliko - 23.45 Poročila - 23.50 Sanje brez mej

HTV 2

17.40 TV koledar - 17.50 Kulturna krajina - 18.50 V avtobusu (humor. serija) - 19.30 Dnevnik, sport, vreme - 20.10 KYTV (humor. serija) - 20.40 CRO pop rock - 21.30 Latinica - 22.30 Športna sobota - 22.45 Nočna izmena: Življenje na severu; Mr. Bean (humor. serija); Nora hiša (amer. film)

NEDELJA, 8. I.

SLOVENIJA 1

8.45 - 0.40 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.25 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ŽAV, ponovitev
10.15 ARABELA, ponovitev češke nadalj., 13/13

10.40 VRTILJAK, ponovitev mehiške nadalj., 13/28
11.05 DOMAČE OBRTI - NA SLOVENS-KEM: MEDIČARJI IN SVEČARJI
11.30 OBZORJE DUHA
12.00 SLOVENSKI LJUDSKI PLESI: GORENJSKA

13.00 POROČILA
13.05 QUEEN, ponovitev amer. nadalj., 2/6
14.20 PLES NA VODI, amer. film
16.00 MAJSKI CVETOVI, angl. naniz., 9/13
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PO DOMAČE
18.55 HUGO, TV igrice
19.05 RISANKA
19.18 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.50 ZRCALO TEDNA
20.10 NOVOLETNI SUPER 3 X 3, prenos
21.55 ŠČEPEC ŠIRNEGA SVETA, ponovitev angl. dok. nadalj., 6/13

22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
BALZAC: ČLOVEŠKA KOMEDIJA, franc. naniz., 2/7

SLOVENIJA 2

Opomba: Haus: svet. pokal v alpskem smučanju - slalom (m): 1. tek ob 9.25, 2. tek ob 12.00; slalom (ž): 1. tek ob 10.10, 2. tek ob 12.50
7.50 Videostrani - 8.00 Euronews - 11.50 Sova (ponovitev): Severna obzorja (amer. naniz., 3/34) - 13.40 Gala večer za Placida Dominga (ponovitev) - 16.05 Potni list za Francijo (ponovitev) - 19.15 Podarim-dobim - 19.30 Dnevnik 2, vreme, sport - 19.50 Zrcalo tedna - 20.10 Moški in ženska 20 let pozneje (amer. film) - 22.00 Biblija - 22.30 Športni pregled

KANAL A

9.05 Trije mušketirji (risani film) - 10.00 Video igricalna (oddaja o računalniških igrich) - 10.30 Male živali - 11.00 Splošna praksa (ponovitev 3. dela avstral. naniz.) - 12.00 Helena - 17.05 Vse to je ljubezen (glasbena oddaja) - 20.00 Vreme - 20.05 Tropska vročica III (9. del am. naniz.) - 21.00 Kino, kino, kino (oddaja o filmu) - 22.00 JFK - Nemirna mladost (1. del amer. filma) - 23.30 Vreme - 23.40 CMT

HTV 1

8.45 TV spored - 8.50 TV koledar - 9.00 Poročila - 9.05 Risani film - 11.00 Poročila - 11.05 Malavizija - 13.00 Oddaja ljudske glasbe in običajev - 13.30 Mir in dobro - 14.00 Duhovni klic - 14.05 Poročila - 14.10 Plodovi zemlje - 15.00 Alpe-Donava-Jadran - 15.30 Opera Box - 16.00 Zlato Bogote (dok. film) - 16.45 Živalski svet (dok. serija) - 17.15 Poročila - 17.20 Rio Diablo (amer. film) - 18.50 Risana serija - 19.15 TV fortuna - 19.30 Dnevnik, sport, vreme - 20.10 Sedma noč - 21.55 Po vrtincu (serijski film) - 22.45 Slika na sliko - 23.25 Sport - 23.45 Poročila - 23.50 Sanje brez mej

HTV 2

15.25 TV koledar - 15.35 Narava - 16.25 CRO pop rock - 17.10 Košarka NBA, pregled - 17.45 Jadranje - 18.15 Super Hero - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik, sport, vreme - 20.10 Črno-belo v barvi: Vrnitev pink panterja (angl. film); Leteči cirkus Montyja Pythona (humor. serija)

PONEDELJEK, 9. I.

SLOVENIJA 1

7.45 - 24.00 TELETEKST
8.00 VIDEO STRANI
8.35 OTROŠKI PROGRAM
8.35 SKRIVNOST VASI VILA U, španska nadalj., 6/6
9.05 TEDENSKI IZBOR
V VRTINCU, amer. film
12.35 ZNANJE ZA ZNANJE

13.00 POROČILA
13.05 ŠPORTNI PREGLED, ponovitev
14.00 TEDENSKI IZBOR
UMETNIŠKI VEČER
15.00 VRHUNCI MONTAPARNASSA, 9. del franc. dok. nadalj.
15.50 OBZORJA DUHA
16.20 DOBER DAN, KOROSKA
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ABC - ITD., TV igrice
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 MIDDLEMARCH, angl. nadalj., 7/7
21.00 MADE IN SLOVENIA
22.00 DNEVNIK 3, TEMA DNEVA, VREME, ŠPORT
22.35 SOVA
MURPHY BROWN, 3. epizoda amer. naniz.
SEVERNA OBZORJA, amer. naniz., 3/34

SLOVENIJA 2

12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 14.05 Tedenki izbor: Utrip; Zrcalo tedna; Novoletni super 3x3; 16.15 Poglej me! - 17.00 Sova (ponovitev): Človeška komedija (franc. naniz., 2/7) - 18.45 Izziv (poslovna oddaja, 1. del) - 19.10 Podarim-dobim - 19.15 Sedma steza - 20.05 Pro et contra - 20.55 Živeti in umreti na Porterhousu (angl. nadalj., 3/4) - 21.45 Studio City - 23.00 Brane Rončel izza odra

KANAL A

12.05 Na velikem platnu - 12.25 Luč svetlobe (ponovitev 335. dela) - 13.15 Helena (ponovitev) - 14.00 Pozitiv + (ponovitev) - 14.35 CMT - 15.55 Na velikem platnu - 16.15 JFK - Nemirna mladost (ponovitev 1. dela filma) - 17.45 Tropska vročica III (ponovitev 9. dela amer. naniz.) - 18.45 TV bazar - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (336. del am. nadalj.) - 20.00 Alica v glasbeni deželi (kontaktna glas. oddaja) - 20.40 Dežurna lekarna (7. del španske humor. naniz.) - 21.10 Poročila - 21.20 JFK - Nemirna mladost (2. del amer. filma) - 22.50 Ameriških deset (glasb. oddaja) - 23.25 Na velikem platnu - 23.50 CMT

HTV 1

7.40 TV program - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Zimski šolski program - 11.35 Narnijske kronike (serija za otroke) - 12.00 Poročila - 12.05 Imperatriz (serijski film) - 12.50 Cimarron (amer. film) - 15.15 TV razstava - 15.30 Program za

otroke in mladino - 16.30 Poročila - 16.40 Učimo se o Hrvaški - 17.10 Govorimo o zdravju - 17.45 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, sport, vreme - 20.10 Vukovar se vrača domov (dramska serija, 2/4) - 21.05 Hrvaška in svet - 21.55 Obnova Hrvaške - 22.30 Slika na sliko - 23.10 Oddaja resne glasbe - 0.05 Poročila - 0.10 Sanje brez meja

HTV 2

17.45 Videostrani - 17.55 TV program - 18.00 TV koledar - 18.10 Povrnitvi (serijski film, 41/42) - 18.55 Stan in Olio (humor. serija) - 19.30 Dnevnik, sport, vreme - 20.10 Arena (oddaja o sportu) - 21.15 Murphy Brown (humor. serija) - 21.45 Serijski film - 22.40 Serijski film

TOREK, 10. I.

SLOVENIJA 1

9.45 - 0.10 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.20 OTROŠKI PROGRAM
10.45 TEDENSKI IZBOR
MOŠKI IN ŽENSKA 20 LET POZNEJE, amer. film
12.35 IZZIV, poslovna oddaja, 1. del
13.00 POROČILA
13.05 SEDMA STEZA, ponovitev
14.05 SOBOTNA NOČ, ponovitev
16.15 MOSTOVI
16.45 PODARIM-DOBIM
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 LINGO, TV igrice
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.50 RAZJARNIKOVI V PROMETU, TV nadalj., 8/10

20.30 NOR NA REKLAME: PODOBA, 12. oddaja
OSMI DAN
21.00 DNEVNIK 3, TEMA DNEVA, VREME, ŠPORT
22.30 POSLOVNA BORZA
22.45 SOVA
Z ENO NOGO V GROBU, angl. naniz., 5/12
SEVERNA OBZORJA, amer. naniz., 5/34

SLOVENIJA 2

12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 16.30 Tedenki izbor: Karaoke - 17.30 Sova (ponovitev): Murphy Brown (amer. naniz., 3/23); 18.00 Severna obzorja (amer. naniz., 4/34) - 18.45 Iz življenja za življenje - 19.10 Podarim-dobim - 19.15 Videošpon - 20.05 V zanki bolečine (1/2) - 20.40 Tnovcov grad - 21.00 Roka rocka - 21.50 Hedda Gabler (1. del švedske drame) - 22.50 Svet poroč

KANAL A

7.00 Video strani - 12.00 Spot leta - 12.05 Na velikem platnu - 12.25 Luč svetlobe (ponovitev 336. dela amer. nadalj.) - 13.15 Alica v glasbeni deželi (ponovitev) - 13.55 Video igricalna (oddaja o računalniških igrich) - 14.30 CMT - 15.55 Na velikem platnu - 16.45 Dežurna lekarna (ponovitev 4. dela šp. humor. naniz.) - 17.15 JFK - Nemirna mladost (ponovitev 2. dela filma) - 18.45 TV bazar - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (337. del) - 20.00 Rodeo (glasbena oddaja) - 20.40 Šefinja (2. del amer. nadalj.) - 22.10 Poročila - 22.20 Hitlerjev SS - Podoba zla (1. del filma) - 23.15 Upravljanje (dok. naniz. o managementu) - 23.50 Na velikem platnu - 0.10 CMT

HTV 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Zimski šolski program - 11.35 Program za otroke in mladino - 15.30 Program za otroke in mladino - 16.30 Poročila - 16.40 Pepelka iz Ražanca (dok. oddaja) - 17.10 Besede, besede, besede - 17.45 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, sport, vreme - 20.10 Obnova duha in kama (dok. oddaja) - 21.00 TV parlament - 22.50 Slika na sliko - 23.30 Narava v rokah človeka (dok. serija, 2/6) - 0.00 Poročila - 0.05 Sanje brez meja

HTV 2

17.00 Video strani - 17.10 TV program - 17.15 TV koledar - 17.25 Serijski film - 18.15 Arena (oddaja o sportu) - 19.30 Dnevnik, vreme, sport, - 20.10 2.4 otroka (humor. serija) - 20.40 Serijski film - 21.30 Iskanje pustolovščine (dok. serija, 6/9) - 22.25 Sestre (serijski film, 10/22) - 23.10 Fluid expo

SREDA, 11. I.

SLOVENIJA 1

9.15 - 0.15 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
9.50 TEDENSKI IZBOR
9.50 ZIMSKA TEKMOVANJA, franc. risana serija, 13/28
10.15 ALI LJUDJE LAHKO NEHAJO PITI, amer. dok. oddaja
11.10 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
11.35 ŠČEPEC ŠIRNEGA SVETA, angl. dok. nadalj., 6/13
12.00 NA ŠTIRIH KOLESIH, amer. dok. nadalj., 1/12
12.30 ALPE-DONAVA-JADRAN

13.00 POROČILA
14.55 TEDENSKI IZBOR
14.55 OBISKI
15.55 ŽIVETI IN UMRETI NA PORTER-HOUSA, angl. nadalj., 3/4
16.45 PODARIM - DOBIM, ponovitev
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 RPL - STUDIO LUWIGANA
18.45 PARI, TV igrice
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 FORUM
20.25 FILM TEDNA: LJUBIM DUNAJ, avstrijski film
22.10 DNEVNIK 3, TEMA TEDNA, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
GRACE NA UDARU, amer. naniz., 22/22
SEVERNA OBZORJA, amer. naniz., 6/34

SLOVENIJA 2

12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.10 Zgodbe iz školje - 15.40 Tedenki izbor: Middlemarch (angl. nadalj., 7/7); 16.35 Videošpon - 17.20 Sova (ponovitev): Z eno nogo v grobu (angl. naniz., 5/12); 17.55 Severna obzorja (amer. naniz., 5/34) - 18.40 Velike

knjige (amer. izobraž. nadalj., 4/6) - 19.10 Podarim - dobim - 19.15 V vrtincu - 20.05 Športna sreda: košarka Real Madrid-Smet Olimpija - 21.50 Slovenci v zamejstvu - 22.30 Omizje

KANAL A

7.00 Video strani - 12.05 Na velikem platnu - 12.25 Luč svetlobe (ponovitev 337. dela) - 13.15 Rodeo (ponovitev) - 14.10 CMT - 15.10 Na velikem platnu - 15.30 Male živali (ponovitev oddaje) - 15.50 Upravljanje (ponovitev 12. dela dok. naniz.) - 16.20 Šefinja (ponovitev 2. dela amer. nadalj.) - 17.50 Hitlerjev SS - Podoba zla (ponovitev 1. dela filma) - 18.45 TV bazar - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (338. del) - 20.00 Benny Hill (19. del angl. humor. naniz.) - 20.30 Dance session (oddaja o plesu) - 21.00 Poročila - 21.10 Danyjeve zvezde (vedeževanje v živo) - 22.00 Album show (glasbena oddaja) -

Duhovnost ni beg od življenja

Obstaja splošno prepričanje, da se z duhovnostjo ukvarjajo ljudje, ki se jim v življenju preprosto ne ljubi početi drugih zahtevnejših in resnejših stvari. Pa je to res?

Takšno mnenje je popolnoma upravičeno za tistega, ki gleda na dogajanje od zunaj. Če pa se malo pogledamo v ozadje, se nam pojav pokaže v drugačni luči. Prvo spoznanje je, da smo vsi ljudje romarji na duhovni poti, nihče ni izključen ali pozabljen, le da se vsi s tem zavestno ne ukvarjamo. In prav je tako; od česa bi sicer živeli?

Duhovnost je le ena od dejavnosti, ki jih družba potrebuje, kot potrebuje znanost, tehnologijo, umetnost in industrijo. Duhovnost v najožjem pomenu besede predstavlja temeljni cilj, h kateremu stremi človeštvo kot celota. Duhovnost v tem pomenu besede daje pravo smer - moralni okvir - razvoju družbe, znanosti, tehnologije... Duhovnost ni namenjena odmiku od življenja in tudi ukvarjanje z duhovnostjo ni beg od vsakodnevnih problemov, nasprotno, je zelo temeljito poglobljanje v bistvo problemov in sploh vsega, kar obstaja. To pa zahteva temeljit študij, razumevanje in poglobljanje, ki nas

prilpeli do modrosti, ki jo skriva srce. To ni lahka pot, to je dejanjski pot borbe, nenehnega spreminjanja in preseganja samega sebe. Človek se v življenju razvija in napreduje samo skozi bolečino, napor in odpoved. Pa vendar duhovna pot ni samo trpljenje, je tudi radost, velika radost, ki jo simbolično lahko občutimo, ko sami premagamo težavo ali pa s trudom dosežemo dolgo pričakovani cilj. Radost življenja je radost nad premagovanjem ovir.

Kaj pomeni duhovnost v vsakdanjem življenju in kako si lahko z njo pomagamo, s tem vas bodo v sledečih prispevkih seznanjali sodelavci Centra za duhovno kulturo, ki delujejo v okviru projekta "Gama - šola stabilnega življenja".

BARBARA NOVAK ŠKARJA

DUHOVNA UNIVERZA

Henček povezal Slovence

Ko je Henček z ansamblom pred tremi leti prišel v Avstralijo, je povezal Slovence na Zlati obali

Pravijo, da po sedmih letih pride vsaka skrivnost na dan. Ker smo res na koncu sveta, bom to skrivnost skrajšal na tri leta. Ko je Henček z ansamblom obiskal Avstralijo, je nastopal po vseh slovenskih društvih. Tudi mi Slovenci na Gold Coast (Zlati obali) smo razmišljali, kako bi Henčka povabili tudi k nam, saj smo od najbližjega slovenskega društva oddaljeni 60 do 70 kilometrov.

Hoteli smo videti ansambel, ki smo ga leta in leta poslušali samo s plošč in kaset. Henček ni v ponos le Dolenjski in Sloveniji, ampak tudi nam na Zlati obali. Dvorana je bila nabito polna. Bilo je veliko objemov, solz, pesmi, plesa in spoznavanja, saj se Slovenci med sabo slabo poznajo, čeprav živimo le nekaj hiš narazen.

Hvala torej Henčku, da je prvi združil Slovence na Zlati obali, hkrati pa je bil temelj, da smo ustanovili slovensko društvo v Avstraliji, ki praznuje že tretje leto obstoja. Društvo se imenuje Slovenian Australian Community gold Coast Inc. Ker nam bo občina naredila 6-stezno balinišče in druge prostore, se bomo kmalu preimenovali v nekaj bolj športnega. Danes sodelujemo z vsemi slovenskimi društvi v Avstraliji. Imamo že čez 75 finančnih članov, imeli smo že veliko prireditev pa tudi več obiskov iz Slovenije. Vsem prijateljem in sorodnikom iz Črnomlja, s Senovega in Reštanja poklanjam pesem Beli krajini.

JOŽE JUDNIČ
Avstralija

OGLASNIK

NAJVEČJA TRŽNA IZBIRA ZA NAKUP IN PRODAJO

Elektronska GEO-KATODNA ZAŠČITA proti rjavenju avtomobila

Zaščitite celotno površino svojega avtomobila pred vplivi zime; 10 let garancije, enostavna premontaža.

Prodaja in montaža **SPM** d.o.o.
Vrh 26, Šentjernej, tel: 068/42-361
Iščemo montažerje na vzhodnem delu Slovenije.

SONJA NOVAK

Aškerčeva ul. 7
(Regerške košenice)
68000 Novo mesto
tel./fax: 068/341-134

V sodelovanju z ZAVODOM ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE, Območna enota Novo mesto vam BREZ VAŠEGA PLAČILA nudimo naslednje storitve:

- Ureditev dokumentacije — dovoljenje za pokop
- Prevoz pokojnikov na območju območne enote Novo mesto
- Kakovostne krste s pripadajočo opremo
- Ureditev pokojnikov na domu
- Izkop in zasutje grobne jame
- Uniformirano pogrebno moštvo
- Postavitve odra in žalne dekoracije
- Vse storitve v zvezi z upepelitvijo.

Ob naročilu storitev predložite le zdravstveno izkaznico pokojnika - ce, ostalo uredimo mi.

Naši uslužbenci so vam na voljo non-stop na tel. številkah: 068 341-134 in 0609 623-211

Želite lastni darilni boutique, galerijo in okvirjanje slik?

Prodajamo trgovino na izredni lokaciji — BTC Novo mesto, in to:

- opremo (medeninasto pohištvo, telefonsko linijo s faxom in telefonom) skupaj z blagom (darila, slike, slikarski material...)
- italijansko sodobno kompletno opremo za umetniško opremljanje slik (stroje, letvice, paspartuje...)

Možnost pridobitve kredita. Možnost vpeljevanja v delo naših strokovnjakov za umetniško opremljanje slik. Trgovina je vpeljana, donosna, primerna za družinsko delo, in je na izredni lokaciji (goli prostor je last BTC).
Tel.: (068) 322-339 in 316-135.

Ministrstvo za pravosodje

KAZENSKI POBOLJŠEVALNI DOM DOB PRI MIRNI

objavlja prosta delovna mesta:

1. SVETOVALCA UPRAVNIKA ZA UPRAVNO PRAVNO PODROČJE
2. VZGOJITELJA (2 izvajalca)
3. PSIHOLOGA
4. POOBlašČENE URADNE OSEBE (3 izvajalci)

Pogoji:

k točki 1:

- visoka strokovna izobrazba pravne smeri, strokovni izpit in 5 let delovnih izkušenj;

k točki 2:

- visoka izobrazba penološke, defektološke, pedagoške - smer domska vzgoja in MVO ali druge ustrezne pedagoške ali socialne smeri in 3 leta ustreznih delovnih izkušenj;

k točki 3:

- da imajo visoko izobrazbo psihološke smeri in 3 leta ustreznih delovnih izkušenj. Zaželen je tečaj iz psihoterapije in dodatna znanja iz alkoholologije;

k točki 4:

- srednja (štiriletna) izobrazba penološke ali druge ustrezne smeri; 1 leto delovnih izkušenj, starost do 27 let, moški z odsluženim vojaškim rokom.

Na objavljenih delovnih mestih se šteje zavarovalna doba s povečanjem 12/16 mesecev.

Za sklenitev delovnega razmerja mora kandidat (kandidatka) izpolnjevati še naslednje pogoje: da je zdravstveno sposoben; da ni bil obsojen za kaznivo dejanje, zaradi katerega je neprimeren za opravljanje dela v KPD; da je državljan Republike Slovenije in aktivno obvlada slovenski jezik. Kandidati, ki bodo izpolnjevali pogoje, bodo vabljeni na razgovor in opravljali psihološki preizkus s testiranjem.

Delovno razmerje bo izbrani kandidati sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in poskusnim 3-mesečnim delom.

Za delovno mesto pod 1 nudimo po dogovoru samsko ali družinsko stanovanje.

Pisne prijave z življenjepisom in dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: KAZENSKI POBOLJŠEVALNI DOM DOB PRI MIRNI, 68233 MIRNA.

ŠTIPENDIJE FONDACIJE ANA

V soboto, 17. decembra, se nas je zbralo vseh 12 štipendistov Fundacije Ana iz cele Slovenije. Dobrodelna organizacija je zaživela marca z namenom, da pomaga pri šolanju tistim dijakom, ki so do tega zaradi nizkega socialnega statusa in želje dokončati študij tudi upravičeni. Člani v organizaciji delajo prostovoljno z namenom, da pritegnejo čim več sponzorjev in tudi posameznikov. V Sloveniji je veliko prizadevne mladine, kateri bi bila vaša pomoč več kot le dobrodošla, zato lahko tudi vi pomagate razširiti Fundacijo Ana, da bo dosegla vse prepotrebne dijake. Pomagajte Sloveniji, le tako bo prihodnost takšna, kot bi si jo želeli vi in mi. Tel. št. Fundacije Ana: 061-348-983, WTC, Dunajska 156, Ljubljana.

BERNARDA PLAVEC
štipendistka

indov d.d.

PROIZVODNJA, NOTRANJA IN ZUNANJA TRGOVINA

MALOPRODAJNA TRGOVINA
Ljubljana, Poljanska 95

Tel.: 061-316-143

Nič ni boljšega od domače hrane, sploh če gre za klobase, salame, krvavice in druge podolgovate dobrote. Če ste sam svoj mojster ali imate za soseda mesarja, s pripravo mesnih dobrot res ne bo težav. Kljub temu pa brez pravih izvrstnih CREV, začimb in mesarskega pribora le ne bo šlo. In če k temu dodamo še naše stoletne izkušnje, bo nakup v naši trgovini na Poljanski 95 v Ljubljani več kot užitek.

INDOV Ljubljana
za pravi okus domačih kolin

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 7. januarja, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: od 7. do 19. ure: PC, Ločna
- od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ravgovska 17
- od 7. do 18. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
- od 7. do 18. ure: market Saša, K Roku 33
- od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
- od 7.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel
- od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas
- od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 7. do 19. ure: samopostrežba Azalea, Brunsice
- od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 17. ure: trgovina Brcač, Smolenja vas
- od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas
- od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče
- od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopiče
- od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru
- od 8. do 18. ure: Urška, Uršna sela
- Šentjernej: od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market
- Dolenjske Toplice: od 7. do 17. ure: Mercator

Standard, Rog

V nedeljo, 8. januarja, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: od 8. do 11. ure: Mercator-Standard, Pogača, Glavni trg 22
- od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ravgovska 17
- od 7. do 12. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
- od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33
- od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
- od 8.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel
- od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brunsice
- od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 12. ure: trgovina Brcač, Smolenja vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas
- od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče
- od 8. do 14. ure: trgovina Sabina, Stopiče
- od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru
- od 8. do 12. ure: Urška, Uršna sela

MAVRICA

trgovsko podjetje za barvami
in laki, p.o., Ljubljana, Resljeva c. 1

objavlja
prosto delovno mesto

trgovskega potnika
za področje Dolenjske in Posavja

Pogoji:

V. stopnja ekonomske ali komercialne smeri, 2 leti delovnih izkušenj in lastno osebno vozilo.

Delovno razmerje za navedeno delovno mesto bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in s trimesečnim poskusnim delom.

Kandidati naj pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v osmih dneh po objavi na naslov: MAVRICA, 61000 Ljubljana, Resljeva c. 1, p.p. 231.

Kandidate bomo obvestili v 15 dneh po izbiri.

KRKA, tovarna zdravil, p.o. NOVO MESTO

vabi k sodelovanju

PROFESORJA ANGLEŠKEGA JEZIKA

za delo na področju registracijske dokumentacije — prevajanje strokovnih tekstov v angleški jezik v Sektorju za raziskave in razvoj.

Zaželeno so delovne izkušnje.

Vse, ki izpolnjujejo navedene pogoje, vabimo, da oddajo svojo pisno ponudbo v roku 8 dni od dneva objave v kadrovsko službo KRKE v Novem mestu, Šmarješka cesta 6, kjer dobijo tudi vse ostale informacije.

RADIO
KRKA
106,6 MHz

Radio KRKA

Adamičeva 2, 68000 Novo mesto

Na drugi strani telefona

Ne morem pozabiti, kaj se mi je zgodilo 18. oktobra, ko sem zavrtela tel. št. 83-214. Moški na drugi strani telefonske žice je povedal, da je gospa, ki jo želim trenutno na dvorišču z dvema moškima in ne more k telefonu. Prosila sem ga, naj ji pove, kdo je klical in zakaj, in naj me pokliče čimprej nazaj. Ker se to ni zgodilo, sem še enkrat zavrtela telefon. Oglašil se je isti moški in rekel, da je sedaj gospa v kopalnici, ter zagotovil, da me bo gotovo poklicala. Ni poklicala niti ni prišla po naročeno ne tisti dan ne naslednji, ko se je vse skupaj ponovilo.

Poskusila sem ponovno. Tokrat se je oglašil drug moški in na enako bedast način govoril o gospe in dveh

moških. Ogorčena sem spustila slušalko. Zajela sem sapo in spet poklicala. Oglašila se je ženska in v trajno trčila, da to niso ti in ti, da je pomota, čeprav sem povedala, da je danes in tudi včeraj moški na tej številki trčil nasprotno.

Ker sem bila v stiski s časom in je bilo očito, da prava oseba ni dobila sporočila, sem na informacijah pozvedela za pravo številko iskane gospe in tudi, katera "dobra vila" je na tel. št. 83-214. Kar verjeti ne morem: oseba, ki je dva dni lažno predstavljala iskano osebo, bi morala že zaradi svojega poklica pomagati ljudem, v resnici pa nagaja na tako ne-kulturn način.

M. F.
Straža

100.054 vpisanih certifikatov do 31. decembra.

Nacionalna finančna družba potrjena z zaupanjem. Vpis samo še do 17. januarja.

DOLENJSKA
BANKA

S tradicijo v prihodnost

KOMPAS DESIGN

PROSTOVOLJNA ZDRAVSTVENA ZAVAROVANJA

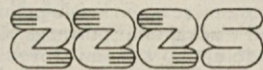
ZDRAVJE nima cene.

Je **BOGASTVO** vsakomur,
ki ravna odgovorno.

Ceno pa ima **ZDRAVLJENJE**
in **STROŠKI** so lahko zelo visoki.

Zato se odločimo
za **ZAVAROVANJE***,
za večjo **KAKOVOST** in
brezskrbno, zdravo **ŽIVLJENJE**.

Zavarujemo bogastvo zdravja.

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE

*Urejen in razvejan sistem prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije zagotavlja pokrivanje stroškov zdravstvenih in drugih storitev za sprejemljivo premijo. Blizu milijon dvesto tisoč zavarovancev je Zavodu že doslej zaupalo in si zavarovalo doplačila za zdravstvene storitve. Sedaj Zavod ponuja še nova zavarovanja, ki bodo tudi potrdila zaupanje zavarovancev. Obiščite nas v najbližji enoti Zavoda. Radi vam bomo pojasnili novosti.

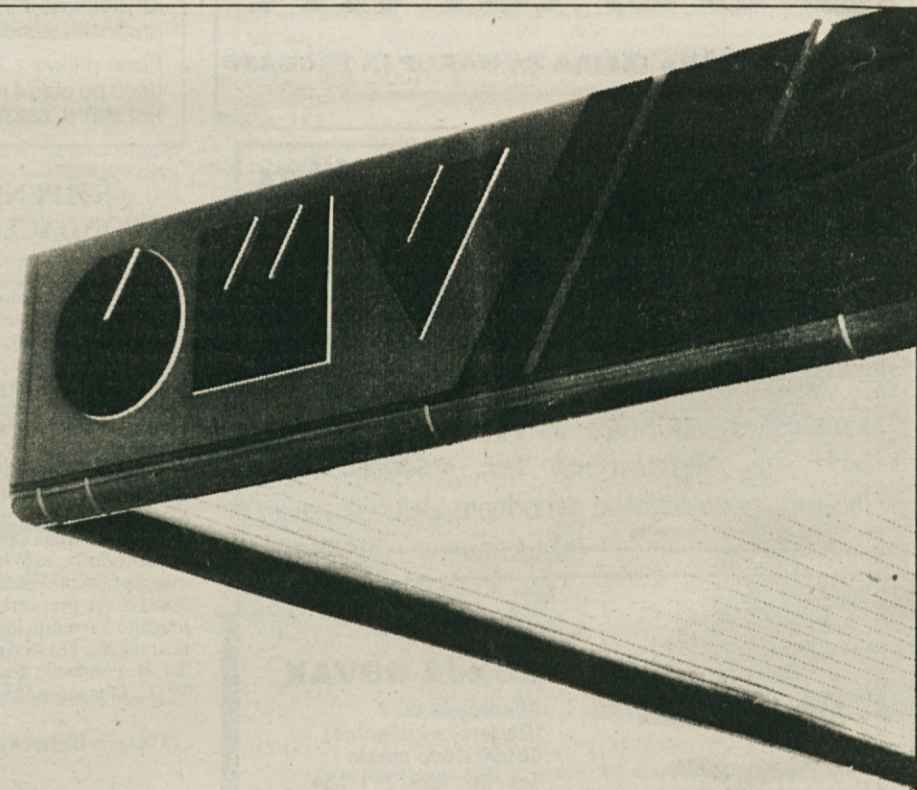
**Nova bencinska črpalka
OMV-ISTRA Koper
tudi v KRŠKEM.
Ponujamo več
kot pričakujete!**

Kje? Na novem najsodobnejšem bencinskem servisu
v KRŠKEM, na Cesti krških žrtev.
Na črpalki imamo mini market z bogato
ponudbo vseh vrst pijač, sladkih prigrizkov,
kozmetičnih izdelkov in drugega.
Osvežitev si lahko privoščite tudi v bifeju na črpalki.

Kako? Črpalka je samopostrežna, opremljena
z najsodobnejšimi črpalnimi stolpiči.
Ob kateremkoli se boste ustavili, boste dobili
primerno gorivo za vašega jeklenega konjička.

Komu? Namenjena je vam, vašemu vozilu in sopotnikom.

Zadovoljni boste, prepričajte se!

◀ **OMV-ISTRA** ▶

**življenju
prijazna
energija**

SKUPINA

ISTRABENZ

PREMO KOPER

... pokrajinski tednik, ki poroča

- o vsem, kar se zgodi z nami na Dolenjskem, Beli krajini, Posavju, na Koroškem in drugod,
- piše preprosto, razumljivo in kratko,
- daje vsem svojim bralcem možnost, da v njem sodelujejo,
- nudi nešteto možnosti za oglaševanje.

68000 Novo mesto
Glavni trg 24
tel.: 068/323-606
fax: 068/322-898
oglasno trženje:
068/323-610

KRI REŠUJE ŽIVLJENJE!

TRANSFUZIJSKI ODDELEK NOVO MESTO
ODVZEM VSAK TOREK IN ČETRTEK
 od 6. ure do 9.30

GOZDNO GOSPODARSTVO
NOVO MESTO

ODKUPUJE

Vse gozdne sortimente iglavcev in listavcev po najugodnejših pogojih.

Plačilo: v 7 dneh po prevzemu.

Strokovno izvajamo tudi vsa dela v gozdovih (sečnja, spravilo, varstvena, gojitvena dela itd.)

Vse informacije dobite na naših poslovnih enotah, in sicer:

Novo mesto	(068) 321-125
Straža	84-527
Podturn	65-690
Črmošnjice	67-426
Črnomelj	51-147
Trebnje	44-069
Komerciala GG NM	321-913

Se priporočamo!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi najine drage sestre

PEPCE
KOŠAK

iz Kostanjevice na Krki

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste nama izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče ter jo spremili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujem nečakoma Tončiju in Iztoku ter njunima ženama Tončki in Malčki za vso pomoč in oporo v teh težkih trenutkih. Zahvala organizaciji ZB Kostanjevica, govornici Dragici, zastavonošem, Gasilskemu društvu Kostanjevica in pevcem za lepo zapete pesmi.

Žalujoča sestra Fani in brat Bogo
Kostanjevica na Krki, 27.12.1994

ZAHVALA

V 89. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, dedek in tast

ALOJZ
ZUPAN

Valantičevo 6, Novo mesto

Zahvala vsem, ki ste pomagali v teh težkih trenutkih in nam stali ob strani. Posebna zahvala p. Luki za lepo opravljen pogrebni obred.

Žalujoči: vsi njegovi

elvod trgovina

trgovina z elektro materialom
 tel. 068/321-076
 tel./fax: 068/324-071

- * električni kabli
- * elektroinstalacijski material
- * bela tehnika
- * rezervni deli
- * gospodinjinski aparati
- * akustika
- * lestenci in svetila
- * telefonija

NOVO * Za nabavljeni elektromaterial organiziramo tudi montažo s 3% prometnim davkom.

UGODNOST * Pri plačilu za gotovino 5% popust za belo tehniko 10-15% popust za lestence

kobra
mobitel

68310 ŠENTJERNEJ, tel.: 068/ 42-118

ADRIATIK

d.o.o.

PRODAJA VOZIL

Smrečnikova 45 (vrtarija)
 Novo mesto
 Tel./fax: 068/324-424
 Mobitel: 0609/612-999

Kredit na 4 leta brez pologa za vsa vozila!

POSEBNA PONUDBA — SUPER CENE

ROVER 111 SL: 1119 ccm, 60 KM
ROVER 216 SLI: kompletna oprema, klima
ROVER 416 SLI: GSI: 1590 ccm, 111 KM, kompletna oprema, klima
ROVER 620 SI: kompletna oprema, klima
ROVER 820 TI: kompletna oprema, klima
Garancija 1 leto po nakupu!

MARUTI

800 CITY STAR
 s katalizatorjem in dodatno opremo
 cena do registracije: **11.390 DEM**

Prodaja:

EMINENT d.o.o.

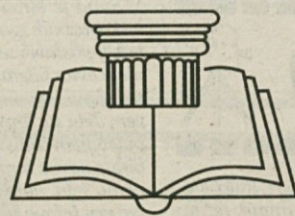
Dol. Kamenca 61, Novo mesto, tel. (068) 323-902

Kandijska 14, Novo mesto, tel. (068) 28-950

Belokranjska 16, Črnomelj, tel. (068) 51-378

Pooblaščen servis in prodaja rezervnih delov
AVTOSERVIS MURN

Ressleva 4, Novo mesto
 tel.: (068) 24-791

SLOVENSKA KNJIGA

Vse znanje v eni knjigi - knjiga za vsako družino

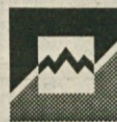
SVETOVNA USPEŠNICA

Izvirnik je pripravilo 180 mednarodno priznanih strokovnjakov, slovensko izdajo pa so dopolnili vrhunski domači strokovnjaki.

Format 26x30 cm, 760 strani, 1500 barvnih ilustracij, izide maja 1995

Priporočamo, da knjigo naročite pri naših zastopnikih.

Zaposlimo zastopnike za predstavitve knjige
na terenu. Pokličite: 061 443 915

DOLENJSKI INVESTICIJSKI SKLAD

Pooblaščen investicijska družba d.d. Novo mesto

Direktor Dolenjskega investicijskega sklada-Pooblaščen investicijske družbe d.d., Novo mesto, Trdinova 2, na temelju statuta družbe, zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje ter zakona o gospodarskih družbah

sklicuje

ustanovno skupščino

Dolenjskega investicijskega sklada - pooblaščen investicijske družbe d.d. Novo mesto
Skupščina bo 6. februarja 1995 ob 9,00 uri v prostorih Dolenjske banke d.d., Novo mesto, Seidlova 3

Dnevni red:

- 1.** Otvoritev skupščine in potrditev dnevnega reda. Predlog sklepa: skupščina potrdi predlagani dnevni red.
- 2.** Izvolitev predsednika in dveh preštevalcev glasov. Predlog sklepa: skupščina potrdi predsednika in preštevalca glasov.
- 3.** Ustanovitveno poročilo in poročilo ustanovitvene revizije. Predlog sklepa: skupščina sprejme ustanovitveno poročilo in poročilo ustanovitvene revizije.
- 4.** Obravnava in sprejem ugotovitvenega sklepa o vpisu in vplačilu delnic. Predlog sklepa: sprejme se ugotovitveni sklep o vpisu in vplačilu delnic.
- 5.** Obravnava in sprejem ugotovitvenega sklepa o pavšalni višini ustanovitvenih stroškov. Predlog sklepa: sprejme se ugotovitveni sklep o pavšalni višini ustanovitvenih stroškov.
- 6.** Obravnava in sprejem ugotovitvenega sklepa o imenovanju članov nadzornega sveta in direktorja Dolenjskega investicijskega sklada-pooblaščen investicijske družbe d.d., Novo mesto. Predlog sklepa: ugotavlja se, da sta imenovana nadzorni svet in direktor.
- 7.** Obravnava in sprejem sklepa o potrditvi statuta s spremembami. Predlog sklepa: potrdi se statut družbe s spremembami.
- 8.** Obravnava in sprejem sklepa o imenovanju finančnega revizorja. Predlog sklepa: imenuje se predlagani finančni revizor.
- 9.** Povečanje osnovnega kapitala družbe. Predlog sklepa: osnovni kapital družbe se poveča skladno s predlogom nadzornega sveta.
- 10.** Vprašanja in pobude delničarjev.

Glasovanje:

Delničarji so z izpolnitvijo lastninske nakaznice in vpisnice pooblastili bodisi Nacionalno finančno družbo ali pa druge pooblaščenice za uresničevanje glasovalne pravice iz vplačanih delnic. Ne glede na navedeno se lahko seje skupščine udeležijo delničarji ali pooblaščen zastopniki, ki svojo udeležbo na skupščini v skladu s točko 8.3. statuta Dolenjskega investicijskega sklada pisno prijavijo družbi vsaj 3 dni pred skupščino. Prijava bo veljavna s predložitvijo kopije veljavne lastninske nakaznice in vpisnice imetnika ali zastopnika, ki je izpolnjena na Dolenjski investicijski sklad d.d., Novo mesto. Udeleženci lahko dvignejo glasovnice, ki so hkrati tudi vstopnice pri glavnem receptorju Dolenjske banke d.d., Novo mesto, Seidlova 3, najmanj 1 uro pred začetkom seje. Gradivo za zasedanje skupščine je na vpogled vsem delničarjem pooblaščen investicijske družbe na sedežu Dolenjskega investicijskega sklada d.d., Novo mesto in na sedežu Nacionalne finančne družbe, Ljubljana, Trdinova 4, od 31. 1. 1995 do 10. 2. 1995 med 10,00 in 12,00 uro.

Drago Rabzelj
 direktor Dolenjskega investicijskega sklada

Maksimiljan Jakopin
 predsednik nadzornega sveta

NACIONALNA FINANČNA DRUŽBA

Pooblaščen družba za upravljanje investicijskih skladov

tedenski koledar

Četrtek, 5. januarja - Simeon
Petek, 6. januarja - Gašper
Sobota, 7. januarja - Zdravko
Nedelja, 8. januarja - Severin
Ponedeljek, 9. januarja - Julijan
Torek, 10. januarja - Gregor
Sreda, 11. januarja - Pavlin

LUNINE MENE

8. januarja - prvi krajec

kino

BREŽICE: 5., 6., 9.1. (ob 20. uri) ter 7. in 8.1. (ob 17. in 20. uri) črna komedija Šund.

film

• ŠUND, komični triler (Pulp Fiction, ZDA, 1994, 140 minut, režija: Quentin Tarantino)

Z besedo šund označujemo trivialno literaturo ali rumeni tisk, v tem primeru pa za naslovom stoji kolaž najlepših klasičnih podob iz povojnih ameriških B - kriminalk. Vendar Šund niti približno ni navaden "rumen krimić", narejen v spomin gangsteriad iz štiridesetih, čeprav v njem mrgoli "dobrih fantov". Ne, to je, zapisano popolnoma brez zadrege in pomislekov, popoln film! Oscenaril ga je Tarantino (pred tem je spisal Pravo stvar in prihajajoča Rojena morilca), nastopajo izključno ultimativni asi (John Travolta, Samuel L. Jackson, Uma Thurman, Harvey Keitel, Bruce Willis, Christopher Walken...), v njem igra zdaj že kultni frenetični in zvrstno hudo sinkretični soundtrack, omenimo le prirêdo Neila Diamonda Girl, You'll be a Woman Soon (prev. p.: Punca, kmalu boš postala ženska), ki so jo Urge Overkill posneli že dve leti nazaj, šele zdaj pa so po zaslugi Tarantina zvezdniki.

kmetijski stroji

TRAKTOR UNIVERZAL 445 U, 500 delovnih ur, in dve breji telici prodam. ☎ 78-527.
3
ČELNO SUŠILNO napravo (ventilator) za seno fi 700/4,5 KW prodam za samo 50.000 SIT. Mirjana Šinkovec, Malkovec 2, ☎ (0608)80-271.
18
TRAKTOR TORPEDO 48, letnik 1986, zelo dobro ohranjen, prodam. ☎ 25-302.
41
ČELNO sušilno napravo za seno Jagodice, fi 700/4,5 KW prodam za samo 50.000 SIT. Šinkovec, Malkovec 2, Tržišče, ☎ (0608)80-271.
41
SILAŽNI KOMBAJN, rotacijsko kosilnico, traktor IMT 560 in tele prodam. Možna menjava. ☎ (0608)82-597.
64
KOSILNICO BCS z vozičkom za 1.000 DEM in traktorsko prikolico za 1.000 DEM prodam. ☎ (068)68-209.
73

kupim

ODKUPEJEMO HLODOVINO smreke, jelke boljše kvalitete. Neto cena je od 10 do 14.000 SIT/m³ s takojšnjim plačilom in lastnim prevozom. Gram d.o.o. ☎ (061) 1323-264, vsak delavnik od 10. do 15. ure ali ☎ (061)311-900.
4
KUPIM večjo ali manjšo garažo, leseno ali iz pocinkane pločevine. Sporočite ceno in velikost. Fotograf Cvetko Tramte, Breč vas 3, Šentjernej. ☎ 30
NEMŠKEGA OVČARJA, starega do 1 leto, kupim. ☎ (0608)41-103.
35
KLETKO za 15 do 20 kokoši kupim. ☎ 76-400.
40
KVALITETNO balirano travno silažo kupim. ☎ 25-816.
52

motorna vozila

R 4 GTL, letnik 1988, prodam. ☎ 78-419, po 16. uri.

DOLENJSKI LIST

IZDAJATEL: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.

UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge), Pavel Perc in Igor Vidmar.

IZHAJA: ob četrtkih. Cena posamezne številke 120 tolarjev; naročnina za 1. polletje 3.000 tolarjev, celoletna naročnina 6.000 tolarjev, upokojenci imajo 10-odstotni popust; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 12.000 tolarjev; za tujino letno 100 DEM oz. druga valuta te vrednosti.

OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase 1.900 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 3.800 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 2.100 tolarjev. Za nenaročnike mali oglas do deset besed 1.000 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 100 tolarjev.

ŽIRO RAČUN: številka 52100-603-30624. Devizni račun številka 52100 620-970-25731-128-4405/9 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212. Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglasi in zahvale 324-006; telefaks (068)322-898.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. davek od prometa proizvodov.

Računalniška priprava časopisnega stavka: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

ČRNOMELJ: 6.1. (ob 20. uri) in 7.1. (ob 18. in 20. uri) ameriška družinska komedija Čudež v 34. ulici. 8.1. (ob 18. in 20. uri) ameriška odštekana satira Predbožična mora.

KOSTANJEVICA: 7.1. (ob 18. in 20. uri) znanstvenofantastični film Tekma s soncem. 8.1. (ob 18. in 20. uri) komedija Trije lopovi in potepin.

METLIKA: 6.1. (ob 20. uri) in 7.1. (ob 18. uri) ameriška odštekana satira Predbožična mora. 8.1. (ob 18. in 20. uri) ameriška družinska komedija Čudež v 34. ulici.

NOVO MESTO: Od 5. do 11.1. (ob 16., 18. in 20. uri) premiera pustolovskega film Beli ocnjak 2.

Šund je omnibus iz treh kronološko razbitih zgodb plus epilog, ki za nazaj postavi vse v svoj pravi čas. V njem avtor filigransko natančno sestavi navidezno nepovezljivo. V prvem delu sta Travolta in Jackson na običajnem šihu malih mafijcev; pobirata davke zaradi nelojalnosti njunemu šefu, nato mora Travolta peljati ven šefovo ženo Thurmanovo. V drugem se osamosvojeni bokser Willis in njegov prevarani šef Rhames rešujeta pred istospolnimi posiljevalci, v zadnji tretjini nastopi Keitel kot "čistilec", profesorja za eliminacijo nenavadnih težav. Nadaljnje spoznavanje intriganthih malenkosti in zlasti epiloga sta zdaj na Vas.

Šund pa je tudi groteska, v kateri so najbolj nemogoči prizori in zapletii vedno prikazani kot nekaj, čemur se lahko narežemo brez občutka, da je naš okus perverzno hladnokrven. Je zelo odkrit film, prava mešanica pop kulture in njenih ikonografij. Lahko zapišemo tudi, da je nasilen, celo brutalen, a duhovit in izviran najmanj v zgodbi in režiji. Po izrazito avtorskem pristopu je to evropski film, ki paradoksalno prihaja direktno iz Hollywooda. Morda gre za največji ameriški film 1994., zaekrat je prejel največ nagrad kritičnih združenj, zelo verjetno se mu bo "zgodil" tudi kakšen oskar.

TOMAŽ BRATOŽ

FIAT UNO 45 S FIRE, 11/90, 37.000 km, zelo dobro ohranjen, prodam. ☎ 27-890.
26

GOLF, letnik 1989, krožne brane, kobilo, vozno, mešana drva in les za ostreje prodam. ☎ 43-752.
31

AX, star 15 mesecev, dodatno opremljen, prva lastnica, in snegolove vseh vrst prodam. ☎ 25-824.
36

GOLF JX D, letnik 1988, bele barve, 87.000 km, registriran do 9/95, lepo ohranjen, prodam za 9600 DEM. ☎ 60-546.
46

TOVORNO VOZILO Zastava, tip 80.10 D, letnik 1985, nosilnost 4200 kg, registrirano do 9/95, prodam. ☎ 42-294.
46

KARAMBOLIRAN R 9 GTD, letnik 1984, prodam. Penco, Dol. Mokro polje 9. LADO KARAVAN, letnik 1991, neregistrirano, prodam. ☎ 42-590.
67

ROVER 114 GTI, letnik 5/93, prodam ali odstopim leasing. ☎ (0609)623-116. 74

KARAMBOLIRAN Golf JGL D, letnik 1984, registriran, ugodno prodam. ☎ 23-529.
75

PRODAJ ALU—PLATIŠČA 15 col z gumami za golfa, passata itd. ☎ 068/25-115 po 16. uri.

obvestila

SPREJEMAMO NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih. Valilnica Senovo, Mio Gunjilac, ☎ (0608) 79-375.

PO UGODNIH CENAH izdelujemo in montiramo žaluzije, rolete ter lamelne zavese. Možnost plačila na več čekov. ☎ 44-662.
62

TESNENJE OKEN in vrat z uvoženimi silikonskimi tesnili prihrani energijo, prepreči hrup in prah! ☎ (068)44-693.
71

posest

HIŠO, delno opremljeno, dajemo v najem najboljšeju ponudniku. 1991. 21-965. I VINOGRAD (11 arov) na Veselici v Met-

liki dam v najem ter 2 ha obdelovalne zemlje. Informacije: Veselič, Tomšičeva 21, Maribor, ☎ (062)222-605.
15

VINOGRAD v Novi gori pri Krškem prodam ali dam v najem. ☎ (0608)89-133.
16

V GABRIJELAH pri Krmelju prodam ali menjam hišo in zemljo. V hiši je voda in elektrika. Dostop z vsakim vozilom. Anica Močnik, Tržišče 38, Tržišče.
25

ZAZIDLJIVO PARCELO, 1200 m², prodam. Do parcele je voda, elektrika, kanalizacija in asfalt. ☎ 316-115, od 8. do 19. ure.
38

NJIVO, 36 a, v k.o. Gabrje prodam. ☎ 85-636.
49

NJIVO in gozd v Trebnjem ugodno prodam. ☎ Uhan, Lukovec 11, Trebnje.
56

prekllici

OPOZARJAM Jožeta Bohteta iz Vinje vasi 27, da kot brat umrlega Ivana Bohteta ne podarja ali prodaja kakršnekoli zemlje komur koli, ker zapuščina za pokojnim Ivanom Bohtetom ni urejena. Prepoved velja tudi za Stanka Bohteta, Mihovo 23. Kdor tega preklica ne bo upošteval, bo sodno preganjan. V svojem imenu in v imenu sina Denisa Bohteta - Marijana Štojs, Breg 23, Novo mesto.
9

prodam

CERTIFIKATE v vrednosti 800.000 SIT prodam za minimalno ceno. ☎ 67-221.
2

ŠTEDILNIK Koppersbusch, psa nemškega ovčarja, starega tri leta, dobrega čuvaja, in barvni TV Kerting, brezhiben, prodam ali vse zamenjam za drva ali meso. ☎ (061)487-168.
6

TRI TONE kvalitete sena prodam. ☎ 65-677, po 16. uri.
7

PRAŠIČA, težkega 200 kg, krmljenega z domačo krmo, prodam. ☎ 83-420.
8

HAFLINGERKO, staro 7 let, brejo 9 mesecev, ujahano, vozno, prodam. ☎ (0608) 62-946.
10

SNEŽNE verige št. 4, nove, nerabljene, ugodno prodam. Prodaj tudi odprti kamini. ☎ 27-373.
11

PET PUJSKOV, težkih po 30 kg, prodam. ☎ 78-367.
12

ŽAGO za drva, elektromotor 4,5 KW, 3 f, list fi 60, prodam. ☎ 51-366 ali 52-304, Jerman.
14

SMUČI in pancerje št. 38 ugodno prodam. ☎ 57-226.
17

BREŽIČNI telefon Spacemaster, manjšega dometa, z interkomom, prodam za 850 DEM. ☎ 85-107.
19

PEČ Koppersbusch s pekačem, skoraj novo, prodam za 50% vrednosti novega. ☎ 65-503.
20

DVA PRAŠIČA, težkega 130 in 150 kg, krmljena z domačo krmo, prodam. ☎ 77-157.
21

NOV ŠTEDILNIK na trda goriva (dve pečici, centralno ogrevanje), prodam. ☎ (0608)32-835.
22

POGRAD, pisalne mize, otroške postelje, masivne mize, omare, prodam. ☎ 68-028.
23

NEMŠKO OVČARJO, staro 9 tednov, ugodno prodam. ☎ 25-367.
27

SATELITSKI SISTEM, nov, z garancijo, sprejem 30 nekodiranih programov, prodam. ☎ 25-390.
28

VINO modro frankinjo in mešano belo (laški rizling, plavec) prodam. ☎ (0608)51-234.
32

PRAŠIČA, težkega 150 kg, domača krma, prodam. ☎ (0608)82-917.
33

KRAVO za zakol prodam. ☎ 49-715.
39

KRAVO SIMENTALKO, primerno za zakol ali nadaljnjo rejo, prodam. ☎ 25-083.
39

VEČJO KOLIČINO hlevskega gnoja, kompost za sajenje trt in prašiča prodam. ☎ 76-178.
43

ŠTEDILNIK, star 2 leti, za etažno centralno ogrevanje prodam po polovični ceni. ☎ 234-249.
44

15 M mešanih drv prodam. ☎ 87-554.
47

TRI PRAŠIČE, težke 100 kg, prodam. ☎ 73-417.
50

SMUČI ELAN in pancerje št. 41 prodam. ☎ 46-517.
50

OTROŠKO SOBO ugodno prodam. ☎ 51-767.
51

PRAŠIČA, težkega 160 kg, krmljenega z domačo krmo, možen zakol, prodam. ☎ 28-198.
53

NOVE, nerabljene smuči, dolžine 150 cm, z vezmi Tyrolia, prodam za 15.000 SIT. ☎ 22-416.
54

ČISTOKRVNE BERNARDINCE, stare 8 tednov, prodam ljubiteljem te pasme. ☎ (0608)79-471.
55

PREVOZNI vijačni kompresor, tip Ecoair, nov, 4m³/min, kompletno opremljen, prodam. ☎ (061)666-038.
57

BREJO KOBILO, staro 5 let, kosilnico BCS z vozičkom (petrolej - bencin) in dobro

ohranjen zapravljiček prodam. ☎ (061) 852-577.
63

PRAŠIČA, težkega 170 kg, prodam. Anton Pezdirc, Krasinec 12, Gradac, ☎ 57-272.
65

DVA PRAŠIČA, težkega cca 100 kg, in 500 kg sena prodam. Mirko Verbič, K Roku 50, Novo mesto.
68

PRAŠIČA, težkega 170 kg, krmljenega z domačo hrano, prodam. ☎ 42-946.
69

razno

NA CESTI Krško-Boršt sem izgubil del avtomobilskega prtljajnika. Poštenega najditelja prosim, da pokliče na ☎ (0608)33-618.
24

PREVAJAM vse vrste besedil in tekstov iz slovenščine v ruščino. ☎ (0608)65-096, Galina.
34

KNJIGOVODSKE STORITVE za obrtnike in podjetja nudim po ugodnih cenah. Računalniška obdelava podatkov. Biro M.M., ☎ 57-136.
59

ŽELITE kaj izvedeti o svoji prihodnosti? Ste obupani, žalostni? Nikar! Pišite na p.p.22, Semič.
60

LOKAL, 40 m², z opremo, odstopim v nadaljnji najem v objektu BTC v Novem mestu. ☎ (068)341-590.
70

službo dobi

TAKOJ ZAPOSILIMO trgovko za prodajo tekstila. ☎ 24-573.
5

V PIZZERIJI v centru Novega mesta zaposlimo dekleta z izkušnjami v strežbi. ☎ 22-485.
45

PIZERIJA Simfony nudi delo dekletom, ki imajo veselje do dela za šankom. OD super. ☎ (0609)622-268.
66

službo išče

KAKRŠNOKOLI DELO, razen akvizitertstva, iščem. ☎ 321-902.
72

Do lade brez denarja. Akcijska prodaja vozil za 1. januarju: Karavan — 32.900, Samara že od 34.500 SIT/- mesečno + darilo, Niva 1600 — 40.600,00 SIT/- mesečno.

Možen leasing. Dobava takoj. Tel. 068/ 324-424.

Dolenjci pozor!

Montiramo varnostne naprave za vikende in stanovanja ter zaščito pred vlomi. Tel. (0608) 88-130 Mobilni (0609) 614-173

ADRIATIK d.o.o.

KUPUJETE AVTO?
* OPEL * LADA
* FORD * ROVER

* Ugodni krediti brez pologa
Za Oplova vozila najboljši leasing

Informacije:

PRODAJA VOZIL
Smrečnikova 45 (vrtinarija)
Novo mesto
Tel./fax. 068/324-424
Mobilni: 0609/612-999

odkupiše kostanjev les po novih odkupnih cenah.

Les je lahko tudi kriv, grčav, razpokan!

Če nimate možnosti lastnega poseka, vam to napravi-mo mi!

Vse informacije dobite na tel. številkah 0608/41-044 ali 41-349.

ODPRAVITE plešavost za vedno! Lipohair - svetovni hit. ☎(061) 57-18-75.

OBVEŠČAMO naročnike malih oglasov, da se mali oglas, ki presega 15 besed, DOPLAČA, in sicer vsaka nadaljnja beseda 100 SIT.

SALON RENATA
Nega
in podaljševanje nohtov
žensko frizerstvo
RENATA ŠTIH
tel. 068/28-138
Jedinišča 18, Novo mesto

Plankar

Pod Trško goro 44 Novo mesto
telefon in fax: 068/25-918

Prodaja in servis TV in video naprav znamk:

LOEWE seleco
SHARP

Pooblaščen servis za:
NOKIA GRUNDIG
GoldStar SANYO
HITACHI ORION
NORDMENDE

Servisiramo tudi aparate ostalih znamk.

PRODAJA NA OBROKE!

ŠOLA TUJIH JEZIKOV
YURENA NOVO MESTO
068/341-434 od 8. — 12. 16. — 18.

LERAN, d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24
Prodajmo:

hiše: v Novem mestu, Otočcu, Luterškem selu, Stopičah, Vavti vasi, Soteski, Vel. Lipovcu, Žužemberku, Rebri, Trebnjem, Dol. Podborštu, Selih pri Šentjerneju, Škocjanu, Šmarjeti, Hrastju pri Šentjerneju, Gazicah, Smolenji vasi, Krškem, Brestanici — na Šutni, Dol. Boštanju, Raki, Bučki, Šentjanžu, Dol. Podborštu pri Šentjanžu, Črešnjicah pri Cerkljah, Brežicah, Črnomlju, Gorenju pri Kočevju, Gradišču pri Primskovem, Stopah pri Vel. Laščah, Kalu pri Šentvidu pri Stični, Zaplazu, Rosalnicah pri Metliki, Zdolah pri Krškem, Babni gori pri Trebnjem;

stanovanja: v Novem mestu, Straži, Žužemberku, Uršnih selih, Krškem, Ljubljani;

lokale: v Črnomlju, slaščičarno in trgovino na Mirni; Novem mestu — v centru; Škocjanu — v centru hišo z bifejem in obratovanjem;

poslovne prostore: v Novem mestu: na Trdinovi, poslovni objekt; na Sokolski prostori za pisarne ali storitvene dejavnosti; v Trebnjem v centru in Črnomlju; v v centru; v Šmihelu — Novo mesto objekt s trgovino in gostilno;

vikende: v Semiču, Tanči Gori, Soteski, Starem Ljubnu, Brezovici pri Metliki, Zagradu pri Škocjanu, Trščini, Gačah, Karteljevem — Karteljevski gori in na Šentjurski gori, Gornjem Zabukovju pri Trebelnem, Gorenjski gori pri Mirni, Talčjem vrhu, Zaplazu;

parcele za gradnjo: v Novem mestu, Stopičah, Žužemberku, Vrhu nad Šentrupertom; Stari vasi pri Brežicah; Brusnicah; Mihovcu pri Podgradu; Semiču in Straži za vikende; Dol. Suhadolu, Zagradski gori pri Škocjanu z že začeto gradnjo;

kmetijska zemljišča in gozdove: v občinah Novo mesto, Trebnje, Črnomelj, Sevnica, Krško;

v najem oddamo: gostilno, pisarne in lokale v občini Novo mesto.

Tel./fax 068-322-282

tel. 068-342-470,

od 8. do 19. ure

SINT d.o.o.

VAM NUDI V NOVI TRGOVINI
Novi trg

KOMISIJSKO PRODAJO
RABLJENIH REZERVNIH
DELOV IN NOVE AVTO DELE
ZA ZASTAVO, GOLF, RENAULT.

Brezplačno vam zamenjamo pri nas kupljeno blago — hladilno

SREDNJA EKONOMSKA ŠOLA — Novo mesto
Ulica talcev 3a
68000 NOVO MESTO
razpisuje prosto delovno mesto:
— diplomiranega ekonomista za poučevanje
strokovno-teoretičnih predmetov

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejemo 15 dni po objavi razpisa. Kandidate bomo obvestili o izboru v 15 dneh po končanem izbirnem postopku.

Naročilnica za brezplačni mali oglas v Dolenjskem listu
(za naročnike, samo enkrat mesečno)

v s e b i n a o g l a s a (do 15 besed)

Ime in priimek:

Ulica in kraj:

Pošta:

Naročniška številka: Podpis:

Datum:

V SPOMIN

5. januarja mineva žalostno leto, odkar me je zapustil moj dragi mož

IVAN JAKLIČ

mesar in gostilničar
s Suhorja pri Metliki

Čas beži, a ljubezen ostaja v srcu. Hvala vsem, ki ga imate v lepem spominu in obiskujete njegov prerani grob.

Žalujoča žena

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi drage žene, mamice, hčerke, sestre, sva-kinje, tete

MARJETE PEČAVER

roj. Košele

Seidlova 66, Novo mesto

se iskreno zahvaljujemo za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Posebno zahvalo smo dolžni kapiteljskemu proštu gospodu Lapu za opravljen obred, stanovalcem Seidlove 66 in Tovarni zdravil Krka. Vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in pokojno spremili na zadnji poti, še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: mož Vinko, sinova Aleš in Vinko ter drugo sorodstvo

V SPOMIN

V torek, 10. januarja 1995, ob 15. uri, bodo minila štiri leta, odkar smo se še zadnjič na pokopališču na Studencu pri Sevnici poslovili od naše mame, 66-letne

ANTONIJE TRAMTE

rojene Rifelj

iz Breške vasi 3, Šentjernej

Hvala vsem, ki na njenem grobu prižigate svečke.

Sin Cvetko Tramte (fotograf)

Breška vas 3, Šentjernej

ZAHVALA

Nepričakovano in za vedno smo v 68. letu starosti pospremili k večnemu počitku

DOMINIKA GIMPLJA

s Puščave pri Mokronogu

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, GG Brežice, DI Brežice za izraženo ustno in pisno sožalje, za darovano cvetje in sveče. Hvala pevcem, g. župniku Cirilu Plešču za lepo opravljen obred in poslovilne besede ter vsem, ki ste Dominika pospremili na zadnji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Na zadnjo pot smo pospremili dragega moža, očeta, sina in brata

DUŠANA VRŠČAJA

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste prišli od blizu in daleč, darovali vence in cvetje, nam pisno ali ustno izrazili sožalje ter pokojnika spremili na njegovi poti k zadnjemu počitku. Iskrena hvalavsem, ki ste nam stali ob strani v urah bolečine, hvala gospodu dekanu za lepo opravljen obred, pevcem za žalostinke in govornikom za poslovilne besede.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Draga mama, ko za kratek čas od doma hotela si oditi, žarela polna zdravja in veselja, ti cesta vzela je nit življenja.

V 71. letu starosti nas je tragično zapustila mama, stara mama, sestra in teta

ANA JORDAN

roj. Čudovan

iz Dražkovca 25

Iskrena hvala sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam pomagali in sočustvovali z nami. Zahvaljujemo se pevcem, g. župniku in vsem, ki ste pokojno spremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Vse življenje si garal, zdaj boš v podgorski zemlji mirno spal. Le sledi ostale so povsod od dela tvojih pridnih rok.

V 62. letu starosti nas je mnogo prezgodaj in nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat, tast, stric, boter in prijatelj

FRANC KASTELIC

Kranjčev Francelj

zavarovalni zastopnik v pokoj
z Dol. Težke Vode 14

Z bolečino v srcih se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli sožalje in nam stali v najtežjih trenutkih ob strani, gospodoma župnikoma za opravljen obred, govornikom za besede slovesa, pevcem in gasilcem. Še enkrat hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v najtežjih dneh, posebno sosedom in vsem, ki ste našega Francelja tako mnogoštevilno pospremili na prerani zadnji poti.

Žalujoči: žena Tilka, otroci z družinami, bratje, sestre in vsi, ki so ga imeli radi

ZAHVALA

Zemljo vso je sneg pobelil, da si odpočila bo. Tudi ti si nas zapustil, zaprl trudne si oči, zdaj počival boš pri

sv. Vidu, mirno spal. Neizmerno smo te ljubili, ljubil si nas tudi ti, nikdar ne bomo te pozabili, vedno z nami boš živel.

V 81. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, tast, brat in stric

MARKO ŠTUBLER

Jugorje 11 pri Metliki

Iskreno se zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, vsem, ki ste pokojniku darovali vence, cvetje in sveče ter ga pospremili na zadnji poti. Zahvala govornikom: predsedniku KS Jugorje, g. Stanetu Sodji in predsedniku ZB Metlika g. Francu Vrnišarju, Društvu invalidov, Društvu upokojencev, sodelavcem Mercatorja Metlika, sodelavcem Tovarne mesnih izdelkov Ljubljana in g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: žena Marija, sin Marko z ženo Marto, sin Tone z ženo Anico, hčerka Irena z možem Francem ter vnuki: Aleš, Saška, Mateja, Mira, Toni in Barbara

ZAHVALA

Franci, tvoja pot se je končala. Kalvarija te zvesto je spremljala. Zdaj za ta svet postal si le spomin, tvoj grob za nas pa prostor bolečin.

Po težki in hudi bolezni nas je 18.12.1994, star 62 let, za vedno zapustil mož, oče, dedi, brat in stric

FRANCI KOSTEVC st.

doma iz Straže pri Šentrupertu

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, posebno družini Anderlič, sorodnikom in prijateljem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in nam pomagali. Posebna zahvala Jožetu Lampretu za Vesele gore za nesebično pomoč pa tudi vsem vaščanom, ki so nam dragega pokojnika pokopali ob tako velikem snegu. Iskrena hvala za vence, cvetje in sveče ter vsem, ki ste darovali za sv. maše. Hvala za izraženo sožalje, pisno in ustno, sestrji Sonji, dr. Tratarjevi, dr. Munkovi, Zdravilišču Golnik, Internemu in Pljučnemu oddelku novomeške bolnišnice, g. Jamniku za obiske in duhovno tolažbo našemu Franciju, obema duhovnikom za lepo opravljen pogrebni obred in pevcem za občuteno zapete pesmi. Vsem iskrena hvala!

Vsi njegovi

portret tega tedna

Anica Kolar

Bog ne daj, da katera zbolí! Lanskega dopusta jim do konca leta še ni uspelo izkoristiti, zanje ni ne petkov ne svetkov. Anica je imela pravkar minule novoletne praznike sicer proste, zato pa je delala za božič. "V srednji šoli nam je eden od profesorjev dejal: "Dekleta, poročite se čim prej, dokler fantje še ne vedo, kakšno službo imate!" Je že tako, da moram življenje v družini prilagajati službi," pravi Anica. Ob tem se nehote spomni na to, da po eni strani v porodnišnici soustvarja družinsko srečo, ko pomaga otrokom na svet, a po drugi strani njena družina, zlasti hčerka Martina, ki je zelo navezana nanjo, doma v Bereči vasi hrepeni po njej in trpi.

Ko je bila Anica še kot dijakinja prvič pri porodu, je bila tako srečna, ko se je vse dobro izteklo, da je jokala. Od takrat je pomagala na svet že okrog štiri tisoč otrokom in želi si, da bi imela z vsemi piknik in da bi še enkrat pobožala vse te kuštrave glavice. To bi bilo posebno doživetje, takšno, kot je zanje biti babica. Vsi napor pri delu so stotero poplačani, če se porodi normalno iztečejo. Zgodilo se je, da je v eni noči pomagala pri sedmih porodih, ki so se dobro iztekli. Zjutraj je imela od sreče toliko moči, da bi vzdržala še eno izmeno. "Pri svojem delu moram biti tudi dober psiholog, predvsem pa si želim, da bi mi ženske, ko pridejo v porodno sobo, zapupale. Da bi vedele, da jih ne bom pustila na cedilu in da bom vedno zraven njih, ko me bodo potrebovale. Ni mi škoda časa za pogovor, da preusmerim njihove misli proč od bolečin. Skratka, trudim se, da bi imele porodnice lep spomin na porod. V zadnjem času jim lahko te trenutke v naši porodnišnici polepšamo tudi s prisotnostjo moža. Ker pa je stiska, se toliko bolj veselimo nove porodnišnice. Vemo sicer, da bo zdravstveno osebje moralo delati prav toliko kot sedaj, porodničam pa bo zagotovo lažje," pravi Kolarjeva, ki upa, da bo lahko še dolgo opravljala svoj poklic. Če ga bo morala zaradi zdravstvenih razlogov kdaj opustiti, ve, da bo za marsikaj prikrasana.

MIRJAM BEŽEK-JAKŠE

In zaradi tega pomanjkanja morajo delati babice v novomeški porodnišnici toliko več.

MIRJAM BEŽEK-JAKŠE

ZAČELO SE JE Z ŽENSKAMI - Dobro uro mladega leta je Žužemberčanka Barbara Legan povila Lavra. (Foto: J. P.)

MALO POHITEL - Mali Matic je živahen in je malo pohitel tudi ob prihodu na svet. Tako je presenetil mamičo Ljudmilo in se v brežiško knjigo rojstev v letu 1995 zapisal pod številko 1. (Foto: B. D.-G.)

POLOM V POLOMU

KOČEVJE - Zadnji seji občinskega izvršnega sveta 29. decembra sta prisostvovala tudi stari in novi župan. V razpravi o poročilu izvršnega sveta v štiriletnem obdobju je stari župan dr. Mihael Petrovič med drugim pripomnil, da v njem ni omenjeno varstvo kulturnih spomenikov, saj je bilo na tem področju narejenega več kot prej v vsem povojnem obdobju, predvsem pri obnovi cerkva. "In tudi nobene cerkve nismo podrli," je poudaril, "tista v Polomu se je podrla sama od sebe."

Izvršnica in vodilna članica kočevske SKD prof. Meta Prelesnik je na to dejala: "Polomska cerkev se je podrla pač zato, ker je v Polomu."

P-c

Prva sta zajokala Lavra in Matic

Število rojstev še vedno pada tudi na Dolenjskem in v Posavju - Letos 150 otrok manj - V Novem mestu prva rodila Barbara Legan, v Brežicah Ljudmila Jeler

NOVO MESTO - Na prvega Dolenjca v mladem letu 1995 je dežurna ekipa v novomeški porodnišnici čakala le dobro uro. Ob enih in deset minut je le ob pomoči babice Metke Kovačič prvič privekala na svet Lavra Legan. Povila jo je 22-letna mamica Barbara, doma iz Stranske vasi pri Žužemberku, kot svojega prvega otroka. Porod je bil tak, kot si ga vse mamice lahko le želijo, Lavra je na prvem tehtanju pokazala natanko 3000 gramov, na metru pa je dosegla 49 centimetrov. "Z nosečnostjo nisem imela nobenih težav. Na silvestrovo sem začutila, da je prišel čas. Zjutraj so me odpeljali v porodnišnico, zvečer popadki in Lavra," je drugi dan po srečnem dogodku pripovedovala mamica, ki se je mnogi mlajši Novomeščani lahko spomnijo kot prodajalko revij in časopisov v kiosku Dela pri osnovni šoli Center. "To je najin prvi otrok. Rada bi jih imela vsaj tri, če bodo možnosti," je ob slovesu dejala ta čas v novomeški porodnišnici medijsko najbolj oblegana mamica.

Skrb vsebujejoče je, da so v tem času sobe porodnišnice bolj prazne kot polne, tako je tudi naša srečna mamica prvi dan novega leta preživela sama v veliki sobi, šele drugega dne se ji je pridružila Nada Radoš iz Brašljevice pri Metliki, ki je povila drugo deklico v mladem letu. Ime ji je Sladena, tehtala je dobre tri kilograme. Kljub malo rojstev novoletna dežurna ekipa ni držala rok kravljen. Ob predstojniku dr. Marjanu Pavlinu so dežurale že omenjena babica Metka, instrumentarka Suzana Mirt in višja medicinska sestra Albina Gašperič.

Število rojstev se po vsej Sloveniji zmanjšuje že osem let. Največji upad pa je čutili prav v letu 1994, saj je bilo več kot sto porodov manj. V poselje so položili le 1.226 otrok, med njimi 633 dečkov in 593 deklic; kar sedemkrat so porodnice povile dvojčke. Dr. Marjan Pavlin s svojo prizadevno ekipo, ki že desetletja kljubuje v stari porodnišnici, upa, da je bilo letos zadnje silvestrovo v tej stavbi in da bo v novi porodnišnici precej drugače. Morda se bodo potem tudi Dolenjke in Belokranjce pogostje odločale za rojstva, seveda pa bo prej potrebno še marsikaj urediti v odnosu Slovencev do svojega potomstva.

J. PAVLIN

DARILO DOLENJSKEGA LISTA - Uredništvo našega časopisa čestita obema družinama ob srečnem dogodku ter želi Lavri in Maticu, ki sta prva prijokala v leto 1995, vso srečo v življenju. Oba bosta prejela darilo Dolenjskega lista - hranilno knjižico z začetnima vlogama po 20.000 tolarjev.

BREŽICE - V brežiški porodnišnici je prvi malček privekal na svet v nedeljo, 1. januarja, ob 9. uri in 17 minut. Matic je čisto zares prava štručka, saj je ob porodu tehtal borih 2200 gramov. Kljub svoji drobni postavi je zdrav in zelo živahen, kar zelo veseli srečno mamico, 38-letno Ljudmilo Jeler iz Krškega. Obiskali smo ju le šest ur po porodu, vendar sta bila po napornem opravlilu oba že zelo pri močeh.

Mamica Ljudmila, sicer vodja recepcije v krškem Hotelu Sremič, še vedno ni mogla povsem verjeti, da se je že zgodilo in da ima zdaj pri sebi drobno samostojno bitje, ki je bilo še

davi del nje. Njegovo rojstvo je namreč pričakovala šele 17. januarja. Sicer pa nam je povedala, da je zadnjo noč kar nekako vedela, da bo sin. Silvestrsko noč je preživela v porodnišnici in naslednje jutro, za svoj rojstni dan, ki ga ima te dni, povila sina. Matica sta z nestrpnostjo pričakovala tudi srečni očka in Ljudmila 21-letna hčerka.

Novo leto so v pripravljenosti na brežiškem ginekološko-porodniškem oddelku pričakale dr. Jasna Kostanjšek, sestra Tonka Kozole, otroška sestra Mija Novak in poleg njih še pediater dr. Gabron. Jelerjeva se je predvsem želela zahvaliti osebjem, ki je zelo zaposleno, a kljub temu izredno prijazno, skratka - enkratno.

V minulem letu so imeli na oddelku natančno 400 porodov, kar je za 48

manj kot leto poprej. Število je zaokrožil mali fantek, ki ga je 30. decembra s carskim rezom rodila komaj sedemnajstletna Katica Resnik s Senovega. Skupno so v brežiški porodnišnici spravili na svet 407 otrok, saj so se sedemkrat rodili dvojčki, sicer pa so dobili 224 dečkov in 183 deklic. Večina porodnic je bila iz brežiške (192) in krške (155) občine, 30 jih je prišlo iz Sevnice, ostale pa iz drugih krajev.

B. DUŠIČ-GORNIK

• Dve napaki moraš premagati, domišljevanje, da ti do sreče nič ne manjka, in malodušje, kot da v tem svetu ni mogoče biti srečen. (Epiktet)

“Z eno roko pišem...”

“Najlepša hvala za zelo lep koledar!”

“Sem Trboveljčanka, ki me na Dolenjsko vežejo čudoviti spomini iz otroških let... Hvala za dosledno pošiljanje (časopisa), hvala za novoletni koledar!”

“Lepo se vam zahvaljujem za koledar, z eno roko pišem, z drugo si solze brišem...”

Gornje tri zahvale za veliki stenski koledar z Levstikovo povestjo o Martinu Krpanu in Toneta Kralja barvnimi ilustracijami prigod tega slovenskega ljudskega junaka smo hkrati z novoletnim voščilom prejeli iz Izole, Trbovelj in Ribnice. Besed zahvale, ki prihajajo še od drugod (naj zapišemo, da si Krpanov koledar kot posebno poslovno darilo, ki bo tujcem veliko povedalo o slovenski deželi, želijo na slovenskem veleposlaništvu v Bruslju), smo kajpak veseli, še bolj pa tega, da smo se s koledarjem vsaj malce oddolžili naročnikom za zvestobo Dolenjskemu listu; pozabiti ne smemo, da so nam pri tem izdatno pomagali Dolenjska banka, Termotehnika in Studio D ter firme Head, Rextom in Stratus.

Prednovoletna gneča, ki je vsakokrat najbolj občutiljo poštarji, je kriva, da vsi naročniki še niso prejeli koledarja, zagotavljamo pa, da nihče ne bo ostal brez njega. V večjih dolenjskih krajih bodo naročniki v kratkem prejeli obvestilo, kdaj koledar lahko prevzamejo na svoji pošti. Za ta način “dostave” smo se odločili, da koledar v blokovskih naseljih ne bi iz poštних nabiralnikov prešel v nepravne roke, pa še zmečkan ne bo.

Še malce potrpljenja - in krasen koledar bo pri vseh, katerim je namenjen, torej pri naročnikih Dolenjskega lista, za katere že pripravljamo novo nagradno igro. Z njo bomo začeli že prihodnji teden, tokrat naj povemo samo to, da bomo toliko naročnikov, kolikor let še izhaja Dolenjski list, to pa je šestinštirideset, peljali na izlet z avtobusom.

RODILO 20 LET STARO SEME - Junčkov Tone si je z ženo za jesen življenja svoj dom izbral na vinorodnem griču Koglo nad Šmarjeto. Med pospravljanjem podstrešja je v kotu našel vinsko bučo, ki jo je tam pustil njegov oče. Bolj za šalo kot zares je letos spomladi semena vrgl ob škarpi in na zelene poganjke se je obesilo skoraj sto buč. Najboljše primerke je sedaj obesil pred domačo lopo, da se bodo posušili. "Nekaj buč bo segnilo, najboljše pa bom odimil in bodo še prav prišle za zajemanje mošta ali tudi vina," pove Tone, ki se je za sliko postavil med vinske buče v rokah z bučo, ki je dvajset let hranila seme. (Foto: J. Pavlin)

Halo, tukaj je bralec “Dolenjca”!

Po denar hodijo povsod, sneg pa pluzijo le sredi vasi - V Beti se ne spomnijo svojih upokojencev - Milan z Notranjske je imel prav - Burgerjevi so iz Šmihela

Snega smo imeli prejšnji teden več kot preveč, nasulo ga je toliko, da je povzročal resne težave, zato je razumljivo, da so naši bralci po dežurnem telefonu govorili o tem. Jože iz Gabrja se je pritožil zaradi pluzenja vaških ulic. Povedal je, da imajo v Gabrju najetega človeka, ki že nekaj let pluzi čisto in ulice in za svoje delo tudi prejema plačilo. Letos pa je mož spluzil samo ulice v središču vasi, drugih pa ne. Precej vaščanov se sprašuje, ali je za pluzenje ostalih ulic zmanjkalo denarja, časa ali kaj. Ko se pobira denar, najdejo pot še do tako odmaknjene domačije v Gabrju, pri pluzenju pa jih kar spregledajo.

Na pluzenje snega je imel pripombo tudi Jože Mrvar iz Straže. V četrtek dopoldne se je odpravil v Srednje Grčevje, kjer ima vikend. Ker do tam še ni bila spluzena cesta, je prišel le do Sv. Jurija in tam pustil svoje vozilo pri znanec, kjer si je pred tem očistil parkirni prostor. Potem je pomagal pluziti cesto do Zgornjega Grčevja. Pravi, da so sami zelo pazili, da ne bi poškodovali katere izmed

ob cesti parkiranih vozil, in niti enega niso zametali s snegom, pač pa je, ko se je vrnil do svojega avtomobila, presenečen ugotovil, da mu je možak, ki pluzi cesto pri Sv. Juriju, pred njegov avto porinil skoraj kubik snega, čeprav mu tega ne bi bilo treba. Za “uslugo” se mu Jože najlepše zahvaljuje.

V nasprotju z obema Jožetoma pa je Anica iz Črnomlja, pohvalila zimsko službo, saj je bila njihova, čeprav stranska cesta ves čas dobro in sproti očiščena.

Tudi Tončka, ki nas je poklicala za njo, je doma iz Bele krajine. Pred kratkim je v Dolenjskem listu prebrala zahvalo Kometovih upokojencev svojemu nekdanjemu podjetju, ki lepo skrbi zanje, in se ob tem skoraj zjokala. Tončka je pokojnino dočkala v Beti in marsikaj je morala pretrpeti za to, da je podjetje takšno, kakršno je, žal pa se v Beti nihče več ne spomni svojih nekdanjih delavcev in tistega, kar so za podjetje storili.

Milan z Notranjske je naš bralec, ki se je pred kratkim spotaknil ob njemu nerazumljivo besedo “ob so-rej”. Ugotavljamo, da je bila njegova kritika upravičena, saj smo besedo obso-rej pomotoma zapisali narazen, za kar se Milanu opravičujemo.

Marjan iz Kostanjevice sicer meni, da je telefon, ki so ga pred meseci napeljali v vse hiše, kjer so to želeli, vendar meni, da bi lahko poskrbeli tudi za seznam novih naročnikov, saj ne moreš za telefonsko številko vsakega Kostanjevičana, ki bi ga rad poklical, spraševati na informacijah.

Prejšnji teden smo pisali o zakonih Burger, ki sta prejela priznanje za najlepše urejen vrt. Pri nas se je oglašil Slavko Burger in nam pojasnil, da je njuna hiša v Krallovi ulici (prej K Roku), ki spada v Šmihel, in ne v Regrč vas, kot je bilo zapisano. Priznanje za ureditev vrta jima je podelila revija Jana in je bilo eno izmed štirih enakovrednih, namenjen pa je

bilo lepim detaljom. Da je njuna hiša v Regrči vasi, smo zapisali pomotoma, ker je del ulice K Roku včasih spadal v krajevno skupnost Regrča vas.

Janez iz Krškega je potarnal nad ponudbo bencinskih servisov pri njih. Imajo dve razkošno opramljeni črpalki, ki stojita ena nasproti druge. Med sabo si močno konkurirata, saj sta last različnih podjetij. Vendar njuna konkurenca traja le podnevi, ponoči pa popotnik zaman išče njunih uslug. Predlaga, da se črpalarki dogovorijo za izmenično nočno dežurstvo.

I. V.

NOVI RENAULTOV MOTOR ZA FORMULO 1

Pred dnevi so na Renaultovih testnih mizah v Viry-Chatillonu začeli preizkušati popolnoma nov trilitrski motor za formulo 1 z oznako RS 7. Novi motor je precej lažji, ožji in nižji od svojega predhodnika RS 6. Predvidoma bodo novi motor prvič preizkusili te dni na dirkališču Paul Ricard, vgradili pa ga bodo v posebej za to prilagojeno Williamsovo šasijo. Desetvaljni motor RS 7 je dolg 623 mm, širok 540 mm, visok 420 mm, težak 132 kg in ima po štiri pnevmatsko krmiljene ventile na valj.

JANUARJA V AFRIKO

KOČEVJE - Trije študentje zadnjega letnika medicinske fakultete, člani sekcije za tropsko medicino, med njimi je Matija Krkovič iz Kočevja, nameravajo pod vodstvom svojega profesorja Trampuža odpotovati konec januarja za 3 mesece v Zambijo na izpopolnjevanje v tropski medicini. Stroške za prevoze in hrano itd., ki bodo znašali okoli 15.000 mark, pa morajo plačati sami. Zato so zaprosili za pomoč razne organe in organizacije. Kočevski občinski izvršni svet jim je odobril 1.000 mark.

Z obeh strani Gorjancev

ANEKDOTE IN PRIGODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Iz župnijske kronike

Leta 1923 je takratni viniški župnik Jurij König zapisal v župnijsko kroniko:

13. marca 1923 se je poročil Jure Benetič iz Vinice, 18 let star, z Bernardino Sečen iz Močil 28. Ob osmi uri zvečer se je cel sprevod pripeljal na Vinico... Z gosti se je pripeljal tudi lukovdolski župnik, ki je pridno plesal v veliko začudenje naših ljudi. Pravijo, da doma ob nedeljah in praznikih hodi plesat v gostilno; ko pride noter, obesi suknjo na žebelj in pravi:

“Neka pop visi, dečko naj pleše!”

Pa se ji je posvetilo

Pesnik Janez Menart je dobil svoj prvi avto.

“Fičko res ni kaj posebnega,” je rekel. “Imam pa zato Pegaza!”

“Koga ima?” je začudeno vprašala učiteljska tečajnica, ki je menda prvič slišala to ime.

“Pegaza!” ji je pojasnil kolega. “Krilatega konja boga Apolona, ki nosi pesnike na Olimp! V bivališče bogov!”

Pa se ji je posvetilo.

Lani je bilo

“Zdaj pa odkrito povej, kdaj si se zadnjič umil?” je gospodar ostro vprašal Jureta.

“Počakajte, da se spomnim,” se je ta resno zamislil. “Menda je bilo lani v avgustu, ko sem po nesreči v vodo padel.”

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Prisluhnihi vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 18. in 19. uro na telefonski številki (068)323-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnil.

Starost v humorju

Zbrali: Bojan Ajdič

Pozabil je

Upokojenec Tone se je vrnil s sprehoda, pa pravi ženi:

“Veš, nekje sem pozabil dežnik, pa ne vem, kje.”

“In kdaj si opazil, da nimaš dežnika?”

“Takrat, ko je nehalo deževati in sem hotel dežnik zapreti.”

Pripeljal bo ženo

Starejši možakar je prvič v življenju opazoval v stolpnici dvigalo. Tedaj je prišla k dvigalu starejša ženska, pritisnila na gumb, in ko se je dvigalo ustavilo, je stopila vanj. Možakar je začuden opazoval ob strani, kako so se pri dvigalu prižigale in ugašale lučke. Kaj kmalu se je dvigalo spet pripeljalo in iz njega je stopila mlada lepa ženska. Možakar je bil na moč začuden nad tem in je dejal:

“Tudi jaz bom pripeljal sem svojo ženo, da se bo pomladila kot ta, ki je prej stopila v dvigalo.”